

SOUTH-AFRICAN PEOPLE
7 NOV 1953

Nos. 44 & 45—VOL.—LI

FRIDAY,
6TH NOVEMBER, 1953

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

"In the eyes of God, who is the creator of all, His creatures are all equal. Had He made any distinctions of high and low between man and man, they would have been visible as are the distinctions between say, an elephant and an ant. But he has endowed all human beings impartially with the same shape and the same natural wants . . . It can never be an act of merit to look down upon any human being as inferior to us."

—Mahatma Gandhi.

"In order that the human race may survive on this planet, it is necessary that there should be enough people in enough places in the world who do not have to fight each other, who are not the kinds of people who will fight each other, and who are the kinds of people who will take effective measures whenever it is necessary to prevent other peoples fighting."

—G. B. Chisholm.

THE GENUINE LIBERAL

THE liberal will render his best service to the mind of the world by maintaining genuinely liberal attitudes and judgments. He will not be swayed by hysteria, for he believes in objective appraisal of events and movements. He will not be victimised by propaganda, for he can distinguish between valid evidence and emotive slogans. He will not leap to conclusions, for he respects logical processes. He knows that there is no single cause of events, and no single solution of problems.

He believes that individualistic bigots and collective dogmatists alike menace the minds of people. He fears mass movements, whether of the right or of the left, for they do not lend themselves to sane and intelligent judgments. Not even victory for a liberal cause gives satisfaction to a liberal if he knows the victory was won by either physical compulsion or fanatical persuasion. The habit of liquidating opposition by firing squads and gaining ends by appeals to passion is revolting to the liberal, for he believes in the right to differ and in the power of reason. The rigid methods of doctrinaire partisans offend his devotion to the art of conciliation.

Specifically the liberal will not be taken by shouts that social ills in America can be cured by either fencing in Wall Street or fencing out red spies, but he will not ignore evils that arise from these sources. He will oppose the stoning of even false prophets, but he will not approve Messianic agitation unrelated to actualities. He will favour movements toward the setting up of world controls operating under law, and he will set himself against efforts to attain nationalistic ambitions by infiltration and subterfuge. And especially will the liberal stand firmly against the conditioning of rights and duties on race or origin, and he will demand respect for the personality of people everywhere.

Such attitudes and judgments are indispensable in a highly complex social and political scene. And the genuine liberal will not merely maintain them in the recesses of his own mind and in his individual contacts, but he will also proclaim them in all possible ways to the whole world, sustained by a sense of history and an unflinching trust in the ultimate triumph of the liberal way of life.

—Curtis Reese.

(Courtesy 'Community News' New York.)

INDIAN OPINION

FRIDAY, 6TH NOVEMBER, 1953

Divali Festival

ERE this issue reaches the hands of our readers the Hindu world will be celebrating or making preparations to celebrate their annual Divali Festival. Like Xmas it is one of India's great national occasions. For thousands it marks the ending of the old and the beginning of a New Year. The great joy attached to this Festival as in the case of Xmas is in recent years fast diminishing. At any rate it is short lived and it seems as though one forces one's self to be happy and gay just for the brief period and immediately falls back into the rut of the ordinary life which is far from being a happy one from any point of view—economic, moral, social or spiritual. The wealthy man to-day is by no means happy with his wealth. His lot is indeed unenviable. With all the seeming comforts it may be providing him with it is in reality eating out his vitals—it is killing his very soul. From the social point of view man's lot is none too good. With all the material wealth he may possess man is certainly no longer socially happy as in olden times. Do not we read about and witness the clashes between husbands and wives, brothers and brothers and fathers and sons? And there are no racial or religious barriers there. They are noticeable in all races and communities. And morally and spiritually the world is visibly becoming fast depraved and therein, in fact, lies the root of all

evil. "Those whom the gods wish to destroy they first make mad." And to-day the way the whole world seems to be going it gives one the impression that it is nearing its doom. Happy is the man who does not live to see that sorry day. And what is all this due to? It is due to man's discontentedness. The progress of science has not led to man's happiness. It has made him more unhappy and unsettled in mind. The world may have become closer but the hearts of the people are torn asunder. And when there is no unity of heart there is no unity at all. The gadgets introduced by science have not made man's life happier. They have made it and are still continuing to make it more and more complicated and therefore more unhappy. When we think of the past man was much happier with his simple mode of living and his meagre requirements. He had enough food to eat, enough water to drink and enough fresh air to breathe and hence he was healthy and robust. To-day with all the conveniences provided by science—in fact because of them—he is less happier than in the past. So the years come and go as fast as they come but man seems to be making no progress. On the contrary he seems to be fast retrogressing. If he does not put a check on himself in time God alone knows where it will lead him to.

It grieves us to draw such a sorry picture on this great and auspicious occasion but we do feel that we all require a shaking up from the morass our folly has landed us in.

The significance of Divali is that man had conquered all evil and righteousness had once again been established and so it was an occasion for joy and illumination. While we celebrate that great occasion let us not forget that we are once again surrounded by those very evils and once again it has become necessary to invoke the spirit of Shri

Rama and Shri Krishna, the destroyers of the great demons Ravana and Narakasur. We can do so not merely by joy-making but by hard prayer to God Almighty that He may in His great mercy forgive us all our shortcomings and give us the strength and wisdom to follow the path of righteousness. With this fervent prayer we wish all our Hindu brothers and sisters a very Happy Divali and a Happy and Prosperous New Year and pray that it may bring peace happiness to all living beings.

MR. MANILAL GANDHI RELEASED

MR. MANILAL GANDHI was released from the Pretoria Jail on Saturday, October 24, after serving 38 days of a 50 day sentence imposed for his part in the defiance at the Germiston location on December 8 last year. Mr. Gandhi was found guilty, with seven Europeans including Mr. Patrick Duncan of a charge under a proclamation under the Native Administration Act of having entered the Germiston location without a permit, and incited the Africans to break laws, and was fined £50 (or 50 days) on February 4.

Mr. Gandhi was welcomed at the jail gates by a group of local Indians including his son and daughter and officials of the Transvaal Indian Congress.

He was driven by car to a friend's house where he met several people and a representative of the Press.

After taking light refreshments he left by car for Johannesburg and spent the day meeting friends.

On Sunday morning he went by car to Durban and reached his home at Phoenix at 3.30 p.m.

Divali Greetings

The management and staff of 'Indian Opinion' wish all their readers a very happy Divali and a happy and prosperous new year.

The case went on appeal in accordance with the desire of Mr. Gandhi's associates. Mr. Gandhi though unwilling to appeal was persuaded to remain with the group which he reluctantly did.

Since worst laws were enacted subsequently and bans were imposed on many leading members of the non-European and the European communities Mr. Gandhi withdrew the notice of appeal on September 15 and two days later surrendered to the police at Germiston to serve the sentence.

ANNOUNCEMENT

Owing to the industrial laws in terms of which our staff is supposed to get three week annual leave it has been our practice to give them two weeks leave on Divali and one week's leave on Xmas. There will therefore be no issues of 'Indian Opinion' for two weeks. The next issue will be published on November 20. Manager 'Indian Opinion'

Mr. Gandhi had lost about fifteen pounds weight in Germiston where he was kept for fifteen days. He was then transferred to Pretoria where he gained five pounds in twenty three days the conditions there being altogether better.

Mr. Gandhi proposes to write about his experiences in jail as soon as he is free from other engagements.

THE GANDHIAN WAY

IN January there took place in New Delhi a well-publicised "Seminar" upon the ideas of Gandhi. The aim was especially to study their use in preventing international war and reducing class war. The Seminar was organised by the Indian Commission for co-operation with Unesco, and its report was addressed to Unesco, which is to publish it in English and French under the title "The Gandhian Way." A number of eminent persons took part. Among them were Lord Boyd-Orr, Dr. Ralph Bunche, Pastor Niemoller, Dr. S. Radhakrishnan, the Vice-President of India, and Professor Tucci. In advance of the report the Government of India has now published a verbatim report of the proceeding of the Seminar, and this runs to more than four hundred pages. Expectation may well be high on opening this book. It is more than five years since Gandhi died. In retrospect the greatness of his achievement becomes always more apparent.

In his day he was accepted as its prophet by the greater part of the youth of India and by much of South Asia. Today after his death his supremacy as a teacher has been challenged by the new Asian prophet, Mao Tse-tung. The two—the dead teacher of non-violence and the live maker of one of the world's bloodiest revolutions—are in contest for the soul of Asia.

NURSING—A CAREER FOR INDIAN GIRLS

By MISS LETCHUMY APPAVOO

ELEVEN FIFTEENTHS of the South African population is non-European and there has always been a crying need for medical services. The rapidly-expanding population has proportionately extended the urgent need for qualified nurses and midwives. In response to this need, several Indian girls have entered the profession and overcome, by their achievements, the comparative apathy with which our people have usually viewed the emergence of educated Indian girls in professional ranks. The results of Indian nurses in British examinations have been so gratifying that I venture to predict a wide and rapid extension

The ideas of Gandhi are challenged, but his intellectual adversaries have not yet prevailed. Could any situation be more interesting?.....

The most clear-sighted, eloquent, and constructive statement was made by a guest speaker, Dr. Rajendra Prasad, the President of the Indian Republic. He had clearly understood Gandhi best. It is a pity that Dr. Prasad's speeches are not better publicised, for if they are on the level of his address to the Seminar the world would listen to him.....

One of the most important questions which was asked was whether Gandhi's ideas could be reconciled with the United Nations prescription for maintaining peace. Can a Gandhian support a system of collective security? Some of the participants argued that Gandhi, if he had lived, would, because of changing circumstance, have sought to build a World State with executive authority and a police force. Certainly Gandhi made some remarks from which this can be deduced. But can anybody who remembers Gandhi's predisposition of mind suppose that he would have approved of an international army curbing an aggressor by full-scale war? Would he have persevered inflexibly when the stories were coming in of the terrible cost of its operations in Korea, and of the use of weapons such as the napalm bomb? —'Manchester Guardian.'

through them of nursing interests amongst our people.

Like all other professions, as opposed to trades, there must be in the minds of the aspirants more than the mere desire to earn a livelihood. A *sine qua non* to good nursing still remains the disinterested desire to help humanity. The help afforded to our people by nurses is two-fold. Firstly, direct assistance to the suffering patient himself, and, secondly, though less perceptibly, gradual education of the less fortunate people in the elements of hygiene.

In these, as in numerous other ways, the profession can contribute inestimable good towards the amelioration of the lot of

Indians and their fellow-South Africans.

Contrary to popular belief, nursing does not necessarily include such drudgery as floor and wall scrubbing, although in the interests of ordinary cleanliness, no nurse worth her salt should feel too proud or haughty to do it.

Miss Letchumy Appavoo

So many girls wrote to me whilst I was in Britain, requesting information on nursing, that I feel the following pointers will be very useful for them as well as many others who may be contemplating the career. At this stage I would like to explode the fondly-imagined belief that training is superior in Britain or elsewhere to that in South Africa. Wherever training facilities exist

in this country we should avail ourselves of the opportunity rather than incur the considerable expense involved in training overseas. The essentials are: good health, a good education with a minimum of the Junior Certificate, height not less than five feet otherwise beds will be too high, age from 17½ to 35 years. The Provincial Administration recommends the following school subjects: Physiology, Hygiene, Anatomy, First Aid. A letter of application to the Matron of the hospital where training is desired has to be accompanied by your birth certificate, last educational certificate or a letter from your last school principal indicating your class standard, together with a recent medical certificate and two testimonials.

Every effort should be made by the professional classes as well as merchants in our community to provide the indigent students with the necessary funds to further their study and thereby prove their usefulness in South Africa, our multi-racial country.

In order to effect these ends, I would like to avail myself of this opportunity to suggest the formation of an Indian Nurses and Student-Nurses Association in South Africa, which could include midwives.

SUNBEAM

gives a lasting shine!

Housewives realise that cheerful and clean-looking homes make for contented and happy living...and Sunbeam gives a brighter, more lasting shine! With such ease a *little* Sunbeam spreads over a *large* area, quickly giving a lasting shine to floors and furniture.

It is easier to work with, shines brighter, lasts longer!

FOR BRIGHTER FLOORS
AND LIGHTER WORK
Always ask for

SUNBEAM
POLISH

Shines... and shines... and shines

The
New India Assurance
 Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
 1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.	:		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179		Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844		exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968		Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302		Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic

Address:

"RUSTOMJEE" or
 "NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee

Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

EXPERIENCED,

RELIABLE

AGENTS

MAY APPLY

Phone Nos: 25845, 29807 & 78513.—P.O. Box 1610.

74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335.

Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
 FACTORY**

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAJIBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crochery, & Wool.

Telegrams
 "META" Brokenhill.

Phone 298.
 P.O. Box 65.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
 and
 Clothing Manufacturers

We specialise in
 Manufacturing
**OVERALL
 AND
 BOILER SUITS**

Supplied To Trades Only

LIBERAL PERSPECTIVE

THE INDIAN MINORITY IN SOUTH AFRICA

By C. W. M. GELL

(From the 'Chicago Jewish Forum,' Fall 1953)

INDIA'S activities at UNO have publicized the existence of an underprivileged Indian minority in South Africa. But South African counter-accusations that India is using Natal as a dumping ground for its surplus population deliberately obscure both the minute size of the Indian minority and the fact that legal immigration of Indians has been virtually closed these last forty years. And Prime Minister Dr. D. F. Malan's 1948 statement that "the Indians are an alien element in the population who have no right to regard themselves as a settled part of the population and must, therefore, be prepared to remain in South Africa under restrictions" unfortunately reflects the general attitude of the politically-dominant White electorate towards a minority problem for which its own ancestors were entirely responsible.

For the Indians came to South Africa at the earnest request of the White planters of the tropical Natal coast to provide the labour which the indiginous Zulus were still too proud and independent to supply. The Indians were imported as indentured labourers under contracts which in return for free passages and a low wage required them to work five years for their importer. After that they would be free to re-indenture themselves (only one is known to have done so), to hire themselves out as wage labourers in the competitive labour market or, accepting a grant of Crown land in lieu of their free return passage, to set up on their own as market-gardeners or petty traders. Naturally these terms appealed most to inhabitants of the poorest and most crowded parts of India—chiefly Madras and Bihar—but recent research has disproved the popular belief that the "coolies" came only from the lowest castes and classes.

In 1857 the value of sugar exported from Natal was £2,000; in 1858 £3,860. The first Indian labourers landed in 1860. Three years later sugar exports were £26,000 and in 1864, when about 6,000 Indians were at work, the figure had risen to £100,000. During the slump which followed the American Civil War capital was not available for the importation of coolies. But this was resumed in 1874. The Natal Indian population reached 25,000 in 1880, 41,000 in 1891, 101,000 in 1904 and 133,000 in 1911.

In the middle eighties the entry of Indian traders and clerks as "free" immigrants and the growing size of the "free" Indian population (of labourers who had completed their indentures) resulted in vociferous White protests against being "swamped" and "undercut" economically by competitors with a lower standard of living. But so great were the profits from cheap indentured labour, not only on the plantations but on the railways, in the coal mines and in domestic service, that the majority of the Natal electorate (nearly all-White) continued to favour Indian coolie immigration until it was finally closed in 1911 by the Indian Government against the wishes of Natal and the Union Government. Up to that time over 142,000 coolies had landed and eighty-one per cent of the South African Indian population today descends from them. The other nineteen per cent descend from the free immigrants who came to provide the Indian foods and clothes that the indentured labourers required.

Some of these traders pushed on out of Natal into the Cape Colony and the new boom-towns round the Transvaal gold mines, where they encountered the first of the discriminatory restrictions with which they have since been loaded. Law 3 of 1885 provided for the residential segregation of Indians in the Boer Republic of the Transvaal whose Constitution "desired that there should be no equality between the European and the Coloured population, either in Church or State." But the business enterprise of the Indians met a growing need in the expanding mining areas and their easy loans assisted many Boers and sometimes the Boer Government in their struggle of a pastoral people against the industrial pressure of the *Uitlanders*. Thus Law 3 was more honoured in the breach than the observance and many Indian families in the Transvaal today hold titles to land granted them by President Paul Kruger and other Boer leaders.

Nevertheless, the principle of treating Indians as a people apart, both from the Whites and the Africans, had been established in the province which was to dominate South Africa's development. In 1893-1 the rural Orange Free State expelled its few Indians and even today no Indian may settle there. In 1893 Natal

began to move against the free Indian community by imposing a poll-tax to try and induce free Indians to return to India. Originally fixed at the punitive figure for those days of £25 a year, it was reduced to £3 when the Indian Government threatened to curtail indentured immigration. In 1896 Natal disallowed any more Indians from attaining the parliamentary franchise—there were then 80,000 Indians in Natal (of whom only 10,000 were free and able theoretically to qualify for the vote) against 40,000 Whites, but 9,309 Whites (i.e. virtually the whole adult male population) and only 251 Indians were registered as voters.

The next fifteen years saw a gradual increase in the measures restricting free Indian immigration into all provinces, even the liberal Cape, and the application of trade licensing and segregatory measures with particular discrimination against Indians in both Natal and especially the Transvaal. These led to the late Mahatma M. K. Gandhi's first campaign of passive resistance from 1907-13 and to the Indian Government finally closing the recruitment of indentured labourers in India in 1911. In view of the situation in South Africa this latter action was inevitable and had the support of all Indian opinion. But its immediate effect was to remove the one effective bargaining counter in the hands of the South African Indians—i.e. the desire of the Natal Whites to continue to import coolies. That, despite this and the Union of all four provinces of South Africa in 1909 which brought the Cape under the numerical domination of the illiberal northern provinces with their Afrikaans majority, Gandhi's campaign was not entirely fruitless is a tribute to his genius and sincerity. But it is unhistorical to pretend that he won more than a minor victory.

By the Smuts-Gandhi agreement of 1913 all Indian immigration into the Union was finally closed, though neither Indians nor Asiatics were singled out by name in the Act. Under the Indians Relief Act of 1914 the Natal poll-tax was abolished and marriages under Indian rites were recognised as valid. But General J. C. Smuts made no concessions on the major issues of residential and commercial discrimination.

1911-13 ended the first phase in the history of the South African Indians. Thereafter they were a small, isolated community cut off from fresh immigration and dependent on their own resources. And not only cut off from their motherland but largely cut off from one another; for

Indians were prohibited by law from migrating from one province of the Union to another. In this important respect alone are they worse off than the Africans; though it is only fair to add that, whereas the Africans had lost their independence by conquest, the Indians were having their taken from them by legislation which broke the spirit, and often the letter, of the conditions on which they had consented to come to South Africa. There were thus three Indian communities: 133,000 in Natal, 10,000 in the Transvaal and nearly 7,000 in the Cape. In 1911 there were 152 Indian males to every 100 females; and this and the influenza epidemic of 1918-19 retarded the initial rate of increase. After 1914 each Indian was allowed to bring one wife and her minor children from India. But few could afford this luxury and in the last twenty-five years only 7,940 women and 9,138 children have immigrated to South Africa. By 1936 the adverse masculinity rate had shrunk to 112 and the Union's Indian population has nearly doubled itself since then. The most recently revised figure for the 1951 census show the country's population as:—

	Natal	Transvaal	Cape	OFS	Total	%
Europeans	274,468	1,205,458	955,674	227,587	5,643,187	20.8
Indians	299,048	48,892	17,548	16	365,524	2.9
Coloureds	31,550	75,415	980,456	14,902	1,102,323	8.7
Africans	1,803,347	3,472,640	2,483,652	775,702	1,535,341	67.6
	2,408,433	4,802,405	4,417,330	1,018,207	12,646,375	100.0

The rate of increase of the Indian population alarms many South African Whites. An error in the 1946 census made it appear that the Indians are increasing by well over five per cent per annum; the real figure is rather under four per cent. Discounting this error, the real rates of natural increase (i.e. excluding White immigration) during the five year

period were:—Europeans 81 per cent; Indians c. 190 per cent; Coloureds 18.7 per cent; Africans 9.0 per cent.

The latest vitality statistics show a survival rate for Indians of 29 per thousand per year, for Coloureds of 25 and for Europeans of 18 (no figures are available for Africans). The fertility of the non-White races also appears from an analysis of the various communities by age-groups:—

	0-15	15-45	45-
Europeans	26%	46%	28%
Indians	48"	42"	10"
Coloureds	40"	48"	12"
Africans	41"	44"	15"

These figures must, however, be qualified by the far longer life expectancy of the wealthier and healthier Whites and the fact that the majority of Indians and Coloureds are urban slum dwellers, whereas most Africans still live in the rural areas.

(To be Continued)

EDUCATION FOR LIVING

By WILFRED WELLOCK

[The following is the ninth of the Orchard Lea Papers. These papers are based on, and are an extension of, the thought contained in the following brochures, which were written in the order given: 'Money has Destroyed Your Peace' (6d.), 'A Mechanistic or a Human Society?' (1s.), 'The Third Way' (1s.), 'Rebuilding Britain' (1s.), 'Power of Peace' (6d.), 'The Challenge of our Times: Annihilation or Creative Revolution?' (6d.) They may be had from the Author, Orchard Lea, New Longton, Preston, Lancs. Postage 1½d. one copy and ½d. per copy afterwards.]

EDUCATION is one of the most ill used words in our language. On no subject is the public so badly informed as on the basic function and purpose of education. It now means "know-how" of everything under the sun, and is equated with a science which increases our speeds, our material abundance and our military power, but overlooks the meaning and purpose of living. The fact that these ends involve the regimentation and dehumanisation of millions of human beings, the standardisation of goods and of their impotent makers, and that these results are the antithesis of the aims of culture, passes unobserved.

Worse still, education is today largely directed by fear and a growing materialism: the fear of war, of communism and of falling markets, and the clamour for maximum consumption of goods and services. Hence the major demands of our time are for more and better scientists, technicians, managerial experts, to produce whom is the primary purpose of education.

To parents this boils down to a keen struggle for the capture of the good, that is, the well-paid jobs by their children. Those who succeed pass automatically into the upper reaches of society, while below, in the vast arena of the industrial robots, education has little or no significance. In

other words, the main values of modern education are cash and social status; and the sign and symbol of their sway is a parallel growth of fear and military power.

In consequence, our age is in the throes of a rhythmic insanity. The dark shadow of nihilism is steadily creeping upon us. Human liquidations, social purges, mass expulsions, Hiroshima and Nagasaki, atomic, napalm and hydrogen bombs and guided missiles with a speed of 20,000 miles an hour, are indications of the spiritual bankruptcy of our culture.

The decay of culture has been proceeding for several centuries. In my youth, even amidst the sordid conditions of a Lancashire cotton town, young working men and women were conscious of many vital spiritual values which have no significance today, and which they esteemed more highly than money values. They were familiar with the works of Ruskin, Carlyle, Tolstoy, Kropotkin, Emerson, Darwin, etc., half a score of great novelists and as many poets. That period witnessed the last struggle of the human spirit for the survival of spiritual values before the final onrush of the materialism which now engulfs the West.

I recall a very interesting discussion which took place in the Master's House of a Cambridge College in the early days of the second world war. Our theme was youth in the post-war world, and in the discussion the question arose of the changes that had taken place in the habits, interests and outlook of University students in the previous thirty or forty years. We were told of great discussions which used to take place in the rooms of dons and senior students night after night, on vital problems in philosophy, religion, science, humanism—indeed everything which had to do with the meaning and purpose of life. It was generally agreed that these "outside" events were the salt of university life, and were remembered above everything else. In these discussions

the mind reached its highest pinnacles of thought and received its greatest illuminations and inspirations. One man related how quite recently his son, who had gone to his father's old college, had thrown up his university career in disgust, on the ground that the life he had heard his father describe no longer existed, and that he felt spiritually forlorn. Sport and jobs were now the dominant subjects of discussion.

Within the last fifty years something extraordinary has happened to our civilisation. The habits and aims of the people generally have changed. This is because their values have changed. Two world wars, major conflicts between capital and labour, a gigantic exodus of the people from the churches, greatly increased spending power among the workers supplemented by the benefits of the Welfare State, a gradual weakening of spiritual ties and values and of fundamental honesty in business practices, have combined to revolutionise conduct, the attitudes, habits and values of most Western peoples. This social revolution started in the big industrial towns, passed to the smaller towns and finally penetrated the countryside.

The two institutions which ought to have prevented this decline—the church and the centres of learning—were themselves drawn into the whirlpool of materialism by many hidden currents. The full consequences of this failure have not yet been grasped.

What status has culture in Britain today? At present most of our children leave school at fifteen, and only a dwindling minority ever attend a Sunday School, while most of these cease to do so before they are 16. Whence, therefore, in these go-as-you-please days do our young folk, supplied with ample cash, derive the ideas, concepts and values which determine their conduct? None of the institutions which cater for youth, such as youth clubs, Scouts and Guides, seem able to hold them for long, and even then only by means of entertainment and sport. There are exceptions, of course, but taken by and large our youth, unless they happen to come under powerful home or personal influences, rarely receive in their vital formative years moral and spiritual guidance, instruction in the art of discerning relative human values in conduct, in human relations, and thus in the deeper significance of good and evil. In consequence they mostly pick up their morals where they pick up their songs, their clichés and their habits—in the factory, at the cinema, and on the street.

And what of their parents? It is now generally agreed that fewer than 14 per cent. of our adult population attend church with any degree of regularity, and so far no institution has arisen to take the place of the church. Hence we live in an age that is devoid of spiritual oases, retreats for meditation, spiritual guidance and inquiry when people may come face to face with their inner being and probe its foundations. That is why our age is restless, ill at ease, and why so many find it intolerable to be alone. In our midst are thousands of churches which are almost empty. Something is lacking in their message. Yet the people hunger. Our spiritual bankruptcy is revealed in the fact that 10,000,000 adults find their major leisure occupation for eight months of the year in filling up football coupons in the hope of a financial scoop! What inspiration and guidance is to come out of that for the next generation? And youth does still aspire! Something deep down in their souls tells them that life holds out a promise to which there appear to be no guides.

Our age takes life and living for granted, and finds no place for teaching the art of living in its educational institutions. Whereas every student in the course of his training should be invited to face the problem of human life itself, and how it should be lived in order to realise what Plato called the "Good" Jesus the "Abundant Life" of the Kingdom of Heaven, and Gandhi "Truth," He should be taught the art of discerning and estimating human values, and of formulating a system of values and an order of conduct whereby he may achieve abundant life.

Centuries ago the youth of our land were thus taught. That was an era of creative art, whose magnificent works put us to shame. Today, for the most part, art is without a mission, and wanders aimlessly in a spiritual wilderness. Lacking vision and purpose in a materialistic age, many artists have switched over to advertising pills, soap, cigarettes and other merchandise, while artists in every sphere are displaying in inexplicable extravaganzas the bewilderment of their minds.

Life is illimitable both in quantity and quality. Man may live like a worm, at a low ebb, or at the flood like a god, a creator. The art of living is the art of discerning the relative values of the ends and means which men adopt and then formulating a way of life which enlarges heart and mind, advances the social good, develops satisfying social relationships and all one's finest

powers. Life may be lived in a hundred ways and each will have its relative worth, but of them all one will be best, because life is a unity and is bounded by law, natural and moral. Natural law is concerned with what is, the moral law with what ought to be, the "good life." The former states a fact, the latter a judgment of value the aim of which is to discover the conduct, or "way of life" which increases wellbeing, or LIFE, and is thus evil.

The externals of life change violently and rapidly, so that in every age there is need of the seer and the prophet to guide the people, and especially youth into the way of the good life. That knowledge will be the "pearl of greatest price" in their time. How magnificently the ancients described it: "Happy is the man that findeth wisdom and that getteth understanding. For the merchandise of it is better than the merchandise of silver, and the gain thereof than fine gold... Her ways are ways of pleasantness and all her paths are peace... She is the tree of life to them that lay hold upon her: and happy is everyone that retaineth her."

It follows that education should be a perennial process. Our knowledge and attainments can never be complete, no matter how hard we strive. In the realm of the spirit there is always another peak to be climbed, a better self to be evolved.

The social and political consequences of living on this plane of constant searching and striving are beyond calculation. It would, e.g., keep the body in bounds and in good health, check self-indulgence and the manifold wastefulness of false pride, and so modify our demands upon the earth's resources and thereby greatly reduce the tensions which lead to war.

Education for living leads to human wholeness through self-expression, self-discovery and self-development. It teaches that life is gained or lost in and by everything we do; that man is a social being whose wholeness and wellbeing depend upon his going all out to fulfil the demands of a worthy vocation. By means of creative self-giving he is perpetually becoming what he was not, a new and better person. Life is becoming, and man is forever being made. Vocational living is creative in a two-fold sense: it adds value to something in the external world and stature to the doer, widens his horizon and refines his spirit. In other words, it is culture of the highest order.

Book learning is of value because it interprets human experience throughout the ages, but if it ends in learning without

changing conduct it ceases to be true culture. The purpose of studying history is to learn wisdom that we may walk in its ways. To find that wisdom meditation is necessary; and today meditation is a lost art. But meditation is not enough; it is he who "doeth the word" who attains the Kingdom of Heaven.

Children learn by observation and imitation. Everything they do is an act of learning, of self-expression and self-realisation from making rag dolls and mud pies to building houses and playing at school and hospital.

Why does this habit so suddenly terminate in modern civilisation? In the old days it was perpetuated in apprenticeship, and the habit continued to old age. The craftsman, no matter what his trade, used his brains all the time, for all his joys were individual and unique. He was never satisfied unless he was working out some problem or other, or fashioning something in accordance with a new idea or inspiration.

I first became conscious of this cultural way of living by observing my grandfather, who was a village blacksmith in the heart of agricultural Norfolk. Something of his soul was in nearly every home in the village. In his spare time he cultivated a large garden, also a field in which he rotated various crops, and so provided the bulk of the family's food. He instituted the family's orchestra, which each child as it grew up was asked to join, also to choose its instrument, and then, with the aid of the entire family, to make it. They thus made a harmonium, a violin, a double bass fiddle, a piccolo and a flute. All this activity was culture of the highest order.

We do not want to return to these days, but we do need to bring back into daily service the tremendous reservoir of creative power which has been obliterated by supermechanised mass production and giant industrial units which dehumanise men by a process of fragmentation called specialisation.

It cannot be too strongly stressed that the artist, as Comarasswamy contended, is not a special kind of person, but every man should be a special kind of artist. To make a useful thing excellently, is to be an artist. The phrase "art for art's sake" belittles human functioning, as art, like every skill and faculty is for life's sake, to increase and ennoble it. We must repudiate the ivory tower conception of art and call upon the would-be artist to help trans-

form our sordid, ersatz civilisation into a thing of beauty and inspiration. The culture of the spade, the hammer and the adze is as valid as that of the pen and the palette. A society that is nurtured in a true culture and is certain of its ends, will not be concerned about which vocations are higher or lower. They are all for life, and, as Ruskin said, "There is no wealth but life."

Creative handwork makes the whole world kin, and everyone should render his mead of it as a duty to himself and to his kind. With a spade or other tool in his hand a man steps out of the prison-house of caste and class and becomes a member of the human race. And I discovered many years ago that a garden may become a gymnasium, a university, a sanctuary for meditation, a haven of beauty and inspiration, and a storehouse of food. What more can one ask of anything? But is gardening economic? I reply: is falling in love? Is marriage and bringing up a family? Is poetry, or music? All these things are bought at a price, a high price, which we pay gladly because it is the way of the good life.

These observations call for comment on Gandhi's last discovery: Basic Education. It sprang largely from the recognition that children learn chiefly through creative play, and that this work-play has a high cultural value. Then why not systematise it and make it the foundation of children's education—and indeed, of all education? Basic Education is an attempt to do precisely that. But if children are to be taught to work-play constructively, why not do something which has a utility value, especially in a poor country like India which can afford little money for education? So why not spin cotton, which every Indian uses and which can be grown in almost every part of India?

The outcome is a system of primary education based on cotton spinning. Today the system is operating in thousands of Indian villages, and State after State is adopting the system officially. The children take to it like ducks to water, as I have witnessed in many village schools. At one school I was presented with a hand-spun-and-woven shirt, the yarn having been spun by children of six years. The first spelling lessons are of the names of things connected with spinning things in which the children are most interested. Their first songs are spinning songs; they sing as

they spin. Other questions arise: Whence comes the raw cotton? It grows! Then let us grow some! So cotton seeds are procured, a school garden is made and in it the cotton seeds are sown. That introduces the problem and the conditions of growth; soil and plant feeding, the marvellous cycle of life and the need to return all vegetable, animal and human wastes to the soil. This links up garden growth with sanitation, the collecting of the wastes, including night soil, and compost making. In due course comes the complete cycle of sowing, soil feeding, growth, crops, spinning, weaving, sewing, embroidering, and garments!—an exciting cycle of activities.

Then come other developments—trade, e.g. The spun cotton is sent to an adult school where the yarn is woven into cloth: so many pounds of yarn purchase so many yards of cloth. This introduces accountancy and the economics of exchange. And so it goes on until every field of knowledge is traversed.

The principle of Basic Education is now being carried into adult education. Recently the foundations were laid of the first Basic Education Agricultural College. Also recently, the Basic Education teachers training College at Sevagram sent out all its students for a year's constructive work in villages.

This system tends to produce whole minds and whole persons. Builders become their own architects; carvers, potters, weavers, etc., their own designers, while all become artists, scientists, creators. Every new subject emerges naturally and organically, and thus pulsates with significance and stimulates a lively interest.

There is no dividing up of life into education, work, play, religion, etc., for life is presented as a unity, every activity partaking of the purposiveness of work, the enthusiasm of play, the order of science, and the sacredness of religion. All are for life, to increase and glorify it.

The supreme task of our time is to start the transition from a mechanistic, and fragmented, to a human and whole, society, from a materialistic and quantitative, to a spiritual and qualitative, civilisation, in the school, the university, the church, and the workshop.

"Distin's 1953 Seed Catalogue Price List—listing not only Seeds but all Garden Requisites. Write for a free copy: Distin's Seeds (Pty) Ltd., Box 2060, Johannesburg."

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets
DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

P.O. Box 96.

Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically

See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

Show Rooms At 107 Prince Edward St. & 78 Victoria St.
DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSE-
HOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSI-
CAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE
FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and
Vegetables. We specialize in green ginger and Indian
Vegetables. Wholesale only. Write for particulars
Box 96, Durban.

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

**IMPORTED & GOVT. CERTIFIED
VEGETABLE & FLOWER SEEDS**

Available in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS

(Established 1917)

Stockists of:—

GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS,
HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.

Phone 21213.

Tel. Add.: "GREENFEAST."

145 Brook Street,

DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS—ABSOLUTELY THE BEST.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—GO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown
future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
Residence 33-5961

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208,

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curlos, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

A.N.C. AND S.A.I.C. MEMORANDUM TO UNITED NATIONS

EFFECTS OF DISCRIMINATION

(Continued from last week)

On The Mines

SOUTH Africa's mining industry has been built up and depends on a plentiful supply of cheap African labour.

A commission which investigated the mining industry in 1943 (the Government Mine Natives' Wages Commission) found that the African's average period of service on the mines had increased (10.88 months in 1931 to 13.5 months in 1942) and his average period of rest spent at home between two spells of work had decreased through the years (from 8.1 months in 1931 to 7.6 months in 1942).

There is evidence of the decreasing ability of the Reserves to support their populations. During times of drought in the Reserves the number of miners leaving for the mines increases, and recruiting figures for the mines are highest in the "hunger months" of January and February when food stocks of the previous season are exhausted and the next crop has still to be reaped.

Yet the Union cannot supply the mines' full quota of labour and the system of migratory labour extends northwards through Africa, right into the tropical areas.

In 1951, of the mines' total African labour force (something like 25 per cent. of those who apply in the Reserves were rejected on medical grounds—a shocking commentary on the poverty and poor state of health of those in the Reserves)—39 per cent were from the Union, 17 per cent. were from the High Commission Territories of Basutoland, Bechuanaland and Swaziland, 39 per cent were from Portuguese East Africa and 14 per cent. were from the tropical areas; and strenuous efforts were being made to increase the flow of labour from the tropical areas to make good the shortfall in Union mine recruiting.

The evils of the migratory labour system in the break-up of family life and the absence of the family heads and young men for long periods of time are thus felt in Africa far beyond the Union's borders.

Great mine recruiting corporations exist to contract Africans to work on the mines. The Native Recruiting Corpora-

tion operates in the Union and High Commission Territories; and the Witwatersrand Native Labour Association in areas north of latitude 22 degrees South. The Native Recruiting Corporation has a network of branch offices and agents throughout the African Reserves and Protectorates. In the Transkei (the largest African Reserve in the Union) the agents are usually the traders, and they receive a bonus of between £1 10s. and £2 2s. for each recruit they sign on. This leads to a pernicious system whereby traders encourage and even contract debts which will have to be worked off on the mines.

Contracts are in complicated legal phraseology and few Africans who sign them understand them. A breach of the labourer's contract is a criminal offence and special courts try deserters from the mines, who are recaptured. Some 6,000 desert from the Union every year, and about half are recaptured and punished for breaking their contracts. Conveniently, too, for the mines, South Africa has not ratified the Force Labour Convention and convict labour is also used on some mines.

In the Union the minimum period of contract is 270 shifts (about 19 months). In terms of the Mozambique Convention of 1928, labourers from Portuguese East Africa are recruited for 313 shifts (about 22 months) and their contracts may be extended for a further 156 shifts.

Wages of African miners have barely increased over the last 50 years.

The Witwatersrand Native Labour Association lays down a maximum average daily wage for African miners which no mine may exceed, thus effectively keeping wages down to starvation level and preventing intermine competition to attract labour from allowing wages to rise.

In 1937, 59,211 white mine workers earned £18,511,486 and 409,288 African miners earned £12,999,368; so the average wage for a white miner was £369 a year and that of the African £33 a year. In 1942 the monthly wage of an African worker on the mines was £3-11-1 and that of the white worker £36-6-4. In 1943 a

Government Commission into African miners' wages recommended an increase of 5d. from the then minimum rate of 1s. 9d. a shift for surface and 2s. a shift for underground workers to 2s. 2d. and 2s. 5d. respectively and also an additional 3d. a shift cost-of-living allowance. In 1944 wages of African surface workers were raised by 4d. a shift and of underground workers by 5d. a shift.

On the mines the workers are housed in closed compounds, in great barracks accommodating from 16 to 40 men in one room, sleeping on concrete berths divided from each other by concrete partitions. The 1943 Commission said: "The type of berth is hard and affords little opportunity for comfort and a more serious objection is that it is cold."

The miner may not leave the compound without a special pass from the compound manager. The food given in the early morning is "lambakza," a thin unsweetened porridge, bread, black coffee and sugar. "After that meal, the worker," said the Commission, "will be hard at work for some eight hours and during that period will have no other food."

For permanent partial disablement on the mines an African may be paid £1 to £10; for permanent total disablement or death a lump sum of between £30 and £50 is paid; compensation for phthisis is on about the same scale as for total disablement or death.

There is no paid leave for African miners. Only two public holidays a year are observed by the miners—Good Friday and Christmas Day.

The mines grant no sick pay. If a man misses work through illness (and the type of work causes many to get sick) he gets no pay for the time he misses.

No matter how long he works, or how skillful he becomes, the African miner is not entitled to any increase in his pay. If the management think fit, they may give him a rise. Otherwise not.

The miner gets no extra pay for overtime, or for Sunday work, although he is obliged to do such work whenever the management asks him to do so. Out of his wretched pay he has to buy special boots needed underground, and bedding for his sleeping coffin. If he loses his lamp or his jacket, supplied by the mines, he has to pay for it.

While employers on the gold mines organise a monopoly for the deliberate and open purpose of keeping wages down, every-

thing possible is done to prevent the African workers from organising a trade union.

From 1947, in the face of tremendous difficulties placed in their way by both the Government and the Chamber of Mines, the African workers struggled to build the African Mine Workers' Union. The mine managements, under instructions from the Chamber of Mines, at all times refused to meet representatives of the Union. Workers belonging to it were victimised. Under War Emergency Regulation 1425 no gatherings of 20 men or more are permitted on gold-proclaimed property.

The great August 1946 African Mine Strike, in an industry that had barely increased African wages in 50 years and yet earned super-profits, was put down by brutal police terror, the state machinery allying itself with the mine-owners against the workers' wage claims. The Cabinet of the day appointed a special sub-committee to deal with the strike that affected 32 of the Rand's mines. Police made baton charges into compound rooms to force the miners down the shafts. In a week of terror miners were shot dead, and crushed to death as crowds were dispersed by fierce police charges. On one mine, workers who staged a sit-down strike underground were bated back to work "stope by stope, level by level" (in the words of a newspaper report) by armed police who descended into the mine to force them to work.

After the strike unprecedented campaigns of victimisation were launched against workers who dared associate with their Union. The spy system in all the compounds was tightened up and extended, and everything possible was done to isolate the miners inside their great compounds and prevent their contact with their union organisers.

So, shut off in these compounds, herded like cattle in barracks and cut off from their wives and families for long months at a time, over 300,000 miners slave underground for a mere pittance. From the sum they earn on their 10-month shift must be extracted the cost of travelling from home to the mines (sometimes this is as much as £5 which reduces the cash wage by about 3d. a day). The miner returns to his home in the Reserves with what he has left of his earnings, only to be back on the mines after an interval when repayments to the trader, and other cash-needs have exhausted his small cash hoard.

"Slegs Vir Blankes"

(a) In town and country, at State-owned railway stations, post offices and government and municipal buildings, at libraries, cinemas, hotels and cafes, on buses and trams, in lifts and swimming baths, over benches in the public parks, one reads the omnipresent words "Europeans Only—Slegs Vir Blankes." Segregation is practised at church services, on the sports field, at political meetings, at concerts, plays and cultural events. The ideology of the ruling caste in South Africa, like that of the Hitlerites in Germany, is that "Non-Europeans" are an inferior race of men divinely ordained to serve their white masters and to occupy forever the status of subordinates.

(b) Currently before the Union Parliament is yet another piece of Apartheid legislation (the Reservation of Separate Amenities Bill) which provides criminal sanctions for the infringement of "Slegs vir Blankes" notices, whether on publicly-owned services or private enterprise. Some idea of the hysterical atmosphere in which such laws are discussed in Parliament can be gained from the behaviour of Mr. C. R. Swart, Minister of Justice, in introducing this Bill:

"The Minister held up a newspaper cutting of a photograph of the daughter of the late Sir Stafford Cripps and a Nigerian Native taken after their marriage which, he said, was a 'disgusting photograph' of a wedding that had taken place between the daughter of a former British Cabinet Minister and a Nigerian blanket Native. If such a thing were to happen in South Africa it would be the end."

(—"The Star," Johannesburg, August 6, 1953)

(c) The Dutch Reformed Church, of which Dr. Malan is an ordained Minister, issued a strong statement in April 1951, attacking the U.N. Declaration of Human Rights. Criticising such formulation in the Declaration as "All human beings are born free and equal in dignity and rights," and "Everyone is entitled to all rights and freedoms without distinction of any kind such as race, colour and sex," the Church statement declares this principle "is not only wholly unrealistic but it also takes no account of the wide differences which God in His wisdom of creation laid down."

The endless humiliations and wounds to human dignity of

the non-Europeans, their hard struggle to survive landlessness, slums and low wages, have led to a culmination of bitterness, resentment and frustration. The past four years of Nationalist rule have exceeded all that has gone before in their ruthless repression—their deliberate closing of every door to the advancement of the non-white peoples. In the words of Dr. Malan, writing to the African National Congress on January 29, 1952:

"It should be understood clearly that the Government will under no circumstances entertain the idea of giving administrative or executive or legislative powers over Europeans, or within a European community, to Bantu men or women, or to other smaller non-European groups. The Government, therefore, has no intention of repealing the long-existing laws differentiating between European and Bantu."

Treatment Of Non-Whites

(d) A matter of incalculable importance which cannot adequately be covered by a general survey of discriminatory laws, is the unending, humiliating, painful and intolerable series of acts of ill-treatment, insult and contempt to which a man or woman of dark skin colour is subjected not only by the authorities but also by ordinary members of the white population. These acts spring partly from a conscious desire to "keep the Native in his place" i.e. to make the non-white conscious all the time that he is regarded as an inferior. They also arise out of psychological factors inculcated among the whites from early childhood, from racial arrogance and blatant chauvinism, with an underlying knowledge that the White "superiority" is really a myth, an underlying consciousness of injustice and fear of its consequences; hence a compulsive urge to assertiveness and aggression.

This is particularly to be observed among the police and petty officials who have dealings with the non-white people.

Police Assaults

(e) Illegal assaults are continuously being made on non-whites awaiting trial or after conviction, by policemen and jail officials.

These cases are seldom brought to the public attention or before the Courts, yet the number of such cases before the courts has repeatedly called forth sharp comment from Magistrates and Judges.

The Chief Magistrate of Capetown, addressing a Medal Parade of the South African Police on July 17, 1952, said that "friends of the police" were distressed by the number of policemen who had appeared before the Courts recently—"Do not forget that even animals have the right not to be mistreated. I enjoin on each of you to refrain from mistreating anyone in your power." On the very same day Griffith Zanzile, a 37-year-old African, was claiming £200 damages from the Minister of Justice for an assault by two detectives in which he had been kicked in the stomach and on the kidneys and hit over the head, shoulders, arms and back with a length of rubber hose. "I couldn't count the blows. They were many."

Recently an African woman, Johanna Skozenn, told the Germiston Magistrate how three police detectives assaulted her. "I was taken to a charge office where van der Merwe tied a hose pipe round my neck. Van der Merwe seized one end of the hose pipe and another Constable another end, and pulled it. This choked me and I lost consciousness. When I recovered Van der Merwe was striking me with the hose pipe over my shoulder and elsewhere on my body. Van der Merwe told me I must pray because it was my last day."

Police have, on a number of occasions, been convicted for raping non-white women they had arrested, for beating up prisoners and even for homicide.

Far from taking stern measures to stamp out such excesses they are regarded leniently and even encouraged by the Nationalist Government.

Other Assaults

(f) This kind of ill-treatment is not confined to policemen. Frequently white ticket examiners on trains, trams and buses are guilty of vicious attacks on non-white passengers.

On July 19, 1952, two railway ticket examiners were charged in court on the charge of assaulting George Mzikayisi, by hitting him on the mouth with a ticket clipper, by kicking him on the leg and by striking him several times about the face and body with a clenched fist.

One of the ticket examiners said to Mzikayisi, "you make yourself a white man—you think you are clever." Mzikayisi told the Court that the kick he had received on his ankle had fractured the bone. He had been kicked and punched as he lay on the ground, rolling towards the fence at the side of

the platform, and a third white man in uniform then arrived from the back of the train and punched Mzikayisi as he lay on the ground.

Nor is it only officials who are guilty of this type of violence. Ordinary white civilians more and more frequently take the law into their own hands and assault non-whites whom they suspect of designs on their property or often merely of being "cheeky" and not knowing their "place." Some years ago a well-dressed African domestic servant waiting for a tram, was set upon and beaten so severely by two white men that he subsequently died. In Court they explained that they were infuriated by his good clothes and particularly by the fact that he was wearing gloves.

The purchase and use of firearms by whites is becoming increasingly prevalent and disturbing. On May 15, 1952, a white miner was charged with culpable homicide for shooting dead one Simon Digale. His defence was that he had heard dogs barking outside his house at night and had therefore fired a shot.

Insults

(g) Less sensational perhaps, but indescribably galling, is the continuous normal stream of petty racial insults and provocations which every non-white in South Africa has to endure. Nationalist politicians, including Cabinet Ministers, habitually use insulting and derogatory terms in referring to non-white nationalities. Africans are called "Kaffirs," Indians "Coolies," and Coloured people "Hottentot." Other terms of a like character—e.g. "Coons," "Niggers," "Sammy," "Bushmen" are also used.

White people in South Africa do not refer to adult Africans as men and women, but as "boys" and "girls." Every daily newspaper carries advertisements for "coolhboys," "nurse-girls" and the like. Even industrial agreements refer to African foremen and supervisors as "bossboys."

An African entering a shop is rarely greeted with civility by a white shop assistant, the customary form being "yes, John, (or Mary) what do you want?"

Whether it be in a shop, or at the Post Offices, or wherever people of all races have to queue together, non-whites are rarely served in turn. Those with fair skins get priority.

The Unreason Of Apartheid

(b) The sense of grievance of the non-whites is added to by the patent illogic and absurdity of the operation of segregation or Apartheid.

Whenever it serves the purpose of the ruling group, apartheid practices are gaily thrown overboard. The non-white is told that he is unclean and unfit to be in the white residential areas, yet almost every white home accommodates non-white domestics in the servants' quarters at the back. It is unheard of as a rule for non-whites to dine with whites, yet they cook the food, wait at the table and tend and feed the children. Lifts marked "Europeans Only" may be operated by a black liftman; when the lift for non-whites is out of order they must climb the stairs, but whites have no compunction in "invading" the non-white lift when theirs is being repaired.

Each year apartheid measures become more fantastic and crazy. Separate entrances into railway stations leading to the same platforms, telephones marked "European Telephone" and "Non-European Telephone"; from behind one counter the same public official serves whites and non-whites, but they are divided from each other by a partition. Partitions are erected in factories to separate two groups of workers of different races doing identical work.

It should be noted that wherever separate facilities, cinemas, buses, schools, clinics and so on are provided for non-whites, these are invariably of a grossly inferior and unsatisfactory kind.

The purpose of "apartheid" is never to allow the non-white to forget that he is an inferior, a "third-class citizen" entitled only to third-class facilities.

(To be continued)

U.P. AND THE NATIONALIST'S RACIAL POLICY

We cull from the 'Natal Witness' the following interesting letter by "Cassandra":

SIR,—Dr. B. Wilson's Parktown speech of September 22, calling for a real and progressive alternative to the Nationalists' racial policy, is the most heartening U.P. pronouncement since the election.

Dr. Wilson has correctly discerned that this is a time for courage, not further compromise. Ever since 1948 the U.P. has been drawing steadily nearer to the Nationalist racial ethic. Now, on the same day as Dr. Wilson's speech, Mr. Badenhorst Durrant told Parliament: "It is still the U.P.'s policy that in all spheres of South Africa leadership has to remain in the hands of the White man and . . . those elements which stand against the interests of White South Africa will have to be eliminated. Any surrender of political power to the non-Europeans would spell the doom of Europeans in South Africa. This is the traditional policy of the U.P." No wonder the Nats. and Mr. Barlow cheered! So much for "Christian trusteeship" and "White supremacy with justice." Domination by any other name . . .

If the U.P. continues its trend of recent years, it will soon cease to have a distinctive standpoint on the most fundamental

of our political problems and will gradually lose its separate identity as it *joins* on Nationalist terms. It will then not be fused, but swallowed whole.

Some deprecate "the theory of extremes." But, with respect, a definite choice has to be made with regard to objectives or goals. Either you stand pat on permanent trusteeship or *baasskap*, believing it to be right and possible; or you work by stages towards equality of human status. There is no "middle way" in regard to ultimate goals. But there is a middle method and a middle pace between unbending domination and immediate equality. It is possible for Labour, Liberal, Federal and U.P. (if the latter discontinues its retreat into reaction) to differ about timing and tactics, while agreeing on their goal.

What Dr. Wilson has stressed is that, even if our Christianity and western traditions did not insist upon our goal (which indeed they do), the country's and the U.P.'s own interests demand that the party now make its decision. The Nationalists are heading us for the inevitable disaster when, in a collision between White and Black nationalisms implacably opposed, White Domination will be replaced by Black.

If the U.P. will only look the facts in the face that, owing to the nature of Afrikaner Nationalism, its supporters do not "float" in appreciable numbers and that for this and other reasons—further electoral manipulation, the indoctrination of Afrikaans youth in school and church, the growing proportion of Afrikaners (three-quarters of them Nationalist) in the White population—the U.P. is unlikely to win the next election or two, it will realise that this is the time to draw again upon the more progressive strands in its own traditions. At worst it might lose its three remaining marginal seats at the next election. But that and the defection of a few of its near-Nationalists would be a cheap price to pay for investing in the future with

a clearly defined racial policy opposing herrenvolkism and sheer, blind White selfishness.

All the evidence is that non-Nationalists are fed up with this coffee-drinking and that old heads will come tumbling down Hospital Hill and elsewhere next nomination day. What is needed is the vision and courage to set all this discontent afire with a real and positive alternative to Nationalism, so that new ideas may go out from the safe electoral citadels of the cities to reconquer the whole countryside with principles and a policy worth fighting for.

Can the U.P. do it? Or will it linger in its present indecisive apathy to be nibbled away piecemeal and then finally swallowed whole?—CASSANDRA.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29c Commissioner Street, JOHANNESBURG.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazaar Ltd.)
Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods,
Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box III. UMTALI, S. Rhodesia.
Telegrams: "Prem silk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki,
Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.
UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,
Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of
Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths,
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN".

Phone 29388.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

SWEETMEATS

PURE

WHOLESOME

HEALTHY

★ APPETISING—

- ★ DISTINCTIVENESS of Flavour.
- ★ Combined with INGREDIENTS of the PUREST QUALITY go into the making of our SWEETMEATS.
- ★ Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these Oriental DELICACIES.
- ★ Assure YOU of the most PALATABLE SWEETMEATS money can buy anywhere in SOUTH AFRICA.

અમે દરેક ભત્તી ગીઠાઈના બનાવવાને જાણે
બહાર ગયાને એકરોને સંભાળી વાપરવું જ્યાં આપણે જાણે.

- ★ Great care is exercised in the PACKING and DISPATCHING of country and foreign orders.
- ★ WE assure you of PROMPT, HYGENIC SERVICE with the GUARANTEE of SATISFACTION.

Victory Lounge

THE HOUSE OF

HOME MADE SWEETMEATS

We specialise in:

Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class
Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

(Cnr: Grey & Victoria Streets.)
Phone 24965 — DURBAN.

Pakistan News

(From Our Own Correspondent)

Karachi, October 1953.

THE important news of these last two months is undoubtedly the fact that major differences with respect of Pakistan's constitution have been resolved and constitution-making now proceeds with expedition. This progress is indeed welcome. Many people had long realised that the delay in forming a constitution was a serious impediment in national affairs and a source of problems of considerable magnitude. As the Prime Minister observed in his speech to the Constituent Assembly on October 7, a deadlock existed which threatened the solidarity of the nation and created a sense akin to frustration among the people.

In the new formula, to which general agreement of the provinces has been obtained, there will still be an Upper and a Lower House. In the Upper House, there will be fifty seats of which each of the five units, constituting the Federation, will have ten. In the Lower House, there will be three hundred seats of which East Bengal will have 175; the Punjab, 75; NWFP, Frontier States and Tribal Areas, 24; Sind and Khairpur, 28; the fifth unit, comprising Baluchistan, the Baluchistan States Union, Bahawalpur and Karachi, will have 27.

There will be equal powers for both houses of the Legislature. In the matter of election of the Head of the State and votes of confidence or no-confidence, these can be passed only by a majority of both Houses sitting jointly, provided that the members voting for the motion must include at least thirty per cent of the members from each zone. Similarly, in the case of a difference of opinion respecting any measure, as between the two Houses, a joint session of the two Houses will be called and the measure can only be carried by a majority which includes thirty per cent of the members from each zone. If, however, the measure fails because the majority is not constituted as provided and yet, at the same time, it is of such a nature that the administration cannot be carried on without it, or its failure imperils the country's credit or security, the Head of the State will have the power to dissolve both Houses and order fresh elections. In acting

thus, the Head of the State will be bound by the advice of the Ministry.

There is also a provision that the Head of the State must be elected from a zone differing from that to which the Prime Minister belongs.

In passing, it should be explained that for the purpose of these provisions, the State will consist of two zones comprising, firstly, East Bengal and, secondly, a Western zone made up of the four units which together form what is called West Pakistan.

In his speech, moving the Report of the Basic Principles Committee, the Prime Minister stated that the constitution will include provision whereby the Legislature may not enact laws repugnant to the Quran and the Sunnah.

A further notable reference was to Kashmir. Mr. Mahomed Ali drew pointed attention to the fact that in the proposed constitution, no provision is made for Kashmir. With respect to this, he went on to say that the future of Kashmir is to be decided by the Kashmiris themselves by a free and impartial plebiscite wherever it, by its own free choice, Kashmir decides to join Pakistan, suitable provision will be made in the constitution for the accession of Kashmir in accordance with the wishes of its people. It thus appears that in this matter, Pakistan has proceeded with the utmost correctness.

Another point of importance is the provision for separate electorates whereby each community elects its own representatives.

As is to be expected, the proposals have, in detail, been the object of criticism. There is nothing phenomenal in this, since there is no constitution in the world in which fault may not be found. The omission of reference to Kashmir has aroused misgiving, although in this regard it is evident that the Government has proceeded correctly. The Congress members of the Assembly have strenuously opposed the principle of separate electorates and the Islamic emphasis. Their arguments were learned and weighty and were heard by the House with respect, although it was by no means apparent that their objec-

tions were conclusive. Indeed, the minority communities such as the Christians and Parsees, as well as the Scheduled Castes, have asked for and have been given, their own representation. Seats are also reserved for women, although in this respect it must be observed that Muslim women have criticised this provision as implying an inequality.

More serious criticism of the proposals as a whole, was expressed in the fear that the structure would result in frequent changes of government and a certain instability in the administration. Time alone will show whether this view is accurate, but, although it cannot be ignored as an assessment of the possibilities, it by no means supersedes in force the overriding necessity of constructing a constitution as rapidly as possible, for this is the urgent need of the hour and there can be no doubt that this consideration was uppermost in the minds of the Cabinet.

In achieving this measure of progress in so vital a matter, the Prime Minister has scored a personal victory which was confirmed, shortly after, by his election as President of the Pakistan Muslim League.

But, even if Mr. Mahomed Ali is repairing the prestige of the Muslim League party which, undoubtedly, was somewhat shattered during the previous administration, there are political signs which, even if slight in themselves at present, deserved to be remembered. It is, for example, a distinct change in the affairs of the North West Frontier Province, that the Pir Sahib of Manki Sharif, should secure election to the Frontier Assembly. The Pir Sahib has long been in opposition to the Government despite the many efforts made enlist the support of this very influential leader. Similarly, efforts to obscure the political activities of Mr. H. S. Suhrawardy, have considerably weakened during the last few months. After Mr. Suhrawardy, left the Muslim League, he formed his own party, the Jinnah Awami League, yet he found it very difficult to get a hearing or newspaper attention. We now find, however, that his recent lucid statement on the constitution proposals, a matter of some three and a half columns, closely printed, is set out in full in 'Dawn,' the leading newspaper of Karachi and a strong Muslim League supporter. The next day 'Dawn' published a leading article deal-

ing with Mr. Suhrawardy's political activities in terms which can only be described as sympathetic and friendly, even if, at the same time, the newspaper showed itself opposed to Mr. Suhrawardy's views and policy.

There is, indeed, a widespread realisation that opposition is necessary to good government. Those opposed to the Muslim League have frequently complained that opposition has been almost stifled and it is a charge that seems to be without substance. Putting aside the customary charges and counter-charges of manipulated elections and similar political chicanery, there are facts which it is difficult to overlook. For example, twenty-five per cent of the seats in the East Bengal Assembly have lain vacant for four years without any attempt to fill them. Critics say it is impossible to understand why the Government does not hold elections unless it be that they fear defeat. The fact is that healthy political opposition is becoming organised and stronger and people are becoming more and more sympathetic to this necessity. It is a tendency that no one can regret for opposition is a salutary element in every country.

In September and October respectively, the nation observed the Memorial Days of Qaid-i-Azam Mohammed Ali Jinnah and Shaheed-i-Millat Liaquat Ali Khan. On both occasions, meetings for prayer and condolence were held throughout the country and the Prime Minister addressed well-attended gatherings. In the course of his speech on October 16, he touched on the dissatisfaction existing in the minds of many people concerning the circumstances of Mr. Liaquat Ali Khan's death and he gave an assurance that whatever was mysterious would be cleared up and public anxiety removed. There is no doubt that the authorities know a good deal more than they are prepared to disclose to the public and it is not surprising that many people feel the utmost dissatisfaction with respect to the manner of the enquiries which took place after Mr. Liaquat Ali Khan's murder.

The Governor-General, Mr. Ghulam Mohammed, has gone on six weeks' leave abroad. It is a well-earned rest for one who, despite recurring bouts of ill-health, nevertheless has carried on the responsibilities of office with undiminished energy and borne the country with him

through a constitutional crisis of great importance. It was not a small affair for the Governor-General, acting on his own initiative, to dismiss Khwaja Nazimuddin's Ministry. During his absence, the Chief Justice of Pakistan will act in

Mr. Ghulam Mohammed's place. The country can thus be assured that this high office is in safe hands. Mr. Abdur Rashid is a man who combines a strong sense of principle with profound acumen and great personal charm.

Indian march together, arm in arm.

We have joined hands against tyranny and not against the white man. There is plenty of room in Africa for every democrat, regardless of his race or cultural background. But there is certainly no room whatsoever for any tyrant who claims to be superior to anybody on racial, cultural or religious grounds. The whiteman who accepts his dark-skinned countryman and his equal can rest assured that his future in Africa is as safe as anything can be. I am afraid the time is not very far when there will not be much time for the fellow who thinks he is too superior to sit in Parliament with us.

In all this, India is neither the instigator nor the abettor. As her leaders have said, she is naturally interested in what goes on here. Interested because thousands of Indians have settled on the African continent. Interested because white racial arrogance spells war for the world and war is precisely what India is out to eliminate from the world. Beyond that I do not think India is interested in Africa.

And, when whitemen of the tyrant breed shout up and down the continent against the African

AFRICAN VIEWPOINT

INDIA'S INTEREST IN AFRICA

By JORDAN K. NGUBANE

THE three articles by Mr. N. Wilson in the Rhodesian 'Chronicle' and which were republished in 'Indian Opinion' recently are important because they reveal the type of propaganda being put out as much against India as to entrench white domination on the African continent. The author has worked himself into a fit over what he styles the conspiracy to throw the whiteman out of Africa, to give place to the Indian. He calls upon the white race to meet this "threat" to its survival by taking a firm stand against India's interest in Africa's problems.

My intention in discussing the series is not to answer Mr. Wilson point by point. His motives are all mischievous: to sow distrust between Black and White on the one hand and between the Africans and the Indians in Africa on the other. The best refutation of his charges is to state once more our own motives in joining hands with the Indian against the evil of white domination.

We regard ourselves as the children of the same God who created the whiteman, the Indian or any other human being. As such we feel we are entitled development of our personality; the freedom to determine our destiny and the duty to oppose tyranny.

Our title to these blessings is not alienable. Nobody has to teach us that it belongs to us. We know it was ours long before the first whiteman set his foot on African soil. In South Africa we have fought for it for three centuries. We had shed blood in very many historic wars against white domination when the first Indian landed in South Africa. And for very many years, while he fought his own battles in Natal and the Transvaal, we continued the struggle he had found us waging. In short it is a distortion of known historical facts to say that the Indian National Congress is the model copied by the African for the overthrow of white domination.

But supposing it were true, what would be wrong with learning from a model which has

proved its efficacy when tested in the fight against foreign domination? And what is wrong with overthrowing white domination if it makes the whiteman feel that he can survive in Africa only by hating us or oppressing us? What is wrong with befriending a race which hates the tyrannies that crush us everyday of our lives; tyrannies which thrive on our humiliation?

But then it is not true that the Indians and ourselves have conspired to drive the whiteman out of Africa to make room for the Indians. The Indians in Africa and ourselves are oppressed by a common tyranny. Both of us have learnt, through very bitter experience, that if we fight against this tyranny separately, we weaken ourselves and give strength to its elbow. Writing as an African, I remember how disastrous this attitude in the past has been. The Indian was all along taught that he was our superior; he was encouraged to treat us with contempt; he would not admit us on a footing of equality in his cinemas; he segregated us and all in all played faithfully the role of the whiteman's lackey against us.

We were taught to regard him as a foreign, unassimilable element; the fount and head of all our miseries; the main stumbling block to our economic advancement.

As time went, the gap between ourselves and the Indian widened. We hated each other. We fought openly and behind the scenes. While we did this, our common oppressor deprived the Indian of the franchise; he removed us from the common roll. The end of it all was—the Afro-Indian riots. Since that time, both we and the Indians have learnt very many lessons. But most precious of them is, that both of us now are conscious of a common political destiny for the man of colour not only in Africa, but in the world, of arrogant whitemen of the Malan type have their way. If we stand together we know that we shall rid Africa of the menace of white domination. That is why everywhere on the continent the African and the

and the Indian; when they organise themselves as a racial group to defeat the goals African emancipatory movements have set themselves, it is time every African and every Indian on the continent stood solidly together. We have turned our backs irrevocably on yielding to oppression and our salvation lies in standing together, through thick and thin until final victory. If they do anything, the articles of the type under discussion should warn the men of colour in Africa that the sands are washing away beneath their feet.

On

the cut

or scratch

that may fester

'DETTOL'

THE MODERN ANTISEPTIC
CLEAN • SAFE • GERMICIDAL
DOESN'T PAIN • DOESN'T STAIN

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, October 20.

TO increase the pace of industrialisation, the Government of India has decided to increase the expenditure on the Five Year Plan by Rs. 175 Crores for financing new specific schemes, which will simultaneously expand employment potential and check growing unemployment in the country.

Another important decision taken at the session of the National Development Council was that the programme of rehabilitation of displaced persons should be extended to the full planning period instead of ending it in 1953-54.

The Deputy Chairman of the Planning Commission, Mr. V. T. Krishnamachari, who addressed the Council, urged the States to tap all possible sources for raising additional funds, including betterment levies, enhancement of water rates and floating of loans for accelerating economic development.

Positive action towards relieving unemployment, Mr. Krishnamachari said, would be taken on the following lines: (1) establishment of Industrial Finance Corporations in the States, (2) Central assistance to States for initiating schemes to end chronic scarcity, (3) grants for road building activities and execution of small power projects, and (4) expansion of technical training facilities.

A communication is being sent to the States indicating clearly the nature of the schemes which should be strictly related to the Plan, should also be capable of producing results within the planning period.

The Council accepted unanimously the principle regarding betterment levy. State Governments were asked to undertake legislation for imposing such levies as soon as possible with a view to making the projects a paying proposition.

Analysing the progress achieved so far, Mr. Krishnamachari stated that irrigation and power projects had made more progress than was expected. While minor irrigation works were progressing satisfactorily, arrangements for their maintenance were quite disappointing.

The first concrete step for the preparation of the second Five Year Plan has been taken by the Planning Commission in

the form of appointment of an advisory committee to make recommendations on the various irrigation and power projects that will be included in the Plan.

Priorities for these projects will be determined by the Planning Commission after scrutinising them in consultation with the States concerned. The schemes submitted to the Planning Commission by the States will be put to a technical examination by the Central Water and Power Commission or by a sub-committee associated with it.

These schemes will then be scrutinised in the light of the findings of the O.W.P.C. or the proposed sub-committee. The projects will then be further examined by the advisory committee to ensure that they have been prepared after detailed investigation, that the estimates are complete and correct technically and that the financial forecast and estimates of benefits derived are based on accurate and reliable data.

The Indian Navy added one more chapter to its proud traditions when the President of the Indian Union, Dr. Rajendra Prasad reviewed the Naval Fleet for the first time in an impressive ceremony of spectacle and pageant in Bombay Harbour.

Against the imposing skyline of the Bombay harbour, ships of the Indian Navy lay "dressed" from stem to stern to receive the President, who was greeted with a 31-gun salute from the ships in anchorage.

With the President were the Prime Minister of India, the Governor of Bombay and the Commander-in-Chief of the Indian Navy, while the C.-in-C. of the Army and Air Force followed them in another vessel.

Earlier an impressive flag march was held in Bombay, commencing the three-day Navy Day celebrations. A variety of naval equipment mounted on carriages was taken round while skeleton crews perched on the equipment or flanking the vehicles, formed part of the spectacle of man-power in a fighting force. Among the units on the parade were various types of guns, torpedoes, anti-submarine charge throwers and other weapons used by the Navy.

Climaxing the day's ceremonies, six naval aircraft from the Cochin Naval Base, flew past the I.N.S. Delhi, on which the President and the Prime Minister were standing, tipping its wings in salute to the President. One aircraft carried out water landing on the starboard side of "Delhi."

The Navy Day celebrations continued for three days with pomp and pageantry attracting thousands of people of Bombay.

Correspondence is still going on between the Prime Ministers of India and Pakistan in regard to Kashmir. In the meanwhile the propaganda campaign against India has stopped and the atmosphere has cooled down.

Saurashtra Government has decided to make revolutionary changes in the education system. The present educational system, a legacy from Britishers, breed only clerkship mentality and is unsuitable in the present conditions in the free India. The Saurashtra Government will abolish the existing system of primary education and introduce an eight-year basic education course in its place.

English will have no place in the new system to be introduced next year. Teaching will be through the regional language.

This "revolution in education" seeks to raise a "nation of self-supporting, dependable and cultured people" and to meet the future requirements of Indian villages.

The Government feels that the proposed system suits the State best because of the "futility of the present system, which has outgrown its usefulness" and of the waste of money, time and energy of thousands of children.

The new structure consists of a junior course spread over five years for children between six and eleven years followed by a three-year course for children between 11 and 14. Provision for post basic and collegiate courses is likely to be made later.

Taught in the background of nature, children will be made more creative and socially more useful, besides being aided to develop their personality. Emphasis will also be laid on handicrafts. It is asserted that at the end of the 8-year course children will acquire knowledge gained at present only at the Matriculation stage, thereby saving valuable years.

At the Basic Teachers' Training College 60 teachers will

graduate every year. A large number of such teachers are already available. Nine primary schools have switched over to the new system as an experimental measure. Ten thousand spinning wheels will be used in schools throughout the State before 1954.

The Government asserts that it has been proved at these experimental centres that those who study under the basic system are far more desirable individuals than those turned out under the present system.

The Congress Government of Hyderabad is in doldrum. Twenty-five Congress members of the Hyderabad Legislative Assembly wrote a letter to the Chief Minister of the State, Mr. Ramkrishna Rao, stating that they would no longer support the present Ministry unless the charges of corruption made against certain Ministers were properly enquired into. The Legislative Assembly was prorogued *sine die* and the whole matter was referred to the Central Parliamentary Board of the Congress. The Parliamentary Board has appointed the Union Home Minister, Dr. Kailasnath Katju, to enquire into the whole matter and submit his report at the earliest. Meanwhile the General Secretary of the Congress Party, Mr. Balwantrao Mehta, has gone to Hyderabad and is trying to patch up the differences between the Provincial Congress Committee and the Congress Ministry.

Another wonder girl, similar to Kumari Dhanalakshmi of Coorg who is living without food and water since the last few years and who is under observations of experts in a hospital, has been discovered in the village of Gatankheda in Sihora tehsil of Jabalpur district. Twenty-three-year-old Silla Bai, the wonder girl, is the daughter of Sri Maria Sodhi of Kamtura village. She was married at the age of seven and was widowed not long afterwards. She has not taken any food or water for the last six years. She is stated to be immune from natural habits. She will visit Jabalpur next month to undergo medical tests.

To sit in silence when we should protest makes cowards of men. The human race has climbed on protest. Had no voice been raised against injustice, ignorance and lust, and inquisition yet would serve the law and guillotine decide our least disputes. The few who dare must speak, and speak again, to right the wrongs of the many.—F. W. Wilcox.

LATEST MATERIALS!	SAREES!	BABY WEAR!	
DOUBLE BORDER PAISLEY CREPE-DE-CHINE 45" 5/6 yd.	EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. all shades £3/15/0 each.	INFANTS KNITTED WOOL SHAWLS 17/6 to 30/- each.	
EMBOSS GEORGETTES all shades 45" 10/6 yd.	WHITE COTTON SAREES 22/6 each.	INFANTS COT BLANKETS Pink & Blue 6/3 & 12/6 each.	
OPAL GEORGETTES 45" all shades 12/6 yd.	GEORGETTE JARI WORK SAREES £5-10-0.	INFANTS GEORGETTE DRESSES SMOCKED 18/11 each.	
VELVET CHENILE GEORGETTES 45" 15/6 yd.	EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES with borders 63/- each.	INFANTS BOOTIES, BONNETS, BIBS, PILCHERS, all one price 2/11 each.	
44" PRINTED GEORGETTE Spot & Floral Designs 45" 4 11 yd.	LADIES UNDIES Huge range of SLIPS, NIGHTIES, PANTIES, BLOOMERS etc. Now unpacked.	HOUSE - HOLD Bedsheets 15/6 to 25/- each.	
44" COLOURED GEORGETTES 4/11 yd.	Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.	Pillow Cases plain 3,6 each.	
CHAMPALS! Ladies Latest Plastic Champals all shades sizes 3 to 7 1 6/6 pair. Colours: Green, White, Red, Brown, Blue and Wine.	CHAMPALS Ladies Leather Champals Size 3 to 7 11/9 pair.	Pillow Cases Embroidered 4/11 each.	
		Towels from 2/11 to 15/6 each.	
		Table cloths & Satin Bedspreads at Reduced Prices.	
		MENS & BOYS SHIRTS, PYJAMAS, SOCKS, TIES, HANDKERCHIEFS Etc. Specially reduced.	

JAYBEE SILK HOUSE

39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

P. O. Box 5169.

Phone 33-6229.

FOR RUBBER STAMPS AND PRINTING CONTACT STANDARD PRINTING PRESS GENERAL PRINTERS AND RUBBER STAMP MAKERS 73 BEATRICE STREET DURBAN. PHONE 61006 TELEGRAPHIC ADDRESS "QUICKPRINT" ESTABLISHED 1927.

"Nugget White keeps me bright!"

NUGGET WHITE CLEANER
Stays whiter... longer!
In Jars and Tubes complete with handy sponge for easy application.

PEACE THAT INVADES THE MIND

I SAW BEAUTY DIFFERENT FROM OTHERS IN KASHMIR

By HORACE ALEXANDER

HAVE you been on holiday in Kashmir? If not, it is still not too late to go. If you go, I wonder what you will enjoy most while you are there. Kashmir is full of beautiful things. One could talk on a dozen different aspects. Perhaps the beauty that struck my eye while I was there would be quite different from those that you may notice.

Now we have arrived in Srinagar and we climb into a tonga to drive towards the Dal Lake. At the steps we get out and transfer into a shikar-boat. As we recline on the cushions, and shoot forward towards our house-boat, a great peace invades the mind. What is it that affects one when one travels in a little boat across the water? There is no noisy engine, not even the sound of horses' hoofs on the road; no friction of wheels, nothing but a smooth, almost silent, forward motion, the only sound the splashing of oars and the gentle liquid lapping of the water on the sides of the boat. Above us, the stars are appearing in the sky, the full moon comes slowly out through a glowing silvery light from behind the great wall of dark mountains.

If there is heaven on earth, it is here, it is here. And then the life on the house-boat. I love to hear the creaking of the wooden planks as I walk through the boat; I do not know why it is, but there is something peculiarly attractive about a house made all of woodwork; and when the wooden house is floating on the water, somehow it acquires something of the mystery of a dream.

Sit With Me!

Sit with me in the houseboat, and gaze out of the window at some of the special bird neighbours that you will find here in Kashmir. Suddenly a dazzling blue Kingfisher, comes to rest on the woodwork within ten feet of you. One morning I saw that two Kingfishers were sitting on one of the house-boat ropes, close to the water. They were sitting side by side, but facing opposite ways. Suddenly, one took hold of the long sharp beak of the other and held it in its own beak. Its crest feathers were raised and its wings quivered. Both birds seemed violently excited, but after a few seconds they let go

then moved a few inches away from each other and still sat there, bobbing their funny little tails up and down, showing no further interest in each other. What did it all mean? Was it hostility, or love-making, or perhaps a mixture of the two? for you know, I think these two things—hostility and love-making—really do sometimes get mixed up with each other—among birds and perhaps among other creatures.

You can see a dozen Kingfishers in half an hour spent in a shikara boat. When I commented on their abundance, my Kashmiri friend replied; "Yes, and they are eating fish all the time." So you might think the poor Kashmiri would slaughter the birds, so as to have more fish for his own stomach. But no, nature has found a balance and perhaps even contributes to it. Plenty of fish; plenty of Kingfishers; plenty of people.

Nature Finds A New Balance

And then the Swallow! In September before their migration to southern India, they sit in rows of dozens or scores along all the electric wires, twittering softly, making sweet music. Thousands and thousands of them must live and breed in Kashmir vale.

What did Swallows do before man invented telegraph and telephone wires? Where did they rest? And, as to that, where did they nest before men put up huts and farm buildings?

Sometimes we see how man has persecuted beasts and birds or he has driven them out by taming the wilderness, but other birds, sparrows, crows, above all, perhaps swallows, have benefited from man's encroachments upon nature.

Just now I spoke of the balance of nature. Man is constantly disturbing the balance, but unless he goes too far—and sometimes he does go too far—nature seems to find a new balance.

Srinagar with her lovely lakes and mountain views is enough to satisfy many; but to my mind the Kashmir mountains are wonderful still.

"I Stand And Endure"

Here around Pahlgam and all up the Liddar Valley are trees of a mightier stature than

the chenars and the poplars of the vale. As I wander among these huge pines and firs I find myself stopping before one great giant tree and then another just to stand and gaze up at it, stretching far up towards the blue sky.

In the classical age of Chinese art, I believe an artist would live with a single tree for a year or more before he began to paint it. Many of these marvelous spruce trees deserve to be so lived with. What great wisdom we might learn from them!

One day in the woods, near Pahlgam, I found a tree that had been brought down by last winter's snow and avalanches; the foresters had sawn it across near the base, revealing the yearly rings of its life. I counted some 300 rings, 300 years of life. "Before Aurangzeb, long before Warren Hastings, I stood here," says that now vanquished giant. "I stand and endure," each great tree is saying, and as the breeze blows across the tree tops, they seem to say to us: "Be quiet, you noisy, hurrying men; stand and see and listen; and know that the life force is good."

So I go on through the silent forest till I hear a little twittering sound and a flutter of tiny wings comes across the sunlit glade. Here are brown willow-warblers, working their way down from the high marks where they have nested to spend the winter in the foot hills or in the Indian plains, a little brown tree creeper climbing the trunk of a giant pine and searching out insects from the bark and little winged beauties. A small brown robin-like bird flies down from a branch to the ground, captures its insect prey and returns to a low branch, showing an unexpected bright blue tail, as it flies up. This is a young Orange-flanked Blue-tail, a characteristic Kashmir bird, which you will hardly find anywhere else in India.

In the great fir woods you may walk for hours and hardly hear a sound except for the dropping of a cone from a fir tree or the gentle twittering of a party of little birds.

The Rushing Waters

But if we walk along the valley, how different it is; here we are for ever within sound of rushing water. I was unfortunate in one respect, for two days before I set off to trek up the west Liddar valley we had heavy rain, so the seven-mile walk to Aru was along a path that was almost ankle-deep in sticky mud and I had to spend

all the time looking for the next step and trying not to get quite stuck in the mud. But rain in these mountains brings its compensations. The waterfalls were a grand sight. Moreover, the rain had fallen as snow on all the 12,000 foot mountains so whereas three days earlier hardly any snow had been visible and what was there was tired and dirty, now in the bright sunshine, all the mountain tops were glistening under their fresh white mantle.

I wish I had time to introduce you to a few more of the birds. You cannot fail to notice the little water redstarts—the blue-black and chestnut-red male bird and his grey and white mate in the lower parts of the valley, and up beyond Liddar water his cousin the white-capped water-Nedstart. And there are Dippers to be watched plunging into the foaming waters and long tailed graceful grey wagtails and other birds that live on the insect life always to be found near running water.

If you continue the trek right up to the Kolahoi glacier you will come out beyond the woods to a region of stony desolation with green grassy slopes leading up to the snowy mountain tops. Every half mile of the way, indeed every hundred yards brings you a fresh view, some new scenery to astonish you. There is no end to the wonder and variety of these mountain scenes.

Explore For Yourself

How many more things there are that one might pause to talk about; the great flocks of sheep, now being driven down from the high pastures by the Gujar shepherds, on their way to the Punjab; curious rich brown marmots, which lie out on the big boulders in the higher mountains and call out to you as if they wanted to be admired. In October, you must go very high if you want to find the carpets of flowers that you can find at 10,000 feet or lower in the early summer, but I did find a dozen brilliant blue gentians, little patches of blue sky captured so to speak by a frail earthly plant.

Well, you must really go and explore it all for yourself. Perhaps you will go to Gulmarg or Sonamarg instead of Pahlgam, or you may go trekking to Astanmarg or still further up the East Liddar Valley. In any case once you have visited the Kashmir mountains, you will certainly want to go again and again. "If there is heaven on earth, it is here, it is here."

ABOO BAKER ISMAIL

QUALIFIED BOOK-KEEPER,
SECRETARY, AGENT.

Accounts of every description prepared,
Books written up,
Statement of Affairs, Balance Sheets and
Income Tax Returns completed.

All types of office work undertaken.

Consultant and adviser on the many laws that
affect business men; i.e. Mercantile Law, etc.

Country clients given special attention.
Extra Staff employed to attend country clients only.
Without obligation on your part drop me a post card
for further information and enlightenment.

365, Struben Street. Phone 2-5548.

(Between Prinsloo & Du Toit Streets.)

PRETORIA

Residence next to office, at 367, Struben Street.

Residence Phone: 2-5548.

INDIA PAKISTAN

and connections for
ALL PARTS OF THE
FAR EAST
FROM NAIROBI
KENYA COLONY
by Luxury Constellation Service
or
Tourist Class Service

AIR-INDIA

International

Air-India Representative
in South Africa
P.O. Box 1955
95, Salisbury House
Smith Street, Durban

SEE YOUR TRAVEL AGENT FOR
FURTHER DETAILS

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER		
—O. Rajagopalachari	6	0
VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA		
—O. Rajagopalachari	5	6
BHAGAVAD GITA—Abridged and explained		
by O. Rajagopalachari	4	0
INTERNATIONAL SHORT STORIES		
—The best from 23 countries	17	6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

STAR PROFILE

A record of intimate life and photographs of one of India's top filmstars, Nimi, published under her supervision. This book contains her biography covering almost all aspects of her social, cultural and film life and traces her story from the first film she appeared in "Barsaat" to the latest one she signed a month ago (her 25th). Among over 60 photographs this book contains are many of her private poses side by side with stills from the films she has worked in.

Printed on art paper, with a tri-colour art card cover, the book is a beautiful production and a real treat for all those interested in Indian films and filmstars.

7s. 6d. a copy (Postage free)

Also available are the following:

6½" x 6½" Camera photographs of all Indian film stars on Kodak Silky paper. One Photo: 3s., Three Photos: 5s., Twelve Photos: 9s.

While writing out the order, please mention the film stars of whom you require photos.

PICTURE POST CARD ALBUMS

"Beautiful India"—24 post cards	6s.
12 Views of Taj Mahal	3s.
12 Views of Bombay	3s.
12 Views of Delhi—in colours	5s.

Send your order with remittance to:

Indian Enterprisers

P.O. Box 6541

2/13 Nanak Nivas, Bombay-26 (India)

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Darr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadass	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	0	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE		
—By Narahari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY		
—Rene Fulpot-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

FAMILY PLANNING IN INDIA

THE Government of India's Planning Commission has entrusted the section of Family Planning with the delicate mission of conducting a sample survey amongst villagers to find out their attitude to birth control. It is indeed significant of India's fundamental attitude to her problems that a section for Family Planning should have been included in the Planning Commission and that this section should carry out a survey.

Yet, perhaps even more revolutionary has been its findings. The villagers were not shy and reticent as were feared; they agreed to discuss their intimate problems with outsiders. Secondly, a change of very recent years, for the first time (according to the survey's results) the villagers who still look on children as on a divine gift do not consider that a shower of such gifts is at all desirable. From there to the next stage is an easy step which can only be covered by education and proper scientific methods. The survey was conducted on a pilot size in the districts of Lucknow, Etawah, Meerut, and Almora. These are districts in the Uttar Pradesh which are very backward but which, nevertheless, can no longer be called typically backward because they have been dotted with community projects for the development of rural life. But at least near Almora, which is only recently developed, conditions were fairly typical and even there the response was unexpected.

It was found that 60 per cent of the mothers and 55 per cent of the fathers—in rural India almost everybody above 18 if male, or 15 if female, is married—were eager to learn methods of planning their families. Of the married women 70 per cent stated that they would not wish to have more than three to four children in all and then a three and a half year's spacing would be most welcome.

I remember a pretty young Brahmin woman in a United Provinces village, barricaded in her compound with heavy chains on the inner side of the door, as benefits an upper caste woman when her husband is

away, who called for me when she heard that a European woman was in the village. I went in and we had a long chat. She showed me her courtyard, she even let me go inside her kitchen—most unusual lack of fastidiousness for a Brahmin towards the Untouchable any non-Hindu is. She showed me her two ailing children and asked me a lot of questions about healthy children. Eventually the poor girl made a clean breast of it: she had had many miscarriages and the two children alive were more a source of worry than a joy. She had had enough and so had her husband. Could I help, for I had all the science and wisdom of the West, mine was a great country and as one woman to another I would understand?

Reading the report of the survey, pretty Pushpa came back to my mind: India is full of Pushpas whose hardship is real, and the urban middle class in particular, crushed by taxation and housing shortage, has taken, on a not negligible scale, to drastic and irreversible, surgical means to stabilise their families. (Often, indeed more often than the woman, it is the husband who is operated upon.)

The only hope for India, if the benefits of the Five-Year Plan, and of industrialisation, are not to be eaten away by the five million children born in excess every year, is that some really cheap, harmless, simple product should be found by the laboratories of the West, or the East, so that there should be enough children but not too many. Every Indian woman wants a large family—on the English standards of 1953, but not a large family on the English standards of 1870.

'MANCHESTER GUARDIAN.'

The Cape Hindu Cricket Club

The 26th annual general meeting of the Cape Hindu Cricket Club was held at No. 13, Bruce Street, Cape Town, recently under the chairmanship of Mr. D. G. Vassan. The following office-bearers were elected for the 1953/1954 cricket season:—Hon. life patron: Mr. L. C. Gihwala; patrons: Messrs. D. P. Kessouw,

C. Govan, C. Nathoo, L. B. Navsaria; chairman: Mr. D. G. Vassan; vice chairman: Mr. L. B. Navsaria; secretary: Mr. G. L. Gihwala; match and registration secretary: Mr. H. B. Govindjee; treasurer: Mr. H. G. Wallab; captain: Mr. G. L. Gihwala; vice captain: Mr. J. L. Gihwala; sel. committee: Messrs. J. L. and G. L. Gihwala, D. G. Vassan; delegates to the W.P.I.C.U.: Messrs. M. C. Parmar, H. B. Govindjee, J. L. and G. L. Gihwala.

THE JAN H. HOFMEYR SCHOOL OF SOCIAL WORK, JOHANNESBURG

Offers a three-year course of study, preparing for service as Welfare and Case Worker with Social Agencies and Institutions; as Director of Recreation and Physical Education; as Secretaries of Social and Community Centres, Y.M.C.A.'s and Youth Organisations. Entrance Requirement: The Senior Certificate (Matric.), or equivalent. In only very exceptional circumstances exemption from this requirement may be granted. The next class will enrol on February 5th, 1954.

Applicants will be required to produce evidence of character as well as academic qualifications.

Prospectus and Application Forms may be obtained from:

The DIRECTOR,
Jan H. Hofmeyr School Of
Social Work,
Jubilee Social Centre,
Eloff Street South,
JOHANNESBURG.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg

TROUBLED WATERS

By JOHN O'HIND

This book deals with that period of Indian history when three empires were at a clash with each other on the Indian Peninsula. The Mughal Empire was breaking up; the Maratha Kingdom was declining; and the British were establishing themselves. The story is full of suspense, keeping the reader engrossed in the acts of heroism and valour, naval bombardment and piracy on the high seas, escapades, a chase with bloodhounds, and romance. Order your copy as soon as possible, as there are only a few copies on sale at our office.

Price 10s.

Available at:

'Indian Opinion',
P/Bag, Phoenix, Natal.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

- A Gandhi Anthology
—By V. G. Desai 9d.
 - Which Way Lies Hope
—By R. B. Gregg 2/-
 - A Nation Builder At Work
—By Pyarelal 1/6
 - Why Prohibition
—By Kumarappa 1/-
 - Satyagraha In S.A.
—By M. K. Gandhi 16/-
 - Bapoo's Letters To Ashram Sisters
—By Kaka Kalelkar 2/6
 - The Wit And Wisdom Of Gandhi
—By Homer A. Jack 22/-
 - Gandhi And Marx
—By K. G. Mashruwala 2/8
- Obtainable from:
'INDIAN OPINION'
P/Bag, Phoenix, Natal.

"CAP TRAVEL SERVICE"

P.O. Box 5841, NAIROBI, KENYA—Telegrams: Western
ANNOUNCE

STUDENTS' TOUR TO INDIA

Leaving NAIROBI on 18th December 1953 By Air

45 day tour, visiting Bombay, Ajanta, Mysore, Madras, Calcutta, Benaras, Delhi, Simla, Jaipur, etc. Sightseeing and Visiting Educational, Industrial and Historical places and interviews with the Prime Minister, President or other VIP's of India.

FOR £270 FROM NAIROBI AND BACK

Students possessing certificates can travel by special concession through the East African Airways

DURBAN—NAIROBI AND BACK FOR £61

CONTACT WITHOUT DELAY Direct to us or
Messrs. World-Wide Agencies, P.O. Box 2168, Durban Phone 27349.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

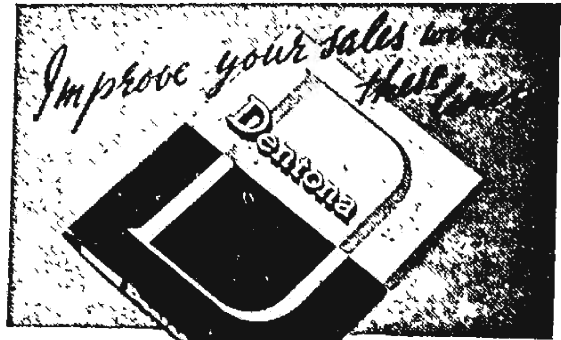
Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries. Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG	BENONI
Phones: 34-3554/5	Benoni Coal Site
P.O. Box 200, Fordsburg,	Phone 54-1813,
82, Crown Road,	Rangeview Coal Sites—54-2205
Fordsburg, Johannesburg.	P.O. Box 392, Benoni.

Full range of men's and
boys' khaki shirts and
clothing.

In khaki
gabs,
tropicals.

DENTONA
SHORTS AND SLACKS
100% MOYASHIEL *Regd.*
TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND,
SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.

DENTON TRADING CO.
JOHANNESBURG P.O. Box 3561

N. RHODESIA
FEIGENBAUM BROS.
BULAWAYO P.O. Box 354

SOUTHERN RHODESIA
MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND
W. F. NEUMAN
SALISBURY P.O. Box 1482

BRITISH EAST AFRICA
VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.
Trust Mansions NAIROBI

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.
Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. D. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

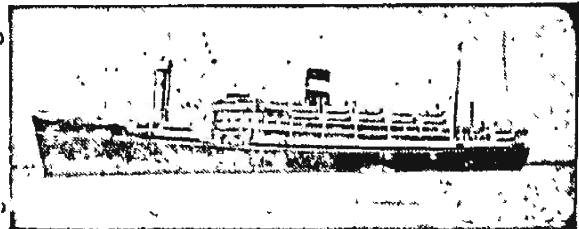
CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving Nov. 28. Sailing Dec. 3
for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)	without food		21-3-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can
be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be
permitted to keep on deck with them more than one bed-
ding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

7 NOV 1953

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક પૃષ્ઠ—અંક ૪૪-૪૫
તા. ૬ નવેમ્બર, ૧૯૫૩.
છુટક નકલ પેની ૬.
દર શુક્રવારે બહાર પડે છે.

જ્ઞાન કણીકા

પુષ્પી પંજીન કે પિયે,
ધટે ન સરીતા નીર
ધર્મ કિયે ધન ના ધટે,
સહાય કરે રહુવીર.

—o—

સાય બરાબર તપ નહીં,
જ્યુઠ બરાબર પાપ;
બાકે દિરદે સાય હે,
તાકે દિરદે આપ.

—o—

બહાં રામ તહાં કામ નહીં,
બહાં કામ નહીં રામ.
પુષ્પી કબકુ હોત નહીં,
રવિ રબની ઇકલામ.

—o—

હી પટ દીપક રામ કા,
તિહી પટ તિમિર ન હોઇ.
ઉસ ઉછયારે ન્યોતિ કે,
સખ જમ દેખે સોઇ.

આશિર્વચન

થાકે ન થાકે છતાંએ હો માનવી
ન લેજે વિસામો.

ને ઝુઝજે એકલ બાંધે હો માનવી
ન લેજે વિસામો.

તારે ઉલ્લંઘવાના મારગ ભુલામણા
તારે ઉદ્ધારવાના જીવન દયામણા
હીંમત ના હારજે તું ક્યારે હો માનવી
ન લેજે વિસામો.

જીવનને પંથ જતાં તાપ થાક લાગશે
વધતી વિટમ્બણાં સહતા તું થાકશે
સહતાં એ સંકટ બધાંધે હો માનવી
ન લેજે વિસામો.

બને વટાવી તુજ આફતનો ટેકરો
આગે આગે હશે વધુ ખેડયા ખેતરો
ખંતે ખેડે એ બધાંધે હો માનવી
ન લેજે વિસામો.

ઝાંખા જમતમાં તું એકલો પ્રકાશજે
આવે અંધાર તેને એકલો વિદારજે
છોને આ આયખું હણાયે હો માનવી
ન લેજે વિસામો.

લેજે વિસામો ન ક્યાંધે હો માનવી
દેજે વિસામો.

તારી દૈયા વખારડી ને છાંયડે હો
માનવી દેજે વિસામો.

“અનીલ.”

“દાનિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૬ નવેમ્બર, ૧૯૫૩.

દીવાળીના મોહોત્સવ

આ અંક વાચકોના હાથ માં પહોંચશે ત્યારે જગતના સઘળા હિંદુઓ દીવાળીનો મહોત્સવ ઉજવ રહ્યા હશે અથવા ઉજવવાની તૈયારીમાં હશે. હિંદના મહાન સામ્રાજ્ય ઉત્સવો માંનો એ એક ગણાય છે, હજારોને માટે એ જુના વર્ષની પુનઃસૃષ્ટિ અને નવા વર્ષનો આરંભ સુચવનારો છે. દીવાળીના પ્રસંગને મહાન આનંદ છે તે સમજાનાં વર્ષોમાં પ્રવેગે દીવ્ય થતો જાય છે. આનંદ કે વ તો પણ તે પાદુ અડપણવી હોય છે. કેન જાણે એક રિવાજ પડી ગયેલો હોય તેમ લોકો એ પ્રસંગે ના છુટકે આનંદ ભોગવી લે છે અને તુરત જ પાછા પોતાના માધારણ જીવનની ઘરેડમાં પડી જાય છે એ આર્થિક, નૈતિક સામાજિક કે આધ્યાત્મિક-કોઈ પણ દ્રષ્ટિએ ભેદનાં ન જોઈ સુખક કદી શકાય. પૈમાદાર માણસ પોતાના પૈમાથી કોઈ પણ રીતે સુખી છે એવી માન્યતા ભુલ ભરેલી છે. અને ગમે તેટલો અંશ આરામ તે પુરો પાડનો હોય છતાં તે તેનું જીવનરૂઠ સુખી ખાય છે અને તેના આત્માના નાશ કરે છે. સામાજિક દ્રષ્ટિએ માણસની સ્થિતિ કંઈ સુખપ્રદ છે એમ નહિ કદી શકાય. પતન પતિન વચ્ચે, ભાઈ ભાઈ વચ્ચે, પિતા પુત્ર વચ્ચેના કટાક્ષોના અનાદેના દુઃખક દેવાલો શું આપણે સમજાવ કરેશ વાંચના નથી અને જનાવો નિદાળના નથી? અને તેમાં જાની વળું કે ધર્મના ભેદો ઠોળા નથી. નીને વિષે તેને મમાન છે. નૈતિક અને આધ્યાત્મિક દ્રષ્ટિએ જાનાં જગત આજે પતન ને માગે જઈ રહ્યું છે એ કોણ ઇન્કારી શકશે? અને વસ્તુતઃ અમાજ નવજાન આનંદોનું સુખ મધુ છે. કહેવન છે કે “વિનાશ કાળે વીપરીત સુખિ” અને આજે જે પથે જગત ધસી રહ્યું છે એ ભેતાં તે વિનાશને પથે જઈ રહ્યું છે એવી ઉડી છાપ પડ્યા વિના રહેતી નથી. આજે તો એજ નર સુખી છે જે દુઃખક દિવસ ભેવાને જીવતો નથી.

અને આ સઘળાનું કારણ શું છે? તેનું કારણ એ છે કે માણસને સતોષ નથી. વિજ્ઞાન ના વિકાસે માણસને સુખ નથી આપ્યું. તેને વધારે દુઃખી કરેલો છે અને તેનું મન અસ્વસ્થ જનાવેલું છે. કહેવાય છે કે વૈજ્ઞાનિક શોધોએ જગતને નહાનું જનાવેલું છે. ખરૂં છે કે શોડા કલાકમાજ જગતના એક ભાગ માથી જીજ્ઞ ભાગમાં આપણે પહોંચી શકીએ છીએ પરંતુ તેથી માણસોના હૃદયોની એકતા નથી થઈ પણ હૃદયો વધારે વિખુટાં પડેલા છે. અંજ ન્યારે હૃદયની - કતા ન હોય ત્યારે તેને એકતાજ કયાંથી કહેવાય? વિજ્ઞાને શોધી કાઢેલી સગવડોથી માણસનું જીવન સુખી નથી થયું. તેનું જીવન શુશ્વણ ભરેલું થયું છે અને જેમ જેમ અંજ સગવડો વધતી જાય છે તેમ તેમ વધારે ને વધારે શુશ્વણ ભરેલું થતું જાય છે અને તેથી વધારે દુઃખી થતું જાય છે. ભુતકાળનો વિચાર કરીએ છીએ ત્યારે સમજાય છે કે માણસ પોતાના સારાં જીવનથી અને અડધ જરૂરીયાતોથી વધારે સુખી હતો. તેને પુરતું અજ મળતું હતું, પુરતું પાણી મળતું હતું અને સ્વસ્થ હવા મળતી હતી અને તેથી તે નિરોગી અને શરીરે મજબુત હતો. આજે વિજ્ઞાને પુરી પાડેલી સઘળી સગવડો છતાં-જલકે તેનાજ કારણે-તે ભુતકાળના કરતાં વધારે રોગી અને દુઃખી છે.

આ રીતે વર્ષો આવે છે ને જેટલી ઝડપે આવે છે તેટલીજ ઝડપે ચાલ્યાં જાય છે જ્યારે માણસ તો જાણે ત્યાંને ત્યાંજ

છે. તેણે જરાયે પ્રગતી કરેલી નથી બલકે તેની અવગતી થએલી છે. હજુ પણ જો તે ચેતશે નહિ અને પોતાના ઉપર અંકુશ નહિ મુકે તો ઈશ્વર જ જાણે તે કયાં જઈ પહોંચશે.

આ મન પવિત્ર પ્રસંગે આલું... દુઃખક ચિત્ર આલેખતાં અમને રંજ થાય છે પરંતુ જે કીચકમાં આપણે પડી ગયેલા છીએ તેમાંથી નીકળવાને સખત આંચકાની જરૂર છે એમ અમને ચોક્કસ લાગે છે.

દીવાળીનું મહત્વ એ છે કે એ દિવસે માણસે પોતાની અંદર રહેલા ગવણ અને નરકાસુર રૂપી રાક્ષસો શ્રી. રામ અને કૃષ્ણ રૂપી પરમાત્માની કૃપા વડે વિનાશ કર્યો અને ધર્મની પુનઃ સ્થાપના કરી અને તેની પુશાલી માં દીવાળી ઉજવાઈ. એ મહાન શુભ પ્રસંગ ઉજવતાં આપણે

સૌ ચાહ રાખીએ કે એ અનિષ્ટો રૂપી રાક્ષસો આપણામાં ફેલી સામાજ્ય સ્થાપેલું છે અને તેને નાશ કરવાને શ્રી. રામ અને શ્રી કૃષ્ણ રૂપી પરમાત્માની આપણે ફરી ઉપાસના કરવાની છે. - તે આપણે કેવળ આનંદ ઉજવીને જ નહિ કરી શકીએ પરંતુ તે સાથે પરમકૃપાળુ પરમેશ્વરની પાસે આપણા પાપોને માટે દીનપણે ક્ષમા યાચી નીવી ને માગે ચાલવાની સમૃદ્ધિ અને શક્તિને માટે ઉડી પ્રાર્થના કરવાથીજ કરી શકીએ. એ ઉડી પ્રાર્થના સાથે અમે સઘળા હિંદુ ભાઈ બહેનોને આ મહાન શુભ પ્રસંગનાં અભિનંદન આપી એ છીએ અને નવું બેસતું વર્ષ જગતનાં સઘળાં જીવોને સુખ શાંતી અને આખાદી આપવાની નીભડો એવી શુભેચ્છા પાઠવી એ છીએ.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધી જેલમાંથી છુટ્યા

ગયા વર્ષના ડીસેમ્બરની તા. ૮ મીએ જરમીસ્ટન કોર્ટેશનમાં સત્યાગ્રહની હાડતમાં ભાગ લેવા બદલ ધરોહરી પગાસ દિવસની કેદની સજા માંથી ૩૮ દિવસ પુરા કરી થી. મણીલાલ ગાંધી ગયા શનીવાર અક્ટોબર તા. ૨૪મીની સવારે પ્રિટોરીયાની જેલમાંથી છુટા થયા. બાર દિવસનું તેમને રીમોશન મળ્યું હતું.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીને મી. પેટ્રીક ડંકન સહીત સાત પુરોહીયો સાથે નેડીન એડમીનીસ્ટ્રેશન એક્ટની રૂએ બંધાર પાડનામાં આવેલા ઠંડેરાનો ભંગ કરી વિના પરમીટે જરમીસ્ટન કોર્ટેશનમાં દાખલ થવા બદલ અને આક્રોધને કામદા ભંગ કરવાની ઈશરમ્પી કરવા બદલ પકડવામાં આવ્યા હતા. એક મીત્રને અને ફ્રેન્ડ્સની તા. ૪મીએ પા. પળેના હંડ અથવા પગ દિવસની કેદની સજા થઈ હતી. બીજાઓને જુદી જુદી સજાઓ થઈ હતી.

શ્રી મણીલાલ ગાંધીના અન્ય સાથી જ્ઞાનિ ઇન્ડિયથી કેસ અપીલપર ભાઈ જવામાં આવ્યો હતો.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીની ઇન્ડિયા અપીલપર જવાની નહિ હતી પરંતુ તેમના આર્થાઓની ઇન્ડિયા તેમજ તેમની સાથે જીલા રહેનું નેહુએ મિત્રી દોષ તેને માન આપી તેમને અનિસ્ટન આ તેમની સાથે રહ્યા હતા.

પાલ્લ્યાથી વધારે ખરાબ કામદા અમદામાં મુકાબા દોષ અને પુરોહીયન

તેમજ બીન-પુરોહીયન કામદા અમદા નેતાની કીલ્લાઓપર અન્યાયને પ્રતિબંધ મુકાબા દોષ થી. મણીલાલ ગાંધીને અપીલની નોટીસ આપી એવી લેવાનું ઉચિત લાગ્યું અને સપ્ટેમ્બર તા. ૧૫મીએ તેમણે અપીલ પાછી એવી લીધી અને એ દિવસ બાદ પોતાને ધરોહરી કેદની સજા ભોગવવાને જરમીસ્ટનની પોલીસને સખત થયા હતા.

શનીવારે પ્રિટોરીયાની જેલમાંથી છુટતાં સ્થાનિક હોદી ભાઈઓ તેમજ ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના અધિકારી આ તેમજ શ્રીનીકસથી તેમના પુત્ર અને પુત્રી શ્રી. મણીલાલ ગાંધીને જેલને દરવાજે લેવા આવ્યા હતા અને પ્રુલોથી તેમને સત્કાર કર્યો હતો.

ત્યાંથી તેમને મુકામે ભઈ જવામાં આવ્યા હતા ન્યાં કેટલાક ભાઈઓની તેમજ અખ્યારના પ્રતિનિધિની મુલાકાત લીધા બાદ અને નમસ્તો પાણી કપો બાદ તેઓ કારખં જોડાનીસખાઈ જવા ઉપડી ગયા હતા.

જોડાનીસખાઈમાં તેમણે મીત્રોની મુલાકાતો લીધી હતી અને રવિવારે સવારે પડેલા ડરખાન જવા કારણે ઉપડી ગયા હતા અને બપોરે સમજ ત્રણ વાગે શ્રીનીકસ પોતાને મુકામે પહોંચી ગયા હતા.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ જર માં પંદર દિવસમાં ૧૫ રતલ જવાનું હતું. ત્યાં બાદ

પ્રિટીરીયા લખ જવામાં આવ્યા હતા જ્યાં સ્થિતિ જરા સારી હોવાથી ૨૩ દિવસ માં પાંચ રતલ વજન પોણુ મેળવ્યું હતું.

ખીજ રોકાણોમાંથી ફરાગત થતાં શ્રી. મણીલાલ ગાંધી પોતાના જ્વલના અનુભવો લખવાનો ઇરાદો રાખે છે.

વિવિધ ખબરો

યુનાઇટેડ નેશન્સમાં દ. આ. ના હિંદીઓનો સવાલ

યુનાઇટેડ નેશન્સની ૬૦ દેશોની રપેશી વલ પોલીટીકલ કમીટીમાં બોલતાં દક્ષીણ આફ્રિકાના પ્રતિનિધી મી. જી. વી. જુરેટ કહ્યું કે આફ્રિકા વીરો હિંદની નીતી પર શક વધતો જાય છે. તેમણે હિંદ પર, દક્ષિણ આફ્રિકા સામે વેર ઉત્પન્ન કરવાનો અને તેનું માન ઘટાડવાનો આક્ષેપ મુક્યો હતો. તેમણે કહ્યું કે હિંદી પ્રતીનીધીઓ પણ હવે જાણતા હશે કે આફ્રિકામાં હિંદનો અંતરાય આ સંસ્થાની ધ્યાન ખેંચાર નથી. આથી હિંદી નીતી વીશે અમને શક ઉત્પન્ન થાય તેમાં કાંઈ નવાઈ નથી; હિંદની જેમ આફ્રિકા ખંડમાં દખલગીરી કરનારાઓને માણુમ પડ્યું હશે કે આફ્રિકાના અમુક ભાગોમાં જાતીબેદની રીતી બદલાવી જાય છે જેથી હિંદના હેતુ વીશે અમને શક ઉત્પન્ન થાય એ સંભવીત છે.

બ્યા છે. જાતીબેદ દુર કરવા રશીયા કોઈ પણ પમલાને સાથ આપશે. હિંદ અને પાકીસ્તાને જણાવ્યું કે દક્ષિણ આફ્રિકા સાથે રાઉન્ડ-ટેબલ કોન્ફરન્સ બરામ તે પહેલાં યુનીયનની સરકારે જાતીબેદની નીતી પર પોતે ધ્યાન આપવા તથયાર છે એવી ખાત્રી આપવી જોઈએ અને આ વાટાઘાટો દરમિયાન તેમણે એ નીતી સુલતવી રાખવી જોઈએ.

પાકીસ્તાનના પ્રતીનીધી મી. એ. એસ. ચહારીએ કહ્યું કે તેમની સરકાર ખરીતાના ભાવાર્થ મુજબ કોઈ પણ પરિપત્તિ બરવા રાજ છે. ખરીતાના ભાવાર્થ મુજબ એટલે કે ખરીતાની પ્રાર્તાવિક કલમ મુજબ આ પ્રસ્તાવિક કલમ માનવ હકો, સ્વમાન વીગેરેને લખતી છે. પાકીસ્તાને હિંદ-પાકીસ્તાની વત્નીઓ માટે સમાન હકો જોઈએ છે. જ્યારે વાટાઘાટ ચાલુ હોય ત્યારે ફરીથી આફ્રિકાએ જાતીબેદના કાયદાઓ ઉઠાવી લેવા કશું કરવું જોઈએ.

હિંદ તરફથી ખીજ વાર બોલતાં મી. આર. દયાળે કહ્યું કે કોન્ફરન્સ વીશે હિંદ અને પાકીસ્તાન વચ્ચે કોઈ પણ જાનનો મતબેદ નથી.

યુનાઇટેડ કોંગ્રમ તરફથી બોલતાં સર વોલ્ટર હેનકીનસને કહ્યું કે આ સવાલ દક્ષીણ આફ્રિકાનો ધરમથ્યુ સવાલ છે.

ખરમાના મી. થઈને દક્ષિણ આફ્રિકાને ધરમથ્યુના પદ્દા પછાડી સંતાવા કરતાં આ સવાલના ઉકેલ માટે ખુદશા માં આવવા જણાવ્યું હતું.

આ વિશે એક દેનીક પત્રના તંત્રી લખે છે કે કોન્ફરન્સથી કાંઈ નીવેડો આવે એવી આશા નથી કારણકે હિંદીઓ પ્રતિબંધિત કામદા, જેવા કે, ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટ વીગેરે કાઢી નાંખવા તેમજ હિંદીઓને મતાધીકાર આપવા માંમણી કરશે. આમાં દક્ષિણ આફ્રિકા આ સવાલને ધરમથ્યુ ગણાવશે અને તેના પર ચર્ચા કરશે નહીં અને ઉલટું રીપેટીશન પર સમજૂતી કરવા સુચવશે આમાં હિંદ અને પાકીસ્તાન ખીલકૂલ રસ લેશે નહીં.

વૌલમરાનરટાડમાં ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટ

તા. ૧૬મી અક્ટોબરે બે માણુસની લેન્ડ ટેન્ચોર એડવાઇઝરી બોર્ડની

કમીટીએ. વૌલમરાનરટાડની મ્યુની-સીપલીટીને ત્યાંના ૧૦૧ હિંદીઓ માટેના ગ્રૂપ એરીયાઝ પ્લેન પર ફરીથી વીચાર કરવા જણાવ્યું હતું. હિંદીઓ માટે મ્યુનીસીપલીટીને દર્શાવેલી જગ્યા તપાસવા પછી કમીટીના ચેરમેને સુનાવણી મુલતવી રાખી હતી. કમીટીનું માનવું હતું કે આ જગ્યાઓ કરતાં ખીજ વધારે અનુકૂળ જગ્યા શક્ય છે. દર્શાવેલી બંને જગ્યાઓ શહેરની વેપારી જગ્યાથી એક માઇલ કરતાં વધારે દુર છે, અને રેલ્વે લાઇનની ખીજ બાજુએ ખાડા ખખોચીયા વાળી છે. તેનું શહેર સાથે એક કાચા રસ્તા ધારા જોવાય છે.

શહેરમાંના બે મુખ્ય રસ્તાઓ પર ૭ હિંદી વેપારી લાઇસન્સો છે. હિંદીઓ માટે બે જગ્યાઓ દર્શાવવામાં આવી હતી. પહેલી જગ્યા એક ટેકરીની વેરાન જગ્યા છે અને શહેર તેમજ નેટીવ લોહેશન સાથે તે ખીલકૂલ સંબંધ ધરાવતી નથી. ખીજ જગ્યા 'રેફરન્સ અને પ્લેનીંગ કમીટીએ' સુચવી હતી. તે શહેરથી દોઢ માઇલ દુર રેલ્વે લાઇનની ખીજ બાજુએ છે. કમીટીએ કલેડો માટે દર્શાવેલી જગ્યા પણ તપાસી હતી.

કમીટીના ચેરમેને જણાવ્યું કે "અમને લાગે છે કે આનાથી વધુ અનુકૂળ જગ્યા શક્ય છે અને હજી તેમાંની કોઈ સુગમ નહીં હોવાથી, સુનાવણી મુલતવી રાખવામાં આવે છે."

શ્રીલંકામાં ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટ

અક્ટોબરની તા. ૨૬મીએ શ્રીલંકામાં ગ્રૂપ એરીયાઝ એક્ટ માટેની સુનાવણી મુલતવી રાખવામાં આવી છે. શ્રીલંકાની મ્યુનીસીપલીટીએ ગ્રૂપ એરીયા માટે અરજી કરી હતી અને બે મ.જીસની કમીટી સમક્ષ જુખાની ચાલવાની હતી.

હવે નવેમ્બરની તા. ૩૭એ ૩ન્ડીમાં અને નવેમ્બરની તા. ૯મીએ ગ્વેન્ડામાં સુનાવણી શરૂ થશે.

આજ સુધી બોર્ડે ટ્રાંસવાલમાં, લાઇડનબર્ગ, કેરોનાઇના, નાઇલરટ્ઝમ, આલ્ફોર અને વૌલમરાનરટાડમાં જુખાની લીધી છે.

શેષ અબ્દુલ્લાને તેમનાજ પક્ષે ઉઠાવી દીધા

કાશમીરની પ્રજા પરિપદે તેમના પ્રમુખ શેષ અબ્દુલ્લાને ઉઠાવી દીધા છે અને તેમની જગ્યાએ હાલના વડા પ્રધાન મી. અક્ષી ગુલામ મહોમદને સંસ્થાના નેતા તરીકે ચુંટવા છે. આ પક્ષની જનરલ કાઉન્સિલ, શેષ અબ્દુલ્લાને ખરતરફ કરી તેમની જગ્યાએ મી. અક્ષી ગુલામ મહોમદની નીમણુકને સંમત થઈ હતી.

હિંદીઓને લશ્કરી તાલીમ આપવાની ના

હિંદી સ્કૂલોમાં કોઈ જાતની લશ્કરી તાલીમ દાખલ કરવા માટેની ડિરખનની હિંદી એક્સ-સરવીસમેન લીગની વીનંતી, સંરક્ષણ ખાતાના પ્રધાન મી. ઇરેઝાસે નામંજુર કરી છે. લીગના સેક્રેટરી મી. જી. આર. વરમાએ જણાવ્યું હતું કે મીનીસ્ટરના પ્રાઇવેટ સેક્રેટરીએ જવાબ આપ્યો હતો કે ડેટેન્ટી સંખ્યાનું પ્રમાણ મુકરર છે અને આ આંકડો વધી ગયો હોવાથી સંરક્ષણ વધારી શકાય નહીં. "અમે ધણા નાસીપાસ થયા છીએ પરંતુ મીનીસ્ટરે ચોખ્ખી ના પાડી નહીં હોવાથી અમને હજી આશા છે, આ ડેટેન્ટ સુગમેન્ટને સાથ આપવા હિંદીઓ આવુર છે. તેઓ દેશના રક્ષણ માં મદદ કરવા ઇચ્છે છે અને તે કલા સુરોષીઓને હસ્તક જરૂરેવા દેવા ઇચ્છતા નથી. હિંદીઓ દક્ષિણ આફ્રિકાની વફાદાર પ્રજા છે એ ખતાવવા આવુર છે."

પ્રકાશકની નોટીસ

આ દેશના ઓલોગીક કાયદાઓ અને અંગે અમારા કાર્યકર્તાઓને વર્ષમાં ત્રણ અઠવાડીયાની રજા આપવી પડે છે. જેથી દીવાળીના તહેવારોમાં બે અઠવાડીયાની અને ક્રીસ્ટમસના તહેવારોમાં એક અઠવાડીયાની રજા આપવાનો અમે વિચાર રાખીએ છીએ. આ કારણથી, 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના આવતા બે અંકો બંધ રહેશે. અને હવે પછીના અંક નવેમ્બર તા. ૨૦ મીના બહાર પડશે. પ્રકાશક : 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'.

એરેબીયાના રાજા ઇબ્રહીમ સૌદ

એરેબીયાના રાજા ઇબ્રહીમ સૌદ હાલ ૮૫ વર્ષના છે. તેમની ઉંમર ૬ ફુટ ૪ ઇંચ છે. તેઓ ૧૦ વર્ષના હતા ત્યારે તેમને અને તેમના બાપને અમીર હેઇલે દેશ નીકાલ કર્યા હતા. રાજા ઇબ્રહીમ સૌદ હાલેશાં લડગૌયા હતા. તેઓ લડાઇના વખતમાં શુરવીર અને શાંતીના સમયમાં કાબેલ છે. તેમણે હજારો લડગૌયાની પ્રજામાંથી એક કાયમ રાજ્ય બનાવ્યું છે. તેમણે અંધાં હુલકો દાખી દીધાં છે અને લડાઇક આરથ પ્રજાને ખેતી કરતા કર્યા છે. મુસ્લીમ પંચીન જગ્યાના રખેવાળ તરીકે તેમણે મહા હજ કરવા જનારાઓ માટેની સુસાફરી સરળ બનાવી છે. તેઓ દીવસની પાંચ નમાઝ પઢે છે અને કહેવાય છે કે તેઓ સખતાઈથી રાજ કરે છે. રાજા કબેલ વેપારી પણ છે.

સત્યાગ્રહ—આત્મબળ

[મહાત્મા આંધીજીના 'હૈદ સ્વરાજ્ય' માંથી વતમાન પરિસ્થિતિને લાગુ પડતું એવું પ્રકરણ.]

વાચક : તમે જે સત્યાગ્રહ અથવા આત્મબળની વાત કરો છો તેનો કંઈ ઐતિહાસિક પુરાવો છે? આજ લગી એક પણ પ્રજા તેવા બળથી ચઢી હોય તેવું જોવામાં નથી આવતું. મારહાસ વિના કુલ સીધા રહે જ નહીં, એવી પ્રતીતિ હવે પણ રલાં કરે છે.

અધિપતિ : કવિ વુક્કરીદાસજીએ જાણ્યું છે કે,

'ત્યા ધરમ કો મૂલ છે, દેહ મૂલ અભિમાન; વુક્કરી દયા ન છાંડીયે, જન લમ ઘટ મેં પ્રાન.'

મને તો આ વાક્ય શાસ્ત્રવચન જેવું જણાય છે. જેમ એ ને બે તે ચાર જ દે.૫, તેલો બરોસો ઉપરના વાક્ય ઉપર પડે છે. દ્યાપણ તે આત્મબળ છે, તે સત્યાગ્રહ છે. અને આ બળના પુરાવા ઉમરોને પગલે નજરે આવી રહે છે. તે બળ ન હોત તો પુષ્ટી રસાતળ પહોંચી મજ હોત.

પણ તમે તો ઐતિહાસિક પુરાવો માગો છો. એટલે આપણે ઇતિહાસ કેને કહીએ છીએ તે જણવું પડશે.

'ઇતિહાસ'ના શબ્દર્થ 'આમ યજ્ય' અર્થ છે. એ અર્થ કરીએ તો તમને સત્યાગ્રહનાં પ્રમાણ પુષ્ટિ આપી શકાશે. જે અર્થે શબ્દનો 'ઇતિહાસ' એ તરજુમે છે અને જે શબ્દનો અર્થ આકાશકોની તવારીખ છે, તે અર્થ લેતાં સત્યાગ્રહનું પ્રમાણ હોય ન શકે. કથીરની ખાળમાં તમે ચાંદી શોધશો તે કેમ બળશે? 'હિરટરી'માં દુનિયાના કોષાદક્ષની જ કહાણી મળશે. તેથી ગોરા લોકમાં કહેવત છે કે જે પ્રજાને 'હિરટરી' (કોષાદક્ષ) નથી તે પ્રજા સુખી છે. શબ્દનો કેમ રમતા, તેઓ કેમ પુન કરતા, તેઓ કેમ વેર આપતા, એ બધું 'હિરટરી'માં મળી આવે છે. જે આ જ ઇતિહાસ હોય, જે આટલું જ યજ્ય હોય, તો દુનિયા ક્યારની કૃષી મજ હોય. જે દુનિયાની કયા કયાથી યજ્ય થતી હોય તો આજે એક પણ માણસ જીવે ન હોય. જે પ્રજા કાષ્ટને જ લોગ મજ પડી છે તેની એવી જ દશા યજ્ય છે. આરટ્ટીવાના દળની લોકોનું નિકંદન યજ્ય છે. તમેમાંના જાગ્યે જ કાષ્ટને આરટ્ટીવાના નારાઓએ જીવવા દીધા છે. જેમાંની જડ નીકળી મજ છે તેઓ સત્યાગ્રહી ન હતા. જે જીવે તે ભેડે કે આરટ્ટીવાના ગોરા તો પણ તેવા જ હાલ યજ્યે. 'જેઓ તમવાર ચલાવે છે તેમનું મોત તમવાર થી થાય છે.' 'તારાનું મોત પાળી

માં છે,' એવી આપણમાં કહેતી છે.

દુનિયામાં આટલા બધા માણસો હવે છે એ જણાવે છે કે, દુનિયાનું બંધારણ દ્વિધારણ ઉપર નથી, પણ સત્ય, દયા કે આત્મબળ ઉપર છે. એટલે મોટા ઐતિહાસિક પુરાવો તો એ જ છે કે દુનિયા કાષ્ટના હંધામો છતાં નબી છે. એટલે કાષ્ટના બળ કરતાં બીજું બળ તેનો આધાર છે.

હમરો બંધે લાખો માણસો પ્રેમવશ રહી પોતાનું જીવન ગુમરે છે, કરોડો કુટુંબોના કલેચનો સમાવેશ પ્રેમભાવ નામાં યજ્ય જાય છે. સેંકડો પ્રજા સંપથી રહેલી છે એની નોંધ 'હિરટરી' લેતી નથી, 'હિરટરી' લઈ પણ ન શકે. જ્યારે આ દવાનો, પ્રેમનો કે સત્યનો પ્રવાહ રોકાય છે, તેમાં બંધાય પડે છે, ત્યારે જ તેની નોંધ તવારીખે ચડે છે. એક કુટુંબના બે બાઈ લાગ્યા. તેમાં એકે બીજાની સામે સત્યાગ્રહ વાપર્યો. બંને પાછા સંપી રહેવા લાગ્યા. આની નોંધ કોણ લે છે? જે બંને બાઈમાં વડોલોની મદદથી કે એવાં બીજાં કારણોથી વેરભાવ વધતાં, તેઓ દ્વિધારથી કે અઘાસનો (અઘાસત તો એક પ્રકારનું દ્વિધાર, શરીરબળ છે) થી લડત તો તેઓનાં નામ છાપે ચડત, આડોશી-પાડોશી જાણ્યત અને વખતે તવારીખ માં નોંધાત. જેમ કુટુંબોમાં, જેમ જમાતોમાં, જેમ સંધીમાં, તેમ જ પ્રજામાં સમજ લેવું. કુટુંબોમાં એક કાયદો અને પ્રજામાં બીજો એમ મોનવાનું કંઈ જ કારણ નથી. 'હિરટરી' એ અસ્વાભાવિક બિનાની નોંધ લે છે. સત્યાગ્રહ એ સ્વાભાવિક છે એટલે તેની નોંધ લેવાપણું રહેતું નથી.

વાચક : તમે કહો છો એ પ્રમાણે તો સમજાય છે કે, સત્યાગ્રહના કાષ્ટના ઇતિહાસે ન જ ચઢી શકે. આ સત્યાગ્રહ વધારે સમજવાની જરૂર છે. તમે શું કહેવા માગો છો તે વધારે મોખવટ કરી સમજાવો તો સાઈ.

અધિપતિ : સત્યાગ્રહ અથવા આત્મબળ એનું અર્થે 'પેસિવ રીઝીસ્ટન્સ' એમ કહેવાય છે. એ શબ્દ જે માણસોએ પોતાના હક મેળવવા પોતે કુ:ખ સહન કરેલું તે રીતને લાગુ પાડવામાં આવેલો છે. એનો હેતુ કાષ્ટબળનો વિરોધી છે. જ્યારે મને કંઈ કામ પસંદ ન પડે ત્યારે તે કામ હું ન કરું તેમાં હું સત્યાગ્રહ અથવા આત્મબળ વાપરું છું.

કાષ્ટના તરીકે, મને લાગુ પડતો અબુક કાયદો સરકારે પસાર કર્યો. તે મને પસંદ નથી. ત્યારે હું સરકાર ની ઉપર પ્રુમનો કરી કાયદો રદ કરાવું તો મેં શરીરબળ વાપર્યું. જે

હું તે કાયદો કબુલ જ ન કરું ને તેને લીધે પડતી સજા ભોમવી લઈ, તો મેં આત્મબળ અથવા સત્યાગ્રહ વાપર્યો. સત્યાગ્રહમાં હું આપબોગ આપું છું.

આપબોગ આપવો તે પરબોગ કરતાં સરસ છે, એમ સહુ કોઈ કહેશે. વળી સત્યાગ્રહની લડતમાં જે લડત ખોટી હોય તો માત્ર લડત હોનાર કુ:ખ બોગવે છે. એટલે પોતાની બુદ્ધની સજા પોતે ઉઠાવે છે. જ્યારે ઘણા બનાવો યજ્ય મળાં છે કે જેમાં માણસો બુદ્ધથી સામે યજ્યેલા. કોઈ પણ માણસ ભેષકક રીતે નથી કહી શકતો કે અબુક કાયદો ખરાબ જ છે. પણ જ્યારે તેને તે ખરાબ લાગ્યું ત્યારે તેને સાઈ તો તે ખરાબ જ છે. એમ છે તો નેજુ તે ન કરવું ને તેમ કરતાં કુ:ખ બોગવવું. આ સત્યાગ્રહ ની ચાવી છે.

વાચક : ત્યારે તમે તો કાયદાની સામે યાએ છો! આ તો બે દાંદરી ગણાય. આપણે તો હમેશાં કાયદાને માન આપનારી પ્રજા ગણાઈએ છીએ. તમે તો એકરટ્ટીખીરટ્ટી પણ આધે જતા જણાએ છો. એકરટ્ટીખીરટ્ટી તો કહે છે કે, યજ્યેલા કાયદાને તો માન આપવું જ જોઈએ, પણ કાયદા ખરાબ છે તેથી કાયદા કરનારને મારી ને દાંડી કાઢો.

અધિપતિ : હું આધે જઈ છું કે પછી રહું છું તેની તમારે કે મારે દરકાર હોય નહીં. આપણે તો જે સાઈ છે તે શોધવા ને તે પ્રમાણે વર્તવા માગીએ છીએ.

આપણે કાયદાને માન આપનારી પ્રજા છીએ, તેનો ખરો અર્થ તો એ છે કે આપણે સત્યાગ્રહી પ્રજા છીએ. કાયદા પસંદ ન પડે ત્યારે આપણે કાયદા કરનારનું માથું નથી તોડતા. પણ આપણે તે રદ કરાવવા સાઈ લાંબીએ છીએ.

આપણે સાચા કે નકારા કાયદા કબુલ કરી લઈએ છીએ, એ અર્થ તો આજકાલનો જોવામાં આવે છે. પુર્વે એવું કંઈ ન હતું. મરજીમાં આવે તે કાયદા લોહો તોડતા ને તેની સજા ઉઠાવી લેતા.

કાયદા આપણને પસંદ ન હોવા છતાં તે પ્રમાણે ચાલવું એવું ચિદાણ મહોઈથી વિરૂદ્ધ છે, ધર્મવિરૂદ્ધ છે ને ગુનામીની હદ છે.

સરકાર તો કહેશે કે આપણે નામા યજ્યે તેમની પાસે નામણું. તો શું આપણે નામીશું? સત્યાગ્રહી હોઈ તો હું તો સરકારને કહું : 'એ કાયદો તમારા ધરમાં રાખો. હું તમારી પાસે નાગો નથી મનાવો ને નામનારો પણ નથી.' છતાં આપણે એવા અસત્યાગ્રહી યજ્યે છીએ કે, સરકારના નેજુકમ પાછળ નામા યજ્ય નામના કરતાં વધારે હમણાં કામ કરીએ છીએ.

જે માણસ પોતે માણસાઈમાં છે, જેને પુદાનો જ કર છે, તે બીજાથી કરવાનો નથી. તેને બીજાના કરેલા કાયદા બંધન કરનારા નથી. સરકાર પણ બિચારી-નથી કહેતી કે, 'તમારે આમ કરવું જ પડશે.' તે પણ કહે છે કે, 'તમે આમ નહીં કરો તો તમને સજા થશે.' આપણે અધમ દશામાં માની લઈએ છીએ કે આપણે 'આમ કરવું' એ આપણી દરજ છે, એ આપણો ધર્મ છે.

જે લોહો એક વાર શીખી લે કે, આપણને અન્યાયી લાગે તે કાયદાને માન આપવું એ નામદાઈ છે તો પછી આપણને કોઈનો જીલમ બંધન કરી શકતો નથી. તે સ્વરાજની ચાવી છે.

ઘણા માણસોએ કહ્યું એ થોડાએ કબુલ કરવું તે અનીશરી વાતો છે, તે વહેમ છે. એવા કાષ્ટના હમરો મળી આવશે કે જેમાં ઘણાએ કહ્યું તે ખોટું હોય છે અને થોડાએ કહ્યું એ જ સાચું હોય છે. સઘળા સુધારા ઘણા માણસોની સામે યજ્યે થોડા માણસોએ કામચ કરાવ્યા છે. હમણા ગામમાં ઘણા કહેશે કે અનિલા શીખવી જ જોઈએ, તો શું એક સાધુ હશે તે પણ હમ બનશે? નહીં નહીં. અન્યાયી કાયદાને માન આપવું જોઈએ એ વહેમ જ્યાં સુધી દુર નહીં યાપ ત્યાં સુધી આપણી યુવામી જનારી જ નથી. અને આવો વહેમ માત્ર સત્યાગ્રહી જ દુર કરી શકે છે.

શરીરબળ કરવું, દારૂગોળો લમાવવો તે તો આપણા ઉપલા કાનુનને ખલેલ પહોંચાડે છે. તેનો અર્થ તો એમ થયો કે આપણને પસંદ છે તે સામા માણસ પાસે આપણે કરાવવા માગી એ છીએ. જે એ ખરાબર હોય તો પછી સાગેનો માણસ પોતાનું કહેલું કરાવવા આપણી ઉપર દારૂગોળો ચલાવવા અધિકારી છે. આમ કરતાં કોઈ દહાડો આપણે બંદરે પહોંચીએ જ નહીં. ધાંચીના બળદની મારક આંબે પાટા હોવાથી માની લઈએ કે આગળ વધીએ છીએ, તો જાલે. પણ ખર્ જોતાં તો તે બળદની જેમ આપણે તે જ કુડાળાની પ્રદક્ષિણા કરીએ છીએ. જેઓ એમ માને છે કે પોતાને નાપસંદ કાયદાને માન આપવા માણસ બંધાયેલ નથી તેમણે તો સત્યાગ્રહ એ જ સાધન ખર્ માનવું જોઈએ; નહીં તો મહા વિરૂદ્ધ પરિજામ આવે.

વાચક : તમે જે કહો છો તેમાંથી હું એમ જોઈ છું કે સત્યાગ્રહ નવળા માણસને કીક કાગેનો છે. તેઓ જ્યારે સઘળા યાપ ત્યારે તો તોપ ચલાવે.

અધિપતિ : આ તો તમે બહુ અચાનકની વાત કરી. સત્યાગ્રહ તે

સર્વોપરી છે. તે તોપખળ કરતાં વધારે કામ કરે છે, તે પછી નખળા નું હથિયાર કેમ મળી શકાય? સત્યાગ્રહને સાફ ને હોંઠત અને મદોની ઘટે છે તે તોપખળિયા પાસે હોષ ન શકે નહીં. શું તમે એમ માનો છો કે નમાલો માણસ પોતાને નાપસંદ કાપદાનો ભંગ કરી શકશે? એક-રશીમીસ્ટ તોપખળિયા છે. તેઓ કાં કાપદાને માન આપવાની વાત કરી રહ્યા છે? તેઓને હું હોય નથી કાઢતો. તેઓથી ખીજી વાત થાય નહીં. તેઓ પોતે ન્યારે અગ્રિજને મારી રાખ્યું કરે ત્યારે મારી તમારી પાસે કાપદાને માન આપવા માગે છે. તેમના ધોરણને તે ન વાત ઇને. પણ સત્યાગ્રહી તો કહેશે કે ને કાપદા તેને પસંદ નહીં હોય તેને તે કણુષ નહીં કરે; પછી બહે તેને તોપને મોટે બાંધે!

તમે શું માનો છો? તોપ વછોડી સેંકડોને મારવામાં હોંઠત નોંધએ છે કે તોપને મોઢે હસતે ચહેરે બંધાતાં હોંઠત નોંધએ છે? પોતે મોત માથે લાઇ કરે છે તે રણવીર કે ખીલનાં મોત પોતાના હાથમાં રાખે છે તે? નામદં માણસથી એક ઘડીબર સત્યાગ્રહી રહેવાય નહીં એ અખીત માનવે.

હા, એટલું ખરું કે શરિરે ક્ષીણુ હોય તે પણ સત્યાગ્રહી યથ શકે. એક માણસ પણ યથ શકે અને લાખો પણ યથ શકે. ભાષ માણસ યથ શકે તેમ બાષ માણસ યથ શકે. તેને લશ્કરો તથ્યાર કરવાની જરૂર નથી પડતી. તેને મલકુરતી શીખવાની જરૂર નથી પડતી. તેણે પોતાના મનની ઉપર કાણુ લીધો એટલે તે વનરાજ સોંહની માફક ગર્જના કરી શકે છે ને તેની ગર્જનાથી દુસ્મન યથ બેઠા હોય તેમનાં હૃદય ચિરાય છે.

સત્યાગ્રહ એ સર્વધારી તલ્વાર છે. તે જેમ વાપરો તેમ વપરાય. વાપરનાર તથા જેની ઉપર તે વપરાય છે તે સુખી થાય છે. તે લોહી કાઢતી નથી, છતાં પરિણામ તેથી પણ બારે લાખી શકે છે. તેને કાટ ચઢી શકતો નથી. તે કોષ લાઇ નજીક શકતું નથી. સત્યાગ્રહી જે દરીકાષ કરે તો તેમાં યાક ચડે જ નહીં. સત્યાગ્રહીની તલવારને મ્યાનની જરૂર ન મળે. તે કોષથી છીનવી શકાતી નથી. છતાં તમે સત્યાગ્રહને નખળાનું હથિયાર છે એમ મણા એ તો કેવળ અધેર કારખાનું જ ગણાય.

વાચક: તમે કહ્યું કે હોંદુસ્તાનું તે ખાસ હથિયાર છે, તો શું હોંદુસ્તાન માં તોપખળ નથી ચાલ્યું?

અધિપતિ: તમારે મન હોંદુસ્તાન એટલે ખોખા નેટલા રાખવો છે. મારે મન તો હોંદુસ્તાન તે કરોડો

ખેડુતો છે કે જેના આધારે રાજ તથા આપણે બધા વસીએ છીએ.

રાજ્યો તો હથિયાર વાપરશે જ. તેમની તો તે રીત પડી. તેમને તો હુકમ ચલાવવો છે. પણ હુકમ ઉઠાવનારને તોપખળની જરૂર નથી. દુનિયાનો મોટો ભાગ હુકમ ઉઠાવનારો છે. તેઓને કાં તો તોપખળ કાં તો હથિયારખળ શીખવવું નોંધએ. તેઓ ન્યાં તોપખળ શીખે છે ત્યાં રાજ પ્રજા બંને ગાંડાં જેવાં બની જાય છે. ન્યાં હુકમ ઉઠાવનારા સત્યાગ્રહ શીખ્યા છે ત્યાં રાજનો જુલમ તેની ત્રણ ગજની તલવારથી છેટે જઇ શક્યો નથી ને હુકમ ઉઠાવનારે અન્યાયી હુકમની દરકાર કરી નથી ખેડુતો મોઢાના તલવ રખળને વથ યથા નથી ને યવાના નથી. તેઓને તલવાર વાપરતાં આવડતી નથી, ખીલની તલવારથી તેઓ ડરતા નથી. મોતને હમેશાં પોતાનો તકિયો ઠેરી સનારી તે મહાન પ્રજા છે. તેણે મોતનો ડર છોડ્યો છે, એટલે બધાનો ડર છોડ્યો છે. આ હું કંઈક વધારેપડતું ચિત્ર આપું છું, એ બરોબર છે. પણ આપણે જે તલવારના બળથી છક યથ ગયા છીએ તેને સાફ એ ચિત્ર વધારે પડતું નથી.

વાત એ છે કે ખેડુતોએ, પ્રજા મંડળે પોતાના તેમ જ રાજ્યના કારભરમાં સત્યાગ્રહ વાપરેલ છે જ્યારે રાજ જુલમ કરે છે ત્યારે રૂંપત રિસાય છે, એ સત્યાગ્રહ છે.

મને ખ્યાલ છે કે એક રાજરથાન માં રૂંપતને અચુક હુકમ પસંદ નહોં પડ્યો તેથી રૂંપતે ગામ ખાલી કરવા તું શરૂ કર્યું રાજ ગભરાયા ને રૂંપત ની મારી માગી ને હુકમ પાછો ખેંચ્યો. આવા દાખલા તો ઘણા મળી શકે છે. પણ તે મુખ્યત્વે કરીને ભરતશૂમિનો જ પાક હોય. આવી ન્યાં રૂંપત છે ન્યાં સ્વરાજ છે. તે વિનાતું સ્વરાજ તે કુરાજ છે.

વાચક: ત્યારે તમે એમ કહેશો કે આપણે શરીર કસવાની જરૂર જ નથી.

અધિપતિ: એવું તમે ક્યાં નોંધું? શરીર કસ્યા વિના સત્યાગ્રહી યવું એ મુશ્કેલ છે. ઘણે બાગે જે શરીર પંખાળને નખળાં કરી નાખ્યાં છે તે શરીરમાં જે મન રહે છે તે પણ નખળું હોય છે. ને ન્યાં મનોબળ નથી ત્યાં આત્મબળ ક્યાંથી હોય? આપણે બાળકને વગેરેનો તથા બાળ-પંખાળાળી રહેણીનો કુચાલ કાઢી શરીર તો સમર્થ જ નોંધશે. રેંજ-પેજ માણસને એકાએક તોપને મોઢે ચડવાતું હું કહીશ તો તે તો મારી હાંસી કરાવવાતું યશે.

વાચક: તમે કહો છો તે બેતાં વળી એમ લાગે છે કે સત્યાગ્રહી યવું એ કંઈ જેવી તેવી વાત નથી, અને

જે તેમ હોય તો સત્યાગ્રહી ઈમ યવાય એ તમારે સમજવવાની જરૂર છે.

અધિપતિ: સત્યાગ્રહી યવું એ સહેલું છે. પણ નેટલું સહેલું છે તેટલું જ કઠણુ છે. ચોદ વરસનો છોકરો સત્યાગ્રહી બન્યો એ મેં અનુભવ્યું છે રાગી માણસ સત્યાગ્રહી થયા એ પણ મેં નોંધું શરીરે જોરાવર અને ખીજી રીતે સુખી તે માણસ નથી યથ શક્યા એ પણ નોંધું.

અનુભવે જોઈ હું કે જે માણસ દેશહિતને કારણે સત્યાગ્રહી થયા માગે છે તેણે બ્રહ્મચર્ય પાળવું નોંધએ, મરીખાઇ ધારણુ કરવી નોંધએ, સત્ય નું તો સેવન કરવું જ પડે અને અભયતા આવવી જ નોંધએ.

બ્રહ્મચર્ય એ મહાવ્રત છે, અને તે વિના મનની ગાંઠ સજ્જ યનાર નથી. અબ્રહ્મચર્યથી માણસ અવધી-વાન, બાયલો અને હીજો થાય છે જેનું મન વિષયમાં બમે છે તેનાથી કશી દોડ યવાની નથી. આ વાત અમચિત દાખલાથી બતાવી શકાય છે. સારે ધરસંસારીએ શું કરવું એ સવાલ ઉભો થાય છે. પણ એ ઉભો યવાની કશી જરૂર નથી. ધરસંસારીએ સંગ ક્યો તે વિષય નથી એમ કોષ કહી શકતું નથી. પ્રજાની ઉત્પત્તિને જ ખાતર સ્વસ્તીસંગ કહ્યો છે. ત્યારે સત્યાગ્રહીને પ્રજોત્પત્તિની વાસના ન હોવી ઘટે. તેથી સંસારી છતાં બ્રહ્મચર્ય પાળી શકે છે. આ વાત વધારે સ્પષ્ટ કરીને લખવા જેવી નથી. સ્ત્રીનો શો વિચાર છે? કેમ એ બધું થાય? આવા વિચારો ઉત્પન્ન થાય છે. છતાં જેને મહાકાર્યમાં બાગ લેવો છે તેને એ સવાલનું નિરાકરણુ ક્યાં વિના છુટકો જ નથી.

જેમ બ્રહ્મચર્યની જરૂર છે તેમ ગરીબાઇ લેવાની જરૂર છે. પૈસાનો લોભ અને સત્યાગ્રહનું સેવન એ બની શકે તેવું નથી. પણ જેની પાસે પૈસો છે તેણે તે ફેંકી દેવો, એવું સમજવવાનો અહીં હેતુ નથી. પણ પૈસાને વિષે મેદરકાર રહેવાની જરૂર છે. સત્યાગ્રહનું સેવન કરતાં પૈસો ચાલ્યો જાય તો બેહિંકર રહેવું ઘટે છે.

સત્યનું સેવન ન કરે તે-સત્યનું બળ કેમ દેખાડી શકે? એટલે સત્યની તો બરોબર જરૂર પડશે જ. મને તેટલું તુકસાન યવું હોય તોપણ સત્યને નહોં છોડી શકાય. સત્યને કંઈ સંતાડવાતું ન જ હોય. એટલે સત્યાગ્રહીને છુપી સેના ન જ હોષ શકે. આ સંબંધમાં, જીવ બચાવવા જુદું બોલવું કે નહોં એવા સવાલ મનમાં ન લાવવા. જેને જુદાનો બચાવ કરવો છે તે જ એવા સવાલ ફેાડટ ઉઠાવે છે. જેને સત્યનો જ રસ્તો લેવો છે તેને એવાં ધર્મસંકટ આવતાં નથી તેવી કહેડી રિચતિમાં

આવી પડે તોપણ સત્યવાદી માણસ ઉમરી બપ છે.

અભયતા વિના તો સત્યાગ્રહીની મારી એક ડગલું પણ નહોં ચાલી શકે. અભય સર્વથા અને સર્વ વસ્તુ બાખત ઘટશે. માલનો, ખોટા માનનો, સર્માંસાંધનો, રાજદરબારનો, જખમનો, મરણનો અભય હોય ત્યારે જ સત્યાગ્રહ પાળી શકાય.

આ બધું કરવું મુશ્કેલ છે એમ માનીને છોડી દેવાનું નથી. માથે આવી પડેલું સહી લેવાની શક્તિ કુદરતે માણસમાત્રમાં મૂકેલી છે. આવા ગુણુ દેશપેવા ન કરવી હોય તોપણ સેવના થોગ્ય છે.

ઉપરાંત એટલું પણ સમજાય તેમ છે કે, જેને હથિયારખળ મેળવવું હશે તેને પણ આટલી વસ્તુની જરૂર પડશે. રણવીર યવું એ કંઈ બધાને ઇચ્છા યથ કે તુરત સાંપડી જાય તેમ નથી. લડબેયાને બ્રહ્મચર્ય પાળવું પડશે, બિખારી યવું પડશે. રણમાં અભયતા ન હોય તે લડી રહ્યા. તેને સત્યવત પાળવાની તેટલી જરૂર ન જણાય એમ વખતે મોઢેને લાગશે. પણ ન્યાં અભયતા છે ત્યાં સત્યતા સહેજે વસે છે. માણસ ન્યારે સત્ય છોડે છે ત્યારે તે કોષ પણ પ્રકારના ભમને લીધે જ છોડે છે.

એટલે આ ચાર ગુણુથી ડરી જવા તું પ્રયોજન નથી. વળી કેટલોક ખીલ્લે ફેાડટ પ્રયાસ તરવારખાળને કરવો રહ્યો તે સત્યાગ્રહીને રહેતો નથી. નેટલો ખીલ્લે પ્રયાસ તલવારખાળને કરવો પડે છે તેનું કારણુ બપ છે. જે તેને તદ્દન અભયતા આવે તો તે જ ઘડી તેની તલવાર તેના હાથમાંથી પડી જાય. તે ટેકાની તેને જરૂર રહેતો નથી. જેને વેર નહોં તેને તલવાર નહોં. સોંહની સામે આવનાર માણસથી એની મેળે જ લાકડી ઉચકાઇ ગઇ. તે માણસે નોંધું કે તેણે અભયતાનો પાઠ માત્ર મોઢે કર્યો હતો. તે દહાડે તેણે લાકડી છોડી અને અભયવાન થયો.

દિવાળી પત્રીકા તથા પંચાગ

આ વર્ષે અમે પંચાગ યા દિવાળી પત્રીકાઓ છાપી કે મંગાવી શક્યા નથી. આથી ઓડર ન મોકલવા અમારી સર્વેને વીનતી છે.

જુની દિવાળી પત્રીકાઓ સ્ટોકમાં છે જે ગ્રાહકો તે ઇચ્છે તે થી. ૨-૬ ડઝન લેખે મંગાવી શકે છે. છાપ ખાનાના કામ કરનારાઓ મર્યાદીત હોવાથી નામ વિગેરે છાપી નહોં શકી એ એની મંગાવનાર ખાસ નેંધ લે.

બ્યવસ્થાપક.
'ઈન્ડિઅન ઓપીનીયન'

ફોન નંબર: ૨-૫૫૪૮

અબુખકર ઈસ્માઈલ

ફોલોલોકાષ: બુકકીપર, સોફ્ટરી, એજન્ટ.

ફોલો અતના એકાઉન્ટો તપાસ કરી આપીશું.

ગોપડા લખી આપીશું.

સ્ટેટમેન્ટ એક એકેમ, મેન-અશીટ, ઇન્ડમ રેકર્ડસીટનું વિગેરે તપાસ કરી આપીશું.

ગોશીસનું ફોલો કાર્ડ કરીએ છીએ. વેપારને લખના મરકનડાઇવ ઠો નિ. કાવત્ર વિગે સલાહ આપીએ છીએ.

ભદાર મામલા પરામોને ખામ ખાન આપીએ છીએ.

અલગમામલા પરામોને માટે ખામ જુદો ટાઈ રાખવામાં આવેલ છે. અમારા પાર એક પોસ્ટકાર્ડ લખવાથી લખના ખર્ચે તથા માહિતી આપવી આપીશું.

ગોશીસનું એકેસ: કડપ સ્ટરૂઅન સ્ટીટ, (પીન્સજ અને કુબાઈ રફાઈટી વગેરે)

રફેલાગુ:

ગોશીસની બાજુમાં કડક રસ્ટૂઅન સ્ટીટ, ફોન: ૨-૫૫૪૮

ખીટોરીયા.

તૈયાર છે તૈયાર છે

**નૂતન વર્ષની અભિ-
નંદન પત્રિકા**

* સુંદર રંગબેરંગી છપાઈ

* આકર્ષક ડીઝાઇન

ભાર શી. ૨-૬ થી ૧૨-૦ કડકનના (પરખીડા સાથે.)

મળવાનું સ્થાન:

**NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(Pty) LTD.**

76 Victoria Street, DURBAN.

PHONE 22622-63535 P. O. Box 1327,

Tel Add "NOSLIMITED"

ફોન: ૨૪૮૪૫.

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો ?

એ આપ સ્વચ્છ અને ભરોસાપાત્ર ગ્રોસરી મેળવવાને ઈ.ન્ટર હો તે અમારા ઉપર લખના સુકશે નહિ. હમે ગનની અડમે, ચોક્કો માલ, કિકાયત વાવે મોકલાવશું.

“આલકોને સંતોષ આપવો” એ હમારો મુદ્દાલેખ છે.

એક વખતનો દ્રવ્યત ગોરડન, આપનો વિચ મ અંગાઇન કરવાને અતુક કળીભુન યશે. કન્ડીના ગોરડરો ઉપર અ-નિચેમ, કાળજીપુર્વકનું ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

ગાંધીચતુ, કોંગ્રા, ઘર-ગરુદુ દવાઓ, હનન-પુલની મામગીઓ. સાડી-લુગડા,
લગ્નની પ્રત્યેક જરૂરીયાત.

કન્ડીના ગોરડરો સી. ગા. ડી.બી ખાકતાવામાં આવશે.

અંબેડકીનો જળપ્રપાત

લેખક: "લહરિ"

રોડેશીયાના પ્રવાસીઓમાં "વિક્ટોરીયા હોલ" નો નામ પશુ બહુ ઘણું જાણીતું છે. દર વર્ષે હજારોની સંખ્યામાં દુનિયાના સઘળા દેશના મનુષ્યો એ ક્ષેત્રની સૌંદર્ય જોવાની અને તેની તક લેવા છે. દરિયાપારના આમંત્રણ માટે મોઝાઈક ટેરીટરીનું ભેરા બંધ નજીક પડે છે. ત્યાંથી રેલ્વે રસ્તે યુવાવાયો યજ્ઞને ત્યાં જઈ શકાય છે. યુવાવાયો મોટરના રસ્તે ત્રણસો માઇલ દુર ઉત્તરમાં એ ફોર્સ આવેલો છે. યુવાવાયોના રોડનેથી નોર્થ રોડેશીયા તથા કોંગો અને અંગોલાના રાજ્યો તરફ જતી ટ્રેનમાં વીચ ક્લાક પછી "વિક્ટોરીયા ફોર્સ" પહોંચી શકાય છે. હવે તે નાથોળીથી શરૂ થયેલી એર સર્વિસ માં માત્ર એક જ દિવસમાં લીવીંગ્સ્ટન આવી શકાય છે. વિક્ટોરીયા ફોર્સનું રેલ્વે સ્ટેશન અંબેડકી નદીના દક્ષિણ કિનારે સાઉથ રોડેશીયામાં મળાય છે. ત્યાં શહેર જેવું કંઈ જ નથી, માત્ર યુરોપી યોનાની સગવડ સાચવતી એક આલિશાન હોટેલ આવેલી છે, જેમાં સેંકડો પ્રવાસીઓ હંમેશાં આવવા કરે છે. એ સ્થાન પરથી એક જ માઇલ દુર આવેલો જળધોધ અને નદીનું વહેણ તથા ઉડી ખાઈનાં દ્રશ્યો જોઈ શકાય છે.

અંબેડકી નદી

આફ્રિકા ખંડમાં આવેલી ચાર મોટી નદીઓ પૈકી સાઉથ રોડેશીયાની ઉત્તર સરહદ અને નોર્થ રોડેશીયાની દક્ષિણ સરહદ પર આ અંબેડકી નામની ચોથી મોટી નદી આવેલી છે. એ ૧૭૨૫ માઇલ લાંબી છે, જે હીંદી સિંધુ નદીની લંબાઈ જેટલી મળાય છે. મધ્ય આફ્રિકાના એંગોલા પ્રદેશની ગીચ જાડી તથા ભારેવર્ષાદાયી ઉંચી પહાડીમાંથી નીકળી ઉત્તર રોડેશીયાની પશ્ચિમની સપાટ જમીનમાં થઈને સાડી સાતસો માઇલ વચ્ચે પછી લીવીંગ્સ્ટન શહેરની નજીક એક સપાટ ખડકવાળા બેખડપરથી એ નદીનું વહેણ જરાપણ ટ્રાંસુ થયા વિના સીધું નીચેની ખાઈમાં ટુટી પડે છે. ત્યાંથી આખી નદીના પેટ જેટલી જ લાંબી ખાઈ બસોથી ત્રણસો શીટ પહોંચી સાંકડી નેળના રૂપમાં દક્ષિણથી ઉત્તર તરફ વહીને રેલ્વે ખીજ પાસે "બોધ-લોંગ પોટ" પછી પુનવત પુર્વ પશ્ચિમનું વહેણ થઈ જાય છે અને અનેક વળાંકો પછી ૯૨૫ માઇલ દુર આવેલાં પોર્ટુગીઝ ઈસ્ટ આફ્રિકાનાં છોડી બંદરની નજીક હીંદી મહાસાગરને જઈ મળે છે. અહીંથી ચારસો માઇલ સુધી એ નદીમાં વહાણો પશુ જઈ શકે છે.

તેમજ એ વિભાગમાં એમાં ગેંડા તથા મમરોનો નિવાસ મોટા પ્રમાણમાં હોય છે.

જળધોધ

પોર્ટુગીઝ એક્સપ્લોરર (શોધક) ડાવિડ લીવોર્ટ સને ૧૮૪૫ના અરસામાં એ જળધોધ જોવાનું કહેવાય છે, પશુ ઈંગ્લીશ એક્સપ્લોરર ડેવિડ લીવીંગ્સ્ટને આધુનિક જંગલ આગળ એને પહેલવહેલો પ્રસિદ્ધિમાં મુક્યો હોવાથી તેનું નામ એ જળધોધના ઇતિહાસ સાથે જોડવામાં આવેલું છે. ડેવિડ લીવીંગ્સ્ટન એ ઈટીનનો સાહસિક સ્કોટીશ એક્સપ્લોરર હતો, જેણે "લેક ન્યાસા" પશુ શોધ્યું હતું તે ૧૮૧૩ માં જન્મેલો અને ૧૮૭૩ માં નાઇલ નદીનું મુળ શોધવા જતાં મૃત્યુ પામ્યો હતો. તે સને ૧૮૫૫ના નવેમ્બરની ૧૬મી તારીખે એક પ્રવાસી ટોળા સાથે મહા સંકટ વેડી અંબેડકીના અભયપ્રદેશોની શોધ યોજા કરતો આ જળ પ્રપાત પાસે આવી પહોંચ્યો હતો. એક સદી પુર્વે તેણે જે અદ્ભુત દ્રશ્ય પહેલ વહેણ જોયું તેવું જ આજે પણ લાંબાં જનારને જોવાનું મળે છે. આ સંખ્યા ઈંગ્લીશ સાંપ્રાણ્યમાં મહારાષ્ટ્રી વિક્ટોરીયાને શાસનકાળ ચાલતો હતો. જેથી રાજ્યભક્ત ડેવિડ લીવીંગ્સ્ટને એ જળધોધને "વિક્ટોરીયા ફોર્સ"નું નામ આપીને અંગ્રેજ તરીકેની કરજ બતાવી. ઈંગ્લીશ રાજ્યે પશુ તેના બદલામાં ડેવિડ લીવીંગ્સ્ટનની રાજબક્ષિત અને તેણે મેળવેલા અપુર્વ વિશ્વ માટે જળ ધોધથી સાત માઇલ પર થોડીક વસતી વાળું આમકું હતું તેને નોર્થ રોડેશિયાનું મુખ્ય મથક બનાવી તે શહેરને "લીવીંગ્સ્ટન" નામ આપ્યું. તદુપરાંત ડેવિડ લીવીંગ્સ્ટનનું ૯ શીટનું એંજ ધાંતુનું એક પુતળું પણ ટપ ટપની એક શિલા પર મુખ્ય ધોધની તદન નજીક દક્ષિણ કિનારા પર ઉભું કરેલું છે, જ્યાંથી ધોધને બીજા અવાજ કબોને કુદિત કરતો અદ્ભુત વચ્ચા કરે છે. દરિયાની સપાટીથી આ રચળ ૨૯૦૦ શીટ ઉંચું આવેલું છે. અને હીંદીની જેમ અહીં પણ વર્ષમાં ત્રણ ઋતુઓ બદલાય છે. ઉનાળામાં ૭૯ ડીગ્રી જેટલો તાંપ પડે છે, અને ચોમાસામાં ૩૦ ઈંચ જેટલો વર્ષા પડે છે. ધાસચરો મોટા પ્રમાણમાં થાય છે. અહીંનાં જંગલોમાં હાથી સંતાઇ શકે એટલું ઉંચું ઘાસ થાય છે. તેમજ કરોડો ગેલન મીઠું પાણી દિનરાત દરિયામાં વહી જાય એવી મોટી નદાનો એ પ્રદેશ છે. છતાં એ તરફ કુદ, દહિંની અહત પરદેશી પ્રવાસીઓને નવાઇ પમાડે છે. આનું

કારણ એ છે કે અહીંની આખો હવા અને ઋતુ ઢેરોને અનુકુળ નથી આવતી, જેથી તે જીવતાં નથી એમ કહેવાય છે.

ધોધની વિશિષ્ટતા

દોઢ માઇલ પહોળા આ અંબેડકી નદીનું શુદ્ધ જળ કાળા સમુદ્રનું બાન કરાવે છે. ૧૮૬૦ શીટની પહોળાઈ માં ૩૫૭ શીટ ઉંચેથી એ વહેતું પાણી રીધું નીચે પડે છે. દુનિયામાં ઉંચામાં ઉંચો ૧૯૦૦ શીટનો એક જળધોધ ન્યુઝીલેન્ડમાં "સધરલેન્ડ ફોર્સ" નામનો છે. પણ તે ત્રણ કટકે હોવા ઉપરાંત પહોળાઈ અને પાણી "વિક્ટોરીયા ફોર્સ" કરતાં ઓછાં છે. અમેરીકામાં નાયાગા નદીનો "નાયાગા ફોર્સ" જંગલમાં મોટો મળાય છે કારણ કે તેનું જળ "વિક્ટોરીયા ફોર્સ" કરતાં પણ વશેય છે. પરંતુ તેની ઉંચાઈ "વિક્ટોરીયા ફોર્સ"થી માત્ર અડધી જ છે. તદુપરાંત આ બધા જળધોધોનું નિરિક્ષણ આજુ બાજુના કિનારા ઉપરથી અચર દુર થી જ થઈ શકે છે ત્યારે "વિક્ટોરીયા ફોર્સ"નું નિરિક્ષણ તદન નજીકમાંથી સામે ઉભા રહીને પણ થઈ શકે છે. કારણ કે ધોધ આગળ આખી નદીનું વહેણ રાહસા બદલાઈ ગયેલું છે. કેમ જાણે વીજળોનો કાટકો પડ્યો હોય તેથી ચીરાડો પડી જાય! તેમ પાકા પથરની બે માઇલના નિસ્તારની શિલા એ એક સરખી રીતે કપાઈ ગયેલી જણાય છે. અને બસોથી ત્રણસો શીટ પહોળા તથા પાંચસો શીટથી પણ વધારે ઉંડી ને બે માઇલ લાંબી નેળ જેવી ખાઈ થઈ ગયેલી છે. તેમાં આ સમગ્ર જળરાશિ સાડી ત્રણસો શીટની ઉંચાઈથી પહોંચવા કરે છે. તે પછી એ વહેણ પુર્વ તરફ ઉંચી ઉંચી બેળામાં નેળના સ્વરૂપમાં વંકી મુકી રીતે વહી જાય છે.

કુદરતી સૌંદર્ય

આમ નેળ જેવી દશાના કારણથી જ આ પ્રચંડ ધોધનું દર્શન એક નજીકમાંથી અને સામસામેથી થઈ શકે છે. પાણીનો મોટો પ્રવાહ નીચે પહોંચવાથી તેની ઝેણ (ઝીકારી) આકાશમાં હમરો શીટ ઉંચી ઉડવા કરે છે તે દરેક માઇલ દુરથી પણ જોઈ શકાય છે અને તે વાહણો હોવાની માતિ ઉપજાવે છે. એ ઝેણનું પાણી પાછું વળી વર્ષોની જેમ જળધોધની આસપાસ સતત પડવા કરે છે. જેથી ધોધના શુદ્ધ શુદ્ધ નવ વિભાગોનાં દ્રશ્યો નેવા માટે કિનારાની ટોચ પર થોડે થોડે અંતરે છાપરાં બાંધેલાં છે ત્યાંથી જળધોધનું કુદરતી સૌંદર્ય જોનારને નિરમય ઉપજાવે છે. એક વાર આ દ્રશ્ય જોવા પછી તે વર્ષો સુધી યુવાનું નથી. જીવનની કોઈ સુખમ પળે, અથવા તે કોઈ પુર્વ યુવનના પ્રભાવથી જ આ અતુપમ લાભ

મળ્યો હોય એમ લાગવા કરે છે. ઉત્તરથી દક્ષિણ તરફ પુર્વ કિનારે બેથી ત્રણેક માઇલ જેટલું આજામાં ઓછું પણ ચાલવાથી જ ધોધનું નિરિક્ષણ થઈ શકે છે. તેમાં ફેટલોક બામ ભરચોમાસાની યાદ આવે છે. કાદવ પાણીમાં જોડા સાથે ચાલવું પડે છે. પણ જેમ અહીંની હકીકત પરેણી મેળવીને આવે છે તેમો વોટરશુટ પણ સાથે લઈ જાય છે અને મેકા-ટોચ પણ જુલતા નથી. કારણ કે વિના વાહણોને અને વિના ચોમાસાનો વર્ષો ધોડાક વિસ્તારમાં તે દિનરાત વરસ્યા જ કરે છે જેના લીધે એ વિભાગમાં જન્મલ જાડી લતા વેલીઓની ગીચતા વધુ હોય છે અને ભોમિયો કે જાણીતા નો સાથ આવશ્યક છે.

રેલ્વે-વાહનનો પુલ

"વિક્ટોરીયા ફોર્સ"ના જળધોધ થી માત્ર ચારસો શીટ પર જ સને ૧૯૦૫ માં અંબેડકી નદીના સાંકડા પટ પર બંને કિનારાની કાળા પથરની બેખડો પર ટેકવિને એક જ રેલવે (ખાળા) નો રેલ્વે માટે પુલ બાંધેલ છે તે ૨૧૯ શીટ લાંબો અને ૪૧૧ શીટની ઉંચાઈ છે. એનો પશ્ચિમ તરફ નો અડધો ભાગ મોટર વાહન માટે અને પુર્વ તરફનો અડધો ભાગ રેલ્વે ટ્રેન માટે વપરાય છે. તે ઉપરાંત બંને તરફ માણસોને ચાલવા તથા જળધોધ અને નદીનાં વહેણ તથા બેખડોમાં પેટ"નું નિરિક્ષણ કરવા માટેની સગવડ રાખેલી છે. આ પુલ પરથી ચાલતી ટ્રેનમાંથી પણ જળધોધનું અંખું દર્શન પેસે-જોડેને થઈ શકે છે અને અનુભવાને તે બહુ જ ચોમાસામાં આવ્યા હોય એમ લાગે છે નદીના ઉત્તરે કિનારે નોર્થ રોડેશીયાની હદમાં જળની તદન નજીકમાં એક ટીકમની સગવડ રાખેલી છે જેમાં સઘળી જાતિના પ્રવાસીઓની બેઠાવા વિના સારી સરભરા થાય છે.

જળ રાશિ

એપ્રિલ મહિનામાં અંબેડકી નદીમાં બરપુર પાણી હોય છે ત્યારે દર મિનિટે સાડા સાત કરોડ ગેલન પાણી આ પ્રચંડ ધોધ પરથી નીચે પડે છે. અને નવેમ્બર મહિનામાં પાણી ઓછાં થાય છે ત્યારે એ ધોધની નજીક બાંધેલા રેલ્વે ઈન્જની નીચે વહેતું જળ ૬૦ શીટની ઉંચાઈનું હોય છે. ભવિષ્યમાં આ જળ પ્રપાતનો ઉપયોગ ક્રમેક ટ્રીસીટીના ઉત્પાદન માટે કરવા રોડેશીયાની સરકાર વિચારણા કરે છે. સાંપ્રતમાં તે એનું પાણી લીવીંગ્સ્ટન શહેરની જનતાના ઉપયોગ પુરતું જ લેવાય છે.

લીવીંગ્સ્ટન શહેર

"વિક્ટોરીયા ફોર્સ"થી લીવીંગ્સ્ટન શહેર સાત માઇલ દુર થાય છે. ડામર નો પાકા રસ્તા પર મ્યુનિસિપલ બસ

સરનીસ દિવસના ચાર વખત આવળ કરે છે. તેમાં નદીને પેલે પાર આવેલાં વીક્ટોરીઆ ફેસ્ટિવલ રેશન તથા હોટેલ સુધી જઈ શકાય છે. નોર્થ રોડથીમાની સરકારનું કસ્ટમ ખાતું તથા ઇન્ફ્રેશન ખાતાની વડી ઝોરીસે આ લીનીંગ્સ્ટન શહેરમાંજ રાખેલી છે જેના અધિકારીઓ પ્રત્યેક ટ્રેન, મોટર અને એરોપ્લેનના પેસેન્જરોની ઝડતી લે છે. અહીં હોટીઓની વસતી સારા પ્રમાણમાં છે. તેઓમાં સઘળા હોટીઓજ છે અને ગુજરાતી તથા

અંગ્રેજી શાળા ચાર શિક્ષકોથી સરકારી હોમરેખ હોટલ ચલાવાય છે. અહીંનું એરોડ્રોમ ઈન્ટરનેશનલ અણાઉ હોવાથી ઘણું બધું અને વર્ષો ઋતુને અનુકૂળ આવે એવું બાંધેલું છે. નાયરોબીથી દક્ષિણ આફ્રીકા આવતાં મોટાં વિમાનો પશુ રાત દિન અહિં ઉતરી શકે છે. શહેરમાંથી રાત્રીના શાંત સમયે વિક્ટોરીઆ ફેસ્ટિવલની બીબલુ મજનના સમુદના ધુધાટની જેમ સતત સંભળાયા કરે છે.

સુખને આપણે સૌએ બાહ્ય વિષયોમાં બાંધી રાખ્યું છે

વ્યવહારશુદ્ધિ એટલે જીવનમાં રોજ ને રોજ સવારના ઉઠીએ ત્યારથી કે રાતના સુતા સુધીનો પ્રત્યેક વ્યવહાર. તે વ્યવહાર શુદ્ધ ન હોવાને કારણે આપણે દુઃખી થઈએ છીએ. ફરેક સુખ ક્યું છે તે પશુ જુલોને કારણે દુઃખ થાય છે. જે તમે સુખી થતા ઇચ્છતા હોય તો જુલ ન કરવી જોઈએ. અસત્ય ન બોલવું જોઈએ મનુષ્ય જે સદગુણથી ચાલે, પ્રમાણિકતા, અચિયતા, નિયમિતતાથી વર્તે તો દુઃખો નહિ થાય. શહેરમાં મોટર-વોડામાંથી કેમ ચલાવવી તેને માટે નિયમન છે. તે નિયમનમાં જુલ થાય તો વ્યવહાર અશક્ય થઈ જાય. તમે સ્કૂલમાં બજો છો. જે તમે પરીક્ષા માં જુલ ન કરો તો નાપાસ કેવી રીતે થશે? તમારે તો જીવનની પરીક્ષા આપવાની છે. પરમાત્માએ જીવન સુખ ભોમવવા માટે આપ્યું છે. તેથી જીવનના પ્રત્યેક વ્યવહારમાં જુલ ન કરવી જોઈએ.

ખડતલ, સુતિવાન, ચપળ, કાર્યક્ષમ હોય તે શરીર મુંઝવે સાજે.

સ્ત્રીઓને સંબોધન

તમારું કર્તવ્ય રસોઇ કરવાનું છે. તેના ઉપર શરીર ટકે છે. હૃદયમાં માનુભાવ જોઈએ. તે તમારામાં બાળ પશુથી આવે છે. આપણા નાના બાલ્યકાળેનો પ્રાણ સંભાળે છે? બહેન જ સંભાળે છે. તેનામાં પ્રતિપાલન શકિત છે. વાત્સલ્ય છે. સંસ્કાર આપવાનું કામ માતાનું છે. રાણી પ્રતાપ-શિવાજી મદારાને માતાનું કેટલું વર્ણન કર્યું છે. શ્રેષ્ઠ માતા છે. તમે પરિક્ષા પસાર કરીને નોકરી કરશો. નોકરીમાં શું મળે છે? પુસ્તકને કેટલું મળે છે? ધર્મ જુલથી જશે તો તમારું તેમજ જન્મનું કલ્યાણ નથી. વાત્સલ્ય સંજોગન કરવું તે તમારું કામ છે. પુસ્તકોવા ગાનથી શ્રેષ્ઠ નથી થવાતું. જે ગાનથી કુનીયા સુખી થાય તે ગાન પ્રાપ્ત કરો. શ્રેષ્ઠ થવા માટે હૃદય પવિત્ર કરો. સંસારને જીવોગી કળા, શુદ્ધિ, કુજર, ગાન પ્રાપ્ત કરો. પેસાની પાછળ ન જશો. કાલસાની પાછળ ન જશો. કોઈ કુળીઆ હોય તે સુખી નથી. સદગુણ સુખી હોય તે છે. કઈમત માનવતાની છે. ચારિત્ર્યને સંભાળો, મનુષ્ય બનો, મન-શુદ્ધિને તેજ કરો, તમે મોટા થવા માટે મહત્વાકાંક્ષા રાખો. તે ખ્યેને અનુરૂપ ચાલો. સંકલ્પ પ્રમાણે ચાલશો તો જીવોગી સાધક થશે. આજથી આચરણ કરો, મત મો. મન સિવાય શ્રેષ્ઠ નહિ થવાય. આજળ વધવા માટે સહારો મેલો થડે છે. સંભાળવું પડે. જુલ-કમજોરી કુલંક કરવાથી રોગો થાય છે. માટે આજથી નિશ્ચય કરો. પ્રજા તમને સન્માર્ગે ચાલવા શકિત આપે એજ પ્રાર્થના.

[વડોદરા ખાતેના શ્રી. કેદારનાથજી કરેલા એક પ્રવચનમાંથી.]

કાર્યા અને કપકા સુખને આપણે બાહ્ય વિષયોમાં બાંધી રાખ્યું છે. ખર્ચ સુખ તેમાં નથી. મુંઝવે કપમાં પહેરવાથી સુખ મળતું નથી. પોતાની પાસે મુંઝવતા ન હોવા ને લીધે કપમાંથી મુંઝવે દેખાવાને પ્રવલ્ન કરીએ છીએ. શરીરમાં લોહી ન હોય તો કપમાં અમે તેટલાં પહેરો પશુ મુંઝવતા આવશે નહિ. જે કપમાં પહેરવાથી મુંઝવે દેખાતા ડાહ્યો તો તેમાં આપણી મુંઝવતા નથી પણ દરજી ની મુંઝવતા છે. મનુષ્યની સાગી મુંઝવતા શુદ્ધતામાં છે. મન પવિત્ર હોય તો સદગુણ આવે. બાળક પોતાનું શરીર મંદુ કરે છે તેની તેને અમજજ નથી. તેમ જનાં તેના ઉપર કપમાં પહેરવાથી શું કપમાં સ્વચ્છ રહે? તેજ પ્રમાણે મન સ્વચ્છ ન હોય તો જે જે ક્રિયા મન દારા થાય તે શુદ્ધ કેવી રીતે થાય? મુંઝવતા એટલે શરીર ની મુંઝવતા. શરીર સ્વચ્છ નિવોગી,

કેમે કરી રહેવાય ના

રચનાર: શ્રીમતી વિજયોતી કાશ (મેરીકાજીવર્ગ)

આ માનભંગી રાજ્યમાં, કેમે કરી રહેવાય ના, દેસ તજ પરદેસ આભા, કેમે પાકું જવાય ના, બ્યારે મજુરો જોઈતાં તાં, જન હમારા હાનર થયાં વેરાન જન્મલ ટાળીને, નંદન વન સરળબ્યાં, આને તેઓ વેરી થયાં કેમે કરી સહેવાય ના, આ માનભંગી.

ગીરમીટીયા કહી મહી સાબ્યા, કૃષી કહી અપનાભ્યા, હમે જોર જુલમ શાસન, સહી આને કડમ બઢાવીયા. હમધુત કરી કહાડવા મથો કેમે કરી સહેવાયના... આ માનભંગી.

કાપ કમાણી પર મુકયા, પ્રતીખંધ મુકયા છુરી સમાન, બીદ શોધતાઓ હરે હોંદી વેપારીનું પ્રમાણ, કરવેરાઓ નાખતાં દીલમાં દમા જરી આવે ના, આ માનભંગી.

કાળા મણી કાલ્યા હમોને, અપમાને કાળજું ઠારાય છે. ટાળ્યા હમોને બજુતર મહોં બેદબાવ શાળામાં રખાય છે. આ ઉજળાંના દેશમાં અંધેર આવું થાય છે, દાયે દીવો લઇ ચાલતાં પાછળ અંધારું થાય નાં આ માનભંગી.

સ્વતંત્ર હમારા દેશની પડતીની પોક મુકાય છે, દુઃખ જુખને વસો પિનાં જનમાન ત્યાં રીખાય છે; સાચાર હમો કહોનાં નહોં સ્વદેશે તો જવાય ના આ માનભંગી.

હાલત હમારી થઇ મજ હજુંદર જેવા સાજીયાં ના જઇ સકાય ના રહી સકાય આ ઉજળાંના દેશમાં આ મોહી તરસાં જલમી તજી ઝેરી વાણી મુજાય ના આ માનભંગી.

પ્રજુએ એઓને ઉજળાં ધડમાં પશુ કાળજાં કાળાં કપો. સ્વાતંત્ર્ય હમારું છુટાકું ના કાળજાં તેઓ કપોં રહેવાય તો રહો ન તો જઓ પાછાં જઓ પાછાં કપોં એવું અનિદ કાપું કકું કેમે કરી સહેવાય ના આ માનભંગી.

બાપુએ નહી બળ કયું કહે કહે સકુને ઠેર કપો રમટલ જેવા શાસનખોરે પશુ વેણ મોગીના ના કહ્યું ધપોં કુલ પાછને જેઓં જે આજ કરડવા થાય ના આ માનભંગી.

ખીડીત બહેનો બાંધવો વેદનાં સોને થતી, આ જોરમાન જેવા રાજ્યમાં દુઃખ ભરી જીવોગી વીતતી પ્રજુ બહારે ખાવો હવે તો બહારે ખાવો ના આ માનભંગી.

જનમન થાવો બેનો, બાળો, વડીલો ને કંઈક કરવું થરે જ્યોતી કહે અંજીવાદ ઝાઝો શું અહોંસા વડે કંઈ થાય ના આ માનભંગી....

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

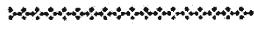
The Home Of INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

બહારખામના ગ્રાહકોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET, DURBAN.

Phone 339859

Phone 228727

K. J. TAVARIA

Representing Associated Shop Fitters Ltd. 43 Commissioner Street, JOHANNESBURG

ગલાસ કાઉન્ટર

સુન્દર અને ટકાઉ ગલાસ કાઉન્ટર, શો કેસીસ, વોલ કેસીસ, ર્વીઝ કાઉન્ટર તેમજ ફીજ કાઉન્ટર, ફ્રીઝ કાયર, સુન્દર વીન્ડો ફ્રીટિંગ્સ વીગેરે હમારે ત્યાં મળશે.

તમારા જુના કાઉન્ટર-બદલી અથવા વેચી આપીશું.

GLASS COUNTERS.

Glass Counters, Show Cases, Wall Cases, Sweet Counters, Fridge Counters, Fish Frier, also up to date Window Fittings. We sell your old Counters.

Easy Terms Arranged,

ધીરુભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હોલિસ્ટાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘરે બેઠા અમારી મારફતે હુદૂંગ કરો.

ઈન્ડીયા, આગ, ચોરી, હુસ્લુડ, અફ્રિકાત, પ્લેટબ્લાસ, વિગેરેના વીમા અંગે ઉતરાની આપીએ છીએ.

ઈન્ડમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપરા લખાવવા રેવન્યુ કલેક્ટરનું સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈન્સિયુરન્સને લખવી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મદત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસિએશન ઓફ આરટૂ લીયા, થોર્નશાયર ઈન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

યુનીયન પ્રોટીંગ વર્ક્સ

(બુક સેલર્સ, સ્ટેશનર્સ અને જનરલ કીલર્સ)

દરેક ભંતના અર્બો, હાઈ, ગુજરાતી, અંગ્રેજી, હોંદી ભાષામાં બધા વિષયના પુસ્તકો-ક્રીતાઓ-કુરાને સરીફો હમેશાં મોટા જથ્થામાં આવે છે.

યુનાની-ગ્રેકીય-સ્વેડેશી હવાઓ-અતરો હમેશા મળશે.

- સંવત ૨-૧૦ સાલના પંચાંગો-કલેન્ડરો, દિવાળી કાર્ડો આવી ગયા ગુજરાતી પ્રેસના પ્રખ્યાત કાર્તિકી પંચામ શી. ૫-૩ નંગ મુબઈ સમાચારના " " " શી. ૫-૩ નંગ અંગ્રેજી, મુસલમાની, હોંદી, પારસી અને મીસરી તોરીખોના રોજ ફાડવાના કલેન્ડર પેડ (૩૬૫) શી. ૨-૬. દેશ નેતાઓ અને ધાર્મિક (ગુજરાતી લખાણવાળા દિવાળી કાર્ડ ૩ પેની નંગ શી. ૨-૬ ડઝન. દેશ નેતાઓ ધાર્મિક ફોટાવાળા ફોટોગ્રાફ દિવાળી કાર્ડ-પરખીડયા સાથે અંગ્રેજી, ગુજરાતી, હોંદીકુરતાની અને ટાપીલ ભાષામાં નં. ૧. ૪ પેની નંગ ૩/૬ ડઝન, નં. ૨. ૬ પેની નંગ ૫/- ડઝન, નં. ૩. ૯ પેની નંગ ૭/૬ ડઝન, નં. ૪. ૧/- નંગ ૧૦/૬ ડઝન, નં. ૫. ૧/૩ નંગ ૧૨/૬ ડઝન, નં. ૬. ૧/૬ નંગ ૧૫/- ડઝન, નં. ૭. ૧/૯ નંગ ૧૮/- ડઝન, નં. ૮. ૨/- નંગ ૨૧/- ડઝન, નં. ૯. ૨/૬ નંગ ૨૪/- ડઝન અને નં. ૧૦. ૩/૬ નંગ ૩૬/-. ધોઈઝી ઈન્ડીયા-ગુજરાતી લેટર રાઈટર (પત્ર જહેવારતું પુસ્તક) ૭/૬ " " " દીયર (ઘર બેઠા અંગ્રેજી થીખવાતું) ૭/૬ " " " દીયર (ઘર બેઠા અંગ્રેજી કીલ્પનરી ૮૦૫ પાના ૭x૪ ૬/૬

એ સીવાય બીજાં અનેક ભંતના વાંચનના પુસ્તકો-દીવાળી અંકો, દીવાળી કાર્ડ-ધાર્મિક પુસ્તકો વીગેરે સ્ટોકમાં રહે છે માટે આપને જોઈતી વસ્તુઓની ધીરે મોકલશે તે ઠાલવના ભાવ લખી જણાવીશું. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર આપી ખાતરી કરો. વી. પી. (C.O.D.) થી મંગાવનારને શી. ૧ વધુ ભરવી પડશે.

181-VICTORIA ST. DURBAN. P. O. Box 2792.

નવલ કથાઓ

- માનવી અંધીયરો (એક રૂઝકત પિત્તીની આત્મ કથા) ૧ ૦
- મહાધાર (અંધ લેખીકા હેલન કેલરના પુસ્તકનો અનુવાદ) ૬ ૦
- આશાવરી (હાસ્ય રસથી ભરપુર નાવલ) ૭ ૦
- બાલ જોગલુ (ર. વ. દેશાઈ કૃત) ૧૪ ૦
- લોક ભાગવત (નાનાભાઈ ભટ્ટ કૃત) શ્રીમદભાગવતની કથાઓ ૧૬ ૦
- કીર્તીયાગારો (૧૮ મહાન નરનારીઓનો હુક પરીચય) ૧૬ ૦
- સર્ભતા હથિયા (નવલકથાઈ શાહ) જ્ઞાન સાથે આનંદ આપતી નવલ કથા ૭ ૬
- નંદયાચલા હથિયા (પુષ્કર અંદરવાહર) ૭ ૧
- માનવીની ભવાઈ (ખન્નાલાલ પટેલ) ૧૪ ૦
- બાળ સાહિત્ય
- બદલ અને બાદરુ (રસુલ વાતા) ૧ ૧
- કોંગ કેંગિ બોબ સાહસથી ભરપુર બાળ વાર્તા ૩ ૦

મળવાનું ઠેકાણું

'INDIAN OPINION'

P. Bag, Phoenix, Natal.

ભારતનો પત્ર

(અમારા અગ્રપત્રી તરફથી)

મુંબઈ, તા. ૨૦-૧૦-૫૩.

દેશના ઔદ્યોગિકરણની અડપ વધારવા માટે ભારત સરકારે પહેલી પંચવર્ષી યોજનાના અર્થમાં રૂ. ૧૭૫ કરોડનો વધારો કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે. આ યોજના પાછળ જે રૂ. ૨૦૬૬ કરોડ અર્થવાતા હતા, તેને બદલે હવે રૂ. ૨૨૪૪ કરોડનો અર્થ થશે. આ વધારાના નાણા હેશમાં ઘેરોજગારી ઘટાડે અને કામ ધંધા માટે નવી તકો જોઈ કરે તેવા ઉદ્યોગો અને કાર્યો પાછળ ખર્ચાશે.

રાજ્યોના વડા પ્રધાનો અને કેન્દ્રના પ્રધાનોની બનેલી રાષ્ટ્રીય વિકાસ કાઉન્સિલની દૈનિકીમાં મંગેલી બેઠકમાં આ નિર્ણય લેવાયો હતો. કાઉન્સિલે ખીલે મહત્વનો નિર્ણય એ લીધો હતો કે, નિર્વહિતોના પુનર્વિસ્તારનું કાર્ય જે ૧૯૫૩-૫૪ માં પુરું થવાનું હતું, તે લખારીને આ યોજનાના અમલ સુધી ચાલુ રાખવું.

આ યોજના પંચના ઉપ-પ્રમુખ શ્રી. ડી. કૃષ્ણામાચારીએ કાઉન્સિલને ઉદ્દેશને ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે રાજ્યોએ પાણીના હરોમાં વધારો જમીન સુધારણા વેરો નાંખીને તથા લોને જોઈ કરીને આ યોજનાના અમલ માટે વધારાના નાણા મેળવવા ના ગડપ ટેલકા પ્રયામ કરવા જોઈએ.

બેકારી નિવારવા માટેના સહાય પગલાંને ઉત્ક્રમ કરતાં શ્રી કૃષ્ણામાચારીએ જણાવ્યું હતું કે નીચેના પાંચ પગલાં લેવામાં આવશે. (૧) રાજ્યોમાં ઉદ્યોગોની સ્થાપનામાં સદાય કરવા ઇન્ડસ્ટ્રીયલ સીનાન્સ પ્રોમોશનને રચાશે, (૨) અછતની દિયતિ નિવારવા માટે યોજનાઓને અમલ રાજ્યોને કેન્દ્ર સરકાર તરફથી મદાય અપાશે, (૩) રસ્તાઓના બાંધ કામ તથા વિજળીના નાના પાવર હાઉસો માટે યોરો અપાશે, (૪) ટેકનીકલ તાલીમ માટેની સગવડો વધારવી.

પંચવર્ષી યોજનાના વિસ્તરવાયેલા કાર્યક્રમમાં કયા પ્રકારની યોજનાઓ નો સમાવેશ થઈ ગયશે તે સ્પષ્ટ કરવો મદદગાર કેન્દ્ર મંડળ તરફથી રાજ્યોને મોકલાઈ રવો છે. પંચવર્ષી યોજનાની મોટામાં આવતી આ યોજનાઓ તેના અમલ દરમિયાન જ પરિણામો લાવી શકે તેવી હોવી જોઈએ.

મિત્રો પર જમીન સુધારણા વેરો નાંખવાના મિદાંતને કાઉન્સિલે સર્વોચ્ચને સ્વીકાર કર્યો હતો. આવો વેરો શક્ય તેટલા જલદી નાંખવાની રાજ્યોને કેન્દ્ર તરફથી સૂચના આપવામાં આવી છે.

પંચ વર્ષી યોજનાના અમલમાં ધંધેલી પ્રગતિનું અસંતોષ કરતાં શ્રી કૃષ્ણામાચારીએ જણાવ્યું હતું કે,

મોટી નહેરોના બાંધકામ અને વિજળીક પાવર હાઉસોની યોજનાના અમલમાં ધંધો કરતાં વધુ પ્રગતિ થઈ છે. જ્યારે નાના સિંચાઈના કાર્યોમાં સંતોષકારક પ્રગતિ થઈ છે, છતાં તેની જાળવણી માટેની વ્યવસ્થા નિરાશાજનક છે.

વર્તમાન પંચવર્ષી યોજનાનો અમલ પુરો થયા પછી ખીલ અમલમાં મુકાનારી પંચવર્ષી યોજનાના ઘડતરની દિશામાં એક નકકર પગલું લેવામાં આવ્યું છે. આ યોજના પંચે

પછી આ યોજનાઓ ઉપરોક્ત સલાહકાર સમિતિ સમક્ષ રજુ થશે અને આ યોજનાઓ પુરતી વિગત વાર તપાસ પછી જ રજુ થઈ છે કે નહિ, તેના અર્થના અંદાજો તથા તેનાથી ચનારા લાભો સાચા અને વિશ્વાસપાત્રતા આધારે થયા છે કે નહિ તેની તપાસ આ સલાહકાર સમિતિ કરશે.

ભારતના નોકાદળે મુંબઈના ખારામાં ત્રણ દિવસની ઉજવણી કરીને તથા ભારતના તમામ-હરકરી, નોકા

કે, હોરી અધિકારીઓ, જેમને પહેલાં તોષો કે ટોરપીડો છોડવાનું, કે જહાજના કપ્તાન કે ખીજ હોદ્દા સંભાળવાનું કાર્ય ધિટીશ રોજ અમલમાં કદાપી સોંપાતું નહોતું, તેમણે કેટલી અડપથી આ કાર્ય અંગેને જટલીજ કાર્ય સાધકતા સાથે સંભાળી લીધું છે. આજે નોકાદળમાં થોડાક ખીટીશ ટેકનીકલ સલાહકારો સિવાયનો તમામ સ્ટાફ હોંદી છે. આ થોડા-ઘણા અંગેને ને પછુ જેમ અને તેમ જલદી વિદાય આપવાની વ્યવસ્થા થઈ ગઈ છે.

નોકાદિનની ઉજવણી પ્રસંગે રાષ્ટ્રપતિ, ભારતના વડા પ્રધાન પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ, ભારતના હરકર ના સર સેનાપતિ જનરલ રાજેન્દ્ર શીહજી, હવાઈ દળના વડા અને ખીજ ઉચ્ચ અધિકારીઓ મુંબઈ ખાતે આવી પહોંચ્યા હતા. આપણા ગુદ જહાજો અને વિનાશીકાઓને રાષ્ટ્રપતિની સલામતિ અર્થે સુંદર રીતે શણગારીને મુંબઈના ખારામાં કિનારાથી થોડે દુર વ્યવસ્થિત રીતે ગોઠવવામાં આવ્યા હતા. રાષ્ટ્રપતિ ગોઈટવે ઓફ ઇન્ડિયા પાસેથી નોકા કાફલા તરફ જવા ઉપડયા કે તરતજ તેમને ૩૧ તોષીની સલામી આપવામાં આવી હતી. આ પછી રાષ્ટ્રપતિ અને પં. નેહરૂએ જુદા જુદા જહાજોની મુલાકાત લીધી હતી. આઈ એન. એસ. દિલ્હીપર રાષ્ટ્રપતિ, વડા પ્રધાન, હરકરી અધિકારી ઓ, ખાસ આમંત્રિત મહેમાનો અને પત્રકારો માટે ભોજનની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી હતી.

આ પહેલાં નોકાદળે શહેરમાં કુચ યોજને ત્રણ દિવસની ઉજવણી નો આરંભ કર્યો હતો. નોકાદળના આ સરકારમાં ભારતીય નોકાદળ તરફથી વપરાતા જાત જાતના હથિયારો અને સાધન સામગ્રી હતાં અને તેની આસપાસ નોકાસૈનિકો ગોઠવાયેલાં હતાં. આ કુચને જોવા માટે હજારોની જનમેદની એકઠી થઈ હતી. દક્ષિણમાં જુદી જુદી જાતની તોષો, ટોરપીડો, સયમરીનોનો નાશ કરવા માટે 'ટેપ્પા આર્મ્સ' ફેંકવાના સાધનો, વિમાન વિરોધી તોષો વગેરે હતાં.

રાષ્ટ્રપતિ "દિલ્હી" જહાજપર ઉભા હતા, ત્યારે નોકાદળના વિમાનો કેવીન નોકા મથકથી ઉડીને આવ્યા હતા અને તેણે ચોતાની પાંખને એકજાણુથી નમાવીને રાષ્ટ્રપતિ તથા વડા પ્રધાનને સલામી આપી હતી.

નોકાદળનો કાર્યક્રમ ત્રણ દિવસ સુધી ભારે હવાળા પુર્વે ચાલ્યો હતો.

કારમીર અંગે ભારત અને પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન વચ્ચે પત્રવ્યવહાર

શરદ પુર્ણિમા
(જનનીની જોડ જગે નહિ જડે રે લોલ ! એ ઠાળ)
દ્વિ(ચતુર : પ્રથોતમ વિ. પરમાર, જલમાયો)

આજે ખીલો પૂનમનો ચંદ્રમા રે લોલ,
શીજો તેજોય છે ઉજસ જો,
સોડે શરદ તળી પૂર્ણિમા રે લોલ.

ચાદર ઝપેરી સધલે પાયરી રે લોલ,
અમિ વપાવે રૂડો ચંદ્ર જો,
સોડે શરદ તળી પૂર્ણિમા રે લોલ.

બ્યોમે ડેવો એ તો શોભનો રે લોલ,
વિમલ ડેવાં એના તપ જો,
સોડે શરદ તળી પૂર્ણિમા રે લોલ.

મરમાં કમુદિની ખીલની રે લોલ,
શશી તજોય છે આધાર જો,
સોડે શરદ તળી પૂર્ણિમા રે લોલ.

આવો સખી રાસ રમવા રે લોલ,
આનંદ બધો એ રાત જો,
સોડે શરદ તળી પૂર્ણિમા રે લોલ

ઉરના અભિભાવ હારવા રે લોલ,
ખીને હંધુ મ્હાડે આજ જો,
સોડે શરદ તળી પૂર્ણિમા રે લોલ

ખીલ પંચવર્ષી યોજનામાં સિંચાઈ અને વિજળી ઘરોની કુઈ કમ યોજનાઓનો સમાવેશ કરવો, તેની ભલામણ કરવા માટે એક સમિતિ નિર્મા છે. આ યોજનાઓમાંથી કઈ યોજનાઓનો પ્રથમ અમલ કરવો તે આ યોજના પંચ પુરતી તપાસ અને રાજ્યો સાથે અમલત કર્યા પછી નક્કી કરશે. રાજ્યો તરફથી જે યોજનાઓ રજુ થશે, તેની ચકાસણી કેન્દ્રનું મેન્ટલ વોટર અને પાવર કમીશન કે તેની સાથે મંકળાવેલી સમિતિ કરશે. એ

અને હવાઈદળના બંધારણીય વડા રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદ તરફથી આજારી પછી પહેલીજ વખત જાત-તપાસનું માન મેળવીને ચોતાની ગોરવ વંતી પ્રગાસિકામાં ઉમેરો કર્યો હતો. આમ મદા મતાઓની સરખામણીમાં ભારતનું નોકાદળ નાનું છે, છતાં ઘણું જ મજબુત અને સિસ્તબદ્ધ છે અને છેલ્લા મહાયુદ્ધમાં કસાયેલા હોંદી નાશિકો ક્રેઈ પછુ સંજોગોનો સામનો કરી શકે એમ છે. ભારતીય ગુદ જહાજ પર જઈને જોઈએ તો જણાશે

હાર હજી ચાલુ છે, પણ બંને હજી એ સંબંધમાં કાંઈ સંતોષકારક ઉકેલ શોધી શક્યા હોય તેમ લાગતું નથી. એ દર્શનમાન પાકીસ્તાન તરફથી ફરી ભારત સામે ઉપરલેા ભેરદાર પ્રચાર હંડો થઈ ગયા છે.

સૌરાષ્ટ્ર સરકારે પ્રાથમિક કેળવણીની હાલની પદ્ધતિમાં ક્રાંતિકારી ફેરફારો કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે. અંગ્રેજો તરફથી વારસામાં મળેલી હાલની પદ્ધતિ કારકુનો અને કારકુની માનસજ ઉપજાવે છે અને તે આજાદ હિંદ માટે નકામી છે, એવી સરકારને પ્રતિતિ થઈ છે. સૌરાષ્ટ્ર સરકાર આવતા વર્ષથી પ્રાથમિક કેળવણીની હાલની પદ્ધતિને નાશુદ કરશે અને આઠ વર્ષ માં પાયાની કેળવણીની પદ્ધતિ દાખલ કરશે. આ પદ્ધતિમાં કયાંય અંગ્રેજી ભાષાને સ્થાન નહિ હોય. બધુંજ શિક્ષણ પ્રદેશિક એટલે કે ગુજરાતી ભાષામાં આપવામાં આવશે.

સૌરાષ્ટ્ર સરકારને એમ લાગે છે કે, હાલની પદ્ધતિ નકામી છે અને તેથી હજારો બાળકોને સમય, શક્તિ અને નાણાં વેડફાય છે, જ્યારે નવી પદ્ધતિ સ્વાસ્થી, વિશ્વાસપાત્ર અને મુસંસ્કૃત પ્રજાના સર્જનમાં અને ગામડાઓની ભારી જરૂરીયાતને પહોંચી વળવામાં સહાયરૂપ થશે.

નવી પદ્ધતિ પ્રમાણે ૬ થી ૧૧ વર્ષ સુધીના બાળકોને પાંચ વર્ષની પ્રાથમિક કેળવણી અપાશે. એ પછી ત્રણ વર્ષ ઉચ્ચ કેળવણી અપાશે. નવી પદ્ધતિમાં બાળકોને કુદરતી શુભિક્ષા સાથે ભણાવવામાં આવશે અને તેમની સર્જનાત્મક શક્તિ વધુ ખીલે તેઓ સામાજિક રીતે વધુ ઉપયોગી અને તથા તેમનાં વ્યક્તિત્વનો વિકાસ થાય એવી રીતે તેમને શિક્ષણ અપાશે. આઠમાં વર્ષે તેમને, હાલમાં મેટ્રીકના વિદ્યાર્થીને જેટલું જ્ઞાન મળે છે, તેટલું જ્ઞાન મળી રહેશે, એટલે તેમનાં ત્રણ અમુલ્ય વર્ષો બચી જશે. પાછળથી કોલેજ ના શિક્ષણ માટે પણ વ્યવસ્થા થશે. બાળકોને સાથેસાથ હનર ઉદ્યોગની પત્ર તારીમ અપાશે.

પાયાની કેળવણી માટે શિક્ષકોને તારીમ આપવા માટેની કોલેજમાં હાલમાં વર્ષે ૬૦ શિક્ષકો તરફવાર આવે છે. અત્યારે આવી રીતે તરફવાર થયેલા શિક્ષકો સારી સંખ્યામાં સૌરાષ્ટ્રમાં છે. નવ પ્રાથમિક શાળાઓ માં આ નવી પદ્ધતિએ શિક્ષણ આપવાનો અખતરો કયારનો શરૂ થઈ ગયો છે અને સરકારને આ અખતરો પરથી લાગ્યું છે કે, હાલની પદ્ધતિ કરતાં આ નવી પદ્ધતિએ ભણેલા વિદ્યાર્થી વધુ ઇચ્છનીય વ્યક્તિ છે.

હેલ્લા ૭ સપ્તાહથી પારડી તાલુકા માં પ્રજા સમાજવાદી પક્ષ તરફથી આવતા ખેડ સલાહક હરે નહું સ્વરૂપ

ધારણ કરનાર છે. પારડી કિસાન પંચાયત અને સમાજવાદી કાર્યકરોએ એવો નિર્ણય કર્યો છે કે, સ્વયંસેવકો જમીનદારોની જમીનોમાં સામુહિક રીતે દાખલ થઈ જે સત્યાગ્રહ કરતા હતા, તેમ હવે નહિ કરે, તેને બદલે એકસો એકરથી વધુ જમીન ધરાવતા જમીનદારોનું ઘાસ કાપવાનો ઇન્કાર કરી તેમની સાથે અસહકાર કરશે. વધુમાં તેમણે સરકાર અનાજની ખેતિ માટે આદીવાસીઓને પાંચ હજાર એકર જમીન ન આપે અને અનાજ ઉગી શકે તેવી જમીનને ધારીયા જમીનમાં ફેરવી નાંખવાની અને ગણેા તિયાઓ પાસેથી જમીન આંચકી લેવાની ફરિયાદોની તપાસ - કરવા સમિતિ ન નિમાય ત્યાં સુધી જમીન દારો સાથે અસહકાર કરીને તેમને "ભુએ મારવાની" કહેવાતી આ ચળ વળ ચાલુ રાખવાનો નિર્ણય કર્યો છે. તેમણે "લોહીથી ખરડાયેલા" પારડીના આ ઘાસનો સંપુર્ણપણે બહીષ્કાર કરવાની તથા પારડીનાં ઘાસ પર જીવતા દોરનું દુધ પણ ન ખાવાની મુંબઈની પ્રજાને અપીલ કરી છે. તેમના કહેવા પ્રમાણે આ દુધ "પારડીના ગરીબ અને પદદલિત આદી વારીઓના લોહી" સમાન છે.

પારડી તાલુકાના જમીનદારોનું ઘાસ વોઠવા માટે બહારથી મજુરો લાવવા દેવા અંગે તેમણે સરકારને એવી ચેતવણી આપી છે કે જે આ કાર્ય માટે બહારથી મજુરો લાવવા દેવામાં આવશે તે તેનાં ગંભીર પરિણામો આવશે.

હૈદરાબાદના હાલના કોંગ્રેસ પ્રધાન મંડળનું નાવ હીતોળે ચડ્યુ છે. હૈદરાબાદ ધારાસભાના પચીસ કોંગ્રેસી સભ્યોએ મુખ્ય પ્રધાન શ્રી રામકૃષ્ણ રાવને એક પત્રદારા જણાવી દીધું છે કે, જે કેટલાક પ્રધાનો સામે લાંચ રૂશવતના થયેલા આક્ષેપોની

ઘટતી તપાસ કરવામાં નહિ આવે, તે તેઓ હાલની સરકારને ટેકા નહિ આપે, જે આ સભ્યોનો ટેકા ન મળે તે હાલની સરકારને રાજ નામું આપવું પડે. આ સભ્યોની ચેતવણી પછી હૈદરાબાદ ધારાસભાને મોટુંકે રાખવામાં આવી છે અને આઓ મામલો કોંગ્રેસની સેન્ટ્રલ પાર્ટીમેન્ટરી ઘોડ પાસે ગયો છે. ઘોડે આ પ્રશ્નની તપાસ માટે હોદના ગૃહ પ્રધાન ડો. કાલ્જુની નિમણુક કરી છે. ડો. કાલ્જુને હેવાલ મળ્યા પછી ઘોડે ઘટતો નિર્ણય લેશે.

કુર્ગ ખાતે વર્ષોથી અવજળ લીધા વિનાજ રહેતી ધનલક્ષ્મી નામની છોકરી જેવી એક ખીજ અજળ છોકરી, જેણે છેલ્લા ૭ વર્ષથી ખોરાક કે પાણી લીલાંજ નથી, તે જબલપુર જલ્લાના ગતન ખેડા ગામ

માંથી મળી આવી છે. આ છોકરી નું નામ સિલાળાઈ છે અને તેની ઉમર ૨૩ વર્ષની છે. ૭ વર્ષની વયે તે પરણી હતી અને તરત વિધવા થઈ છે. તે કુદરતી હાજતોથી મુકત જ હોવાનું કહેવાય છે. ધનલક્ષ્મીને જેમ એક ઇસ્પિતાલમાં દાકતરોની દેખરેખ હેડળ મહિનાઓ સુધી રાખવા માં આવી હતી, તેમ સિલાળાઈને પણ રાખવામાં આવશે, જેથી એમાં કાંઈ ટોંગળીવુર તો નથીને એ જ્યુઈ આવે. ધનલક્ષ્મી ખોરાક અને પાણી વગર જીવી શકે છે, એમ પુરવાર થયું છે, એના કારણે શોધવા માટે ફ્રાંસ અને યુરોપના ખીજ દેશોમાંથી નિષ્ણાત દાકતરો આવી ગયા પણ કોઈ હજી સાચું કારણ શોધી શક્યું હોય તેમ લાગતું નથી.

નવાં વર્ષનો સદેશ

ગંભીર ચેતવણી

આ જની વર્તમાન સમાજ વ્યવસ્થા તળે જેઓ ધન કે ઉચ્ચ વર્ણને કારણે વધારે અધિકારો અને મોભા બધું સ્થાન મોગવે છે, તેઓ જે એ વધારાના અધિકારોને ત્યાગ નહીં કરે, પોતાના કબજાની સંપત્તીના પોતે સાચા વાલી નહીં બને, અને પોતાને સમાજના ખીજ માણસો સાથે એક સરખા દરજ્જાના નહીં બનાવે, દેશની ગરીબોઇ ધ્યાનમાં લઇને પોતાના મોજ શોખ, એશ આરામ, સુખ સગવડ ઓઠા. નહીં કરે, અને સર્વના ઉદ્ધર્ય માટે કામ કરવા ને તકવાર નહીં થાય તે ગાંધીજીની ઠોટિના જ અહીંસા માર્ગી નેતાના અભાવે સામ્યવાદ તેનાં બધા હીંસક આયુધો સાથે આવશેજ. અને જે એમ બન્યું તો જેઓ કહે છે કે,

સામ્યવાદ એ ગાંધીવાદ એટલે કે અહીંસક સમાજ વ્યવસ્થાની સ્થાપના પહેલાનું એક પત્રથિયું છે, તેઓ સાચા કરશે. પરીણામે સામ્યવાદનું પૂર પૂરા વેગથી આવશે અને માર્ગમાં જે કાંઈ આડખીલીરૂપ હશે એને ઉખેડી નાખશે, અને તેમાં સાથે ફેટલીક સારી અને નિર્દોષ વસ્તુઓને પણ ખેંચી જશે.

ધનદોલતના માલિકોને હજી વેળાસર ચેતવાનો સમય છે. તેઓ હજી પોતાના જીવનમાં વધને જતે ક્રમે મોજશોખ, એશ આરામ ઓઠાં કરીને ખીજ પરસેવો પાડીને રોટલો ખાનાર મજુરોને પોતાનાં સુખ સગવડમાંથી હિરસો અ પીને સમાજના બધા વગેે વચ્ચે સમાનતા સ્થાપે.

કીશોરલાલ મરાઠેવાળા

વિકટોરીયા ફોલ્સ

ઉપલાં ચિત્રમાં વિકટોરીયા ફોલ્સ જેનું વર્ણન અન્ય સ્થળે આપવામાં આવ્યું છે તેનો માત્ર એક ભાગ છે.

D. B. MODI & SONS

Specialising in Indian, English, Groceries, Condiments,
Hair oils, Spices, Fancy goods, and everything for the
"INDIAN HOME."

Try Our Famous
"India Mix Masala."

High Class Indian Confectionery Always in Stock.
Phone 35-4771.

30b 17th Street, Vrededorp
Johannesburg.

૫૦ વર્ષની જુની અને જાણીતી દુકાન

ડી. બી. મોદી એન્ડ સન્સ

કરીયાણાં, ગંધીયાણાંનાં જુનાં વ્યાપારી

દેશી કેર ઓઈલ, મરી મસાલો વીગેરે દેશી ધરની ઉપયોગી અનેક અનેક
વસ્તુઓ હમેશાં સ્ટોકમાં મળશે.

ઈન્ડિઅન અને ઈંગ્લીશ ગ્રોસરીનાં સ્પેશીયલીસ
એવર્મની જુનામાં જુની મીઠાઈની દુકાન.

"ઈન્ડિયા મીક્સ મસાલાં"નાં
મેન્યુફેક્ચરરો.

તાજુ ઉમદા ફ્રુટ

કરબનનું આદુ ૧/૬ રતલ; મોટી કલ્હીનું લસણુ ૧/૬ રતલ; ગોળ ખાસ
કોટ ૧૦/૬ ડઝન; લાંબી અને રક્વેર ખાસકોટો ૧૬/૦ ડઝન; કપુરી તથા
સેવકી પાન શી. ૫ રતલ; પોસ્ટેજ અકમ.....ખનાના, કાચા ખનાના,
ચોષો, પાષનાપદ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રોજના બખર ભાવથી મળશે.
દેશી સાકાખાજમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, લુવેર સીંગ, વેઅણ.
શોકટાની સીંગ, ફુધી અને લીલાં મરચાં મળશે. શી. ૭-૬ થી શી. ૧૦ નું
પારસલ ખનાની પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરણુ, આંખા હળદ તથા
લીલી હળદની મોસમ ચાલુ થઈ છે. કાચી ડોરી પણ હવે મળી રાકશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ છુટ, ડાઈનીંગરૂમ છુટ, વોલ્ડેશબ, હરેસીંગ એસ્ટ,
સાઈડ વોલ્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તકન કીડાયત
શાને ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન હરેસર—

જે હમારી ડેપરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેના સ્ટોક હમેશા તઈ-
યાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવાના પ્રાઈસ લીસ્ટ ગંગાનો અને વેપાર
આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ શાળાભાઈ મરીવેરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ધીની તેમજ ગોળા મેવા,
મસાલાથી અને ખનાવીએ છીએ.

અમારું 'વખલાએણું' સુરતી ભુચું સેવ, મગરા, ગાંઠીઆ, ભજ્યા,
પાતરા વિગેરે હરેજ તાજાં ખનાવીએ છીએ.

પાર્સી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે કંઈ
વખતમાં ખનાવી આપીશું.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમિટેડ

હોલરોલ મથબન્ટસ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેશમી તેમજ સુતરાવ કાપડ, વુલન રસ. બ્લાન્ડેટસ—બિબી બાબો માટે
જાત જાતનો માલ. તેમજ ડેપીબીન ન્યોરોટ સાડીઓ
વીગેરે માટે હમારે લાં પ્રથમ તપાસ કરવા વસાગળુ છે
33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસાપાત્ર મથક

JHAVER HIRA & CO.,

Phone : 24932

118 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાં

ગાંધીવટ્ટ, કોળા, હવન, પુનની
સામગ્રી અને જાન અંગેની દરેક
જોઈતી વસ્તુઓ મળશે.

મારીનો અતોલ એજ અમારો યુદ્ધ લેખ છે. એજ વખત મંમાની ખાત્રી કરો. માત્ર સારો અને ગોખો જાતી ડેપરેખ નીચે મોકલવામાં
આને છે. કંઈ ઓર્ડરો મી. એ. ડી. પી મોકલવામાં આવશે.

સ્વામી વિવેકાનંદ

નટવરલાલ એમ. દેશાઇ

ભારતની સ્વાધીનતા માટે અનેક પ્રયત્નો થયા. ઇ. સ. ૧૮૭૬ સુધીના બધા પ્રયત્નોમાં પાશ્ચાત્ય લોક શાહીના સ્વરૂપમાં પોતાના દેશની સ્વાધીનતા જોવાની ભાવના ઠેળવવાનો પ્રયત્ન થયો પરંતુ પોતાના ગૌરવમય ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિનું મુલ્યાંકન કરી તેના અધિરથાન ઉપર પોતાના રાષ્ટ્રનું ઉત્થાન કરવાની ભાવના સૌ પ્રથમ સ્વામી દયાનંદ અને ત્યાર પછી સ્વામી વિવેકાનંદે ઠેળવી.

એ સ્વામી વિવેકાનંદનો જન્મ સને ૧૮૬૯ના જાન્યુઆરી માસની ૧૨મી તારીખે કલકત્તાના એક વિખ્યાત કુટુંબમાં થયો હતો. ઢીંકુ તિથી પ્રમાણે આ કુટુંબ મકર સંક્રાંતિના દિને. બાળપણમાં તેમનું નામ વિશ્વેશ્વર હતું પરંતુ શાળામાં દાખલ થયા બાદ તેઓ નરેન્દ્રના નામે ઓળખાવા લાગ્યા. તેમની માતાનું નામ ભુવનેશ્વરી હતું. તેમની સ્મરણશક્તિ જાગૃત્તરત હતી અને તેના સંસ્કાર નરેન્દ્રમાં પડ્યા હતા. સાત વર્ષની કુમળી વયમાં તે તેઓ અર્થે “અમરકોષ” મોઢે મોલી જતા હતા. કૌટુંબીક પ્રામાણિકતા નાનપણથી જ ગૌરવ્ય તરફ તેમનું મન ઢલ્યું હતું. બારણે કોષ ભિક્ષુ ગૌરાળી આવે તે તેઓ ગાંડા ચઢ જતા અને ટેટલીક વખતે પહેરેલું વસ્ત્ર પણ આપી દેતા. આમ બાળ પણથી જ લાગેલી આ લગનીએ આગળ જતાં સાકાર સ્વરૂપ ધારણ કર્યું અને યોગયોગે ભગવાન રામકૃષ્ણ જેવા તેમને યુર મળ્યા. સોનામાં સુગંધ મળી. ભગવાન રામકૃષ્ણે નરેન્દ્રમાંથી સ્વામી વિવેકાનંદનું ઘડતર કર્યું.

રામકૃષ્ણના સર્વશ્રેષ્ઠ શિષ્યે કુનીયા ભરમાં ભારતીય સંસ્કૃતિના અમર સંદેશ વહેતો કર્યો. પ્રાચીન ભારત વર્ષનું ગૌરવ તેમને દેશ પરદેશમાં પ્રસ્થાપિત કર્યું. મરજોન્મુખ થયેલી સંસ્કૃતિ પુલ્કિત કરી સંસ્કૃતિના અધિષ્ઠાન ઉપર રાષ્ટ્રનું પુનરોત્થાન થતું નોંધ્યું એવો પ્રચાર કર્યો. તત્વગાન અને ઇતિહાસના પ્રખર વિવેચક એવા આ સંન્યાસીએ “ભારતીય તત્વ ગાન જ જાગૃતમાં શાંતિ નિમોણ કરશે.” એમ નિર્ભયતાથી જાગૃતને જાણાવ્યું અને તે સંસ્કૃતિના પ્રચાર માટે રામકૃષ્ણ મિશનની સ્થાપના કરી. આ મિશન કેવળ યોગ સિદ્ધિની પાછળ પડેલો નથી પરંતુ આ મિશન તે ગંભીર આધ્યાત્મિકવાદ અને લોક સંપ્રદ-એટલે લોક સેવાના સર્વશ્રેષ્ઠ ધર્મનો સ્વીકાર કરનારી સંસ્થા છે. સ્વામીશ્રીએ કરેલા આ મહાન પ્રચાર અને તેમના લોકત્વની છાપ ભારતીય

રાજકારણ પરથી કોષ કાળે જુલાય એમ નથી. નિર્ભયતા, વીરતા અને દેશભક્તિથી પ્રેરાઇ એક પછી એક સેંકડો યુવાનો સ્વધર્મ અને સ્વસંસ્કૃતિ માટે ફ્રાંસીના માચડે ચડ્યા. તેનું શ્રેય સ્વામીજીના આ પ્રચારને જ આભારી છે.

આ ઉપરાંત પરદેશથી પાછા ફરીને સ્વામીશ્રીએ સૌથી શ્રેષ્ઠ કાર્ય તે એ કયું કે અંગ્રેજના આગમનથી ભારતીય જનતામાં જે લાઘવઅધિ નિમોણ થયો હતો, તે દેશભરમાં પ્રવાસ કરી દુર કર્ષો, ભારતીય સમાજને તેમને પોતાની આધ્યાત્મિક શક્તિનું બાન કરાવ્યું, સને ૧૮૯૩ માં અમેરિકામાં બરાચેલી સર્વધર્મ પરિષદમાં જઈ જાગૃતમાં ઢીંકુ

ધર્મની શ્રેષ્ઠતા પ્રસ્થાપિત કરી, ભારત વર્ષે પોતાની આધ્યાત્મિક શક્તિ પ્રભાવ દ્વારા પાશ્ચાત્ય ઔદિક વિચારોની ઉપર વિનય મેળવ્યો, આમ કુનીયાને ભારતના એક સાચા પ્રતિનિધિ તરીકે નો આદર્શ દાખલો રજૂ કર્યો.

આમ સતત પરિશ્રમને લઈને એ મહાન જીવન બહુ જ નાની જાંદગી જીવી ભારતીય લોકોની સમક્ષથી અદસ્ય યજ મયું. ઇ. સ. ૧૯૦૨ ની જુલાઈની ચોથી તારીખે સ્વામીશ્રીએ સમાધિ લીધી, પરંતુ એ નાની જાંદગી માં કરેલું એ મહાન કાર્ય ભારતને એક પણ સુપુત્ર જુલી શકે એમ નથી, એમનો ભારતને અંતિમ સંદેશો “જાગૃત યાવ, પરંતુ હે ભારતીય સજ્જનો તમે જાગૃતની સામે સંસ્કૃતિ ના અધિષ્ઠાન પર આધ્યાત્મિક દષ્ટિએ ઠેળવેલા આદર્શના વેગે ઉડતાં પહેલાં

ધ્યાનમાં રાખજો કે પ્રાચીન ભારતી ઓએ સંસ્કૃતિના પ્રભાવથી જાગૃત પર મેળવેલ વિનય પર સુવર્ણ એવી મખ મલની ટાટ પર કાંટાના ખીજ ન રોપાય,” આ સુવર્ણ શબ્દો હજી પણ સમગ્ર ભારતીઓના મનમાં તાંડવ નૃત્ય કરી રહ્યાં છે!

રજ કહ્યું

ગામને મોઢે ગરજ ન મંધાય. મોઢેને જીમ વાપરવી જટલી મમે છે તેટલું મગજ વાપરવું નથી ગમતું. નિંદારસ ઘણો મોઢો હોય છે.

* * *

માખી જેમ દુર્ગંધની વાસ મમે ત્યાંથી શોધી કાઢે છે અને તરતજ તેના પર જેસે છે તેજ પ્રમાણે ટેટલીક વ્યક્તિઓ મમે ત્યાંથી કાઢવું ‘ખાનગી’ શોધી નીંદા કરવામાં જ રાખે છે.

રસોડાનું રમખાણ? ફોન: ૬૩૦૦૪

સનન...ધૂમ...ધડાક...! કરતાં સુરેશી ટેબલ ઉપરથી ચાળી, વાડકા ઉઠાવવા માંડ્યાં, અને તીવ્ર સ્વરે તડક્યો; “આટલો જમાનો ગયો અને તારી રસોઈમાં કંઈ ટેકાણું જ નથી! આ ઢાળ ફુલેલી, આ મજામાં કાંકરી, મગમાં કાકળુ...”

સરલા, ઉમ્મ સ્વરે કહ્યાંત કરતાં બોલી; “હવે તો હું તમારાથી કંટાળી છું. મ્હો આ તમારી ઠીકરી મંછી અને પાલી, અને હું આ ચાલી...”

એટલામાં સરલાની નણું, કુસુમ, પડોશમાંથી આવી પહોંચે છે. “શું મયું છે બાબી, કહો તો ખરાં?”

“જુઓને આ તમારા ભાઈ કામની ઉતાવળે જેવા-તેવા માલ લાવે અને પછી રસોઈમાં મારો વાંક કાઢે! મઈ કાલે ઢાળ લાવેલા તે સાબ જુની હતી, અને હવે કહે છે કે સ્વાદે ફુલેલી છે. ચણાના લોટમાં ઝીણી કાંકરી હોય તો પછી મજામાં આવેજ ને?”

કુસુમ: “જુઓને ભાઈ! આમ બાબીનો વાંક તમે હરધરીએ કહાડો એ ઠીક નહિ. હમારે લાં પછુ અગાઉ આમજ પ્રતિદીન રામાયણ-મહાભારતનું યુદ્ધ મયું હતું, પછુ જે દિવસથી હમે ડરબનથી, પરજુ સ્ટોરસ ને લાંથી માલ મંગાવવા માંડ્યો, તે દિવસથી ઘરમાં સુલેહ યજ મઈ. એમને લાંથી ચોકએ માલ, તે પછુ કિંક્રાયત લાવે, અને ઘણીજ ત્વરીત ગાંતીએ મળા રહે છે. ઉપરાંત તેઓ પ્રત્યેક ગાંધીવટુ-કંટાળ-કરીયાણું-ધર-ગરથુ હવાઓ-લગન-પુલ્લ સમાચા, વિ. રાખે છે, એટલે હમારે ગાંતી ચીંતા કરવાનું રહેતુંજ નથી. ફકત મે જેનીને સ્ટામ્પ મારી પત્ર લખ્યો એટલે નિશ્ચિંત!”

— હમારી ક્રી-ઓફ-આન્, પ્રાઈસ લીસ્ટ માટે આજે જ લખો —

હિંદના ટુંક ખબરો

(અમારા ખાસ પ્રતિનિધી તરફથી)

ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂ અને હાર પહેરાવ્યો. એક ચપળ ભાવનગરની સોસ્ટ રીસર્ચ ઈન્સ્ટીટ્યુટના ઉદ્ઘાટન માટે નવેમ્બર ના બીજા સપ્તાહમાં સૌરાષ્ટ્રની મુલાકાતે આવનાર હોવાનું સમભવ છે.

આશ્કેડ રુક્મિણી શતાબ્દિ પ્રસંગે ડો. રાધાકૃષ્ણન પશુ તેજ અરસામાં આવશે.

પાશીતાણુના શંખુચક્ર ત્રીવેદી ઠેચિત્રવાળાઓ અસત્ય વર્તન કરે છે તે માટે ૩૦ દિવસના ઉપવાસે ઉત્તરો છે.

મદાસના રાજ્ય હોલના યોગાન માં શ્રી. નેહરૂની મોટર એ વખત ફરી ત્યારે આડ હાનર જેટલા શાળા ના બાળાએ હર્ષના પોકારોથી તેમને આવકાર આપ્યો હતો. શ્રી. નેહરૂએ ખુશી મોટરમાં ઉભા રહી એ હાથ ભેડીને રિમત વધને એ ભારતના ભાવિ નાગરીકોના આવકાર નો ન્યાય આપ્યો હતો. મોટરમાંથી ઉતર્યા એટલે બાળકો ધસી આવ્યા

અને હાર પહેરાવ્યો. એક ચપળ બાળકે શ્રી. નેહરૂ સાથે હાથ મીલાવ્યા હતા.

નામપુર ગામમાં વિકાસ કાર્ય માટે એક વજીકર બાંધ્યે પોતે છ'ંગીબર પાઇ વૈસો ભેળો કરી બચાવેલ રૂ. ૫૦૦૦ની રકમ આપી દીધી છે.

સુંબઈ ખાતે બીવર બ્રધર્સે લમબમ ૪૦૦ ટન સાણુ દરિયામાં ન.ખી દીધો. ત્રયા માસમાં એક કામદારે સાણુના ઉકળતા ધરમાં કુદીને આપવાત કરેલ એટલે આ સાણુનો કાષ્ટ ઉપયોગ ન કરે તેથી તે દરિયામાં લઈ જઈ ફેંકી દેવામાં આવ્યો. અને સમુદ્ર બહાર ખેંચાઈ ન આવે તેની તહેદારી રાખવામાં આવી હતી.

મદાસની એક સભામાં શ્રી. નેહરૂ અને રાજ્યએ બેઠક લીધા બાદ શ્રી. નેહરૂને લાગ્યું કે પોતાની બેઠક ઉપર જે તકરો હતો તેની રાજ્યને વધારે જરૂર હતી તેથી પોતે તેમની પાછળ મુકી દીધો અને લોકોએ એ બનાવને

તાળીઓથી વધાવી લીધો હતો. ત્યાર બાદ શ્રી. નેહરૂને હાર પહેરાવવા એક બાળા આવી એટલે તેમણે ધસારાથી કહ્યું કે રાજ્યને પહેરાવ. તે રાજ્યને પહેરાવવા ગઇ એટલે તેમણે પંડિતજીને પહેરાવવા કહ્યું. અને તે બાળાએ છેવટે પંડિતજીને પહેરાવ્યો.

ને આવકવેરામાંથી ૨૪ કરોડની મધ હતી. ૧૯૫૨-૫૩માં ભારતથી મધ દેશવર ખાતે ૨૨ લાખ રૂપિયામાં ચટણી મસાલા યજાવવામાં આવી હતી.

મોટર ઉલ્લોમમાં ભરતની દસ કરોડની મુડી રોકાઈ છે. ૧૯૫૩-૫૪ નો પ્રથમ ત્રણ માસ દરમિયાન સરકાર

સુંબઈ અને લંડન વચ્ચે અમા વસ્તુ દરમિયાન ૨૧ લાખ કરતાં વધુ રૂબો ની વાયરલેસ મારફતે આપણે મધ લઈ

નૂતન વર્ષે

(હૃદયમાં હંદ)

(શ્યનાર: પુરુષોત્તમ વિ. પરમાર, બુલવાચો)

આજ ઊગી ઉઝા નબ પટે એ ઉભા, સુખમતા સર્વ દિશામાં દિસતી. બાનુના ભર્મની વરસતી ઝડી મઠી, કેસુડાં ફેરા પ્રકાશ ઢોળતી. એક માણ્યું મધું બીજું આવ્યું વળી, નૂતન ઉલ્લાસથી એ પ્રસારો, જીવન તથો કાળ એમ બંધ મિથ્યા વહી, જીવનનું ખેળ સાધી વિચારો. આવતું એ નવું એમ સહુ તો વહે, જીવન વર્ષ પટે એમ અમારા, પ્રકાર પુરને નિશુ સર્વના કર મઠી, સર્વ પરિતાપ શમને અમારા.

દિવાળી આવે છે.

દિવાળી એટલે સર્ગ સંબંધી અને રુનેલિઓમાં ભાવુભાવ અને મીઠાસ વધારવાનો અમુલ્યો અવસર. તમારા કુટુંબીઓ, મિત્રો અને સર્ગ સંબંધિઓના અરસપરસના મીઠા સંબંધને વધુ મીઠો બનાવવાને માટે અમે કહીએ છીએ કે ખસ. જમો અને જમાડો ખાઓ અને ખવાડવો. અમારે ત્યાંની હેડમાં ૪૦ વરસના અનુભવી બનાવટની પરાકાષ્ટાએ પહેચેલી મીઠાસના અર્ધ જેવી જુની ગળણીતી અને સમસ્ત સાથેય આફ્રિકામાં તેમજ શેરેશીયામાં વપ્પણાયેલી નીચેની મીઠાખાઓ.

નંબર ૧ મીઠાઇ		નંબર ૧ મીઠાઇ		નંબર ૧ મીઠાઇ	
ખંભાતની મુનરદેબી	૧	કેસરી પેડા બાજુવડના	૫	કોપશ પાક	૨
ધારી, કેસરી, બીગી, ગુલાબી રતલ	૧	બાજુવડવા પેડા	૪	દહીતરા મોળા	૨
બદામી હલવા તીલો મુંબઈનો રતલ	૧	બનનગરી મેસુબ	૪	અમૃત પાક	૨
ચારોલી	૧	મોનવાર માવાનો રપેશીયલ	૩	પકવા મેવડો શાળવ'શી	૫
પીસવાનો	૧	મચ્છ બજાનો	૩	શેવ છળી નંબર ૧	૨
પીસવા માવા બારી મુરનની ..	૧	બચ્છ માવાના	૨	કારકયા ગાઠવા નંબર ૧	૩
બદામી	૧	બચ્છ માવાના	૨	કાળ, ફેલ્લી, મદર, ચકકરપાવા	૨
દ્રાક્ષનો દહવા કીચો	૩	બચ્છ માવાના	૨	પતાસા	૨
માવા બારી મુરનની	૪	બચ્છ માવાના	૨	મીઠસ મીઠાઈ નંબર ૧	૫
પીસવા ધારી મુરનની	૫	બચ્છ માવાના	૨	.. મુરની વામુ નંબર ૧	૩
બદામી	૫	બચ્છ માવાના	૨	મેવડો નંબર ૨	૩
માવા ધારી	૩	બચ્છ માવાના	૨	મીઠમ મીઠાઈ નંબર ૨	૩

અહા પાપડ રપેશીયલ નંબર ૧ ૧૦૦ શી. ૧૫. અને નંબર ૨ ૧૦૦ શી ૧૨
 જી, પ્રીન્સ એલર્પંડ સ્ટ્રીટ, — મિસિજની અંદર — હરબન.
 તારનું શીરનામું: "SWEETMEATS" શી. ઓ. બોક્સ ૨૦૪૩ ફોન ૨૭૭૮૦ મરનો ફોન: ૧૧૧૮૧.

શ્રી. પ્રિટોરિયા હોલિડે સેવા સમાજ

શ્રી. પ્રિટોરિયા હોલિડે સેવા સમાજ ની વાર્ષિક બહેર સભા રવિવાર તા. ૧૫-૧૧-૫૩ના રોજ અપોરના ત્રણ વાગે સેવા સમાજના હોલમાં નિચેનું અગત્યનું કામ કરવા મળશે :

- (૧) પ્રાર્થના; (૨) આમલી વાર્ષિક બહેર સભાની મીનીટ્સ; (૩) મંત્રી નો હેવાલ; (૪) ખર્ચાનગીનો હેવાલ; (૫) પેટા સમિતિના મંત્રીઓ અને ખર્ચાનગીઓના હેવાલો; (૬) ટ્રસ્ટીઓ નો હેવાલ; (૭) અધિકારીઓ અને કમીટી સભ્યોની ચુંટણી; (૮) બંધારણ (૯) પરચુરણ.

નરસીંહલાલ એમ. પટેલ.
મંત્રી
જમનાદાસ આર. ગોવીંદ.
પ્રમુખ /
શ્રીહલાલ એમ. જોષી.
ખર્ચાનગી

નવાં પુસ્તકો

ગાંધી સાહિત્ય

દિલ્હી ડાયરી	૧૦	૦
કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત		
સંસાર ધર્મ	૬	૦
ગીતા મંથન	૭	૬
જીવન શોધન	૮	૦
સગન ગીતો	૪	૬
પુણ્ય પરવાણું નથી	૫	૬
મળવાનું ઠેકાણું આ ઓરીસ		
<i>'Indian Opinion'</i>		
<i>Private Bag,</i>		
<i>Phoenix. Natal.</i>		

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ

આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને વાંચવા મળશે. પુસ્તકો મોટાઓ માટે છે.
કીમત ફક્ત પા. ૧-૧૬-૦.
આ ઓરીસેથી મળશે.

જવલંત દીપ

ગરબી

(વચનાર : શ્રીમતી વિજયાતી કાશ, મેરીટજબર્ગ)

- સખી મનમાં પેટાળ્યો એક દિવડો રે લોલ એનાં જીવનમાં પહેલો ઉભાસ એવો જવલંત રહે મારો દિવડો રે લોલ.
- એમાં સંસ્કાર સજ્જનતાનાં તેલ પુખાં રે લોલ એમાં સદ્ગુણની નાખી છે વાટ એવો જવલંત રહે મારો દિવડો રે લોલ.
- એમાં નીતી ને નીચમના તેજ બર્ષોં રે લોલ એને જોઇને દરે છે સૌના નૈન એવો જવલંત રહે મારો દિવડો રે લોલ.
- મલ્લું સુભામ સોદામ હોડો ચાંદલો રે લોલ દીપે મજાટે જાગે શરદ ચંદ્ર એવો જવલંત રહે મારો દિવડો રે લોલ.
- સખી દીલનાં તે મોડીયાં દીપતાં રે લોલ પ્રભુએ પુખાં છે પ્યારના પ્રકાશ એવો જવલંત રહે મારો દિવડો રે લોલ.
- સખી તેલ ખુટે નહીં એ દીપતું રે લોલ એવા આતમનાં અનેરા ઉભાસ એવો જવલંત રહે મારો દિવડો રે લોલ.
- મળી કોર્તો ને કોડ પુરા ઉરનાં રે લોલ વહી જ્ઞાન ગંભા સરીતા સોદામ એવો જવલંત રહે મારો દિવડો રે લોલ.
- માતું પાડ પ્રભુને હું પાથે પડી રે લોલ ધન્ય ધન્ય મારા ભગવાન... એવો જવલંત રહે... તમે મંદ્ર સુખને તારા આકાશના રે લોલ જ્યોતી જવલંત દિપનાં સુખાય એવો જવલંત રહે મારો દિવડો રે લોલ.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT & DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA, 107 Queen Street, Phone 24647. Telegraph "Mani," DURBAN.

જોઇએ છે હાલકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે પહોંચતા કરવા માટે અમે ટનના પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કોરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું વધુ વિગતો માટે લખો :

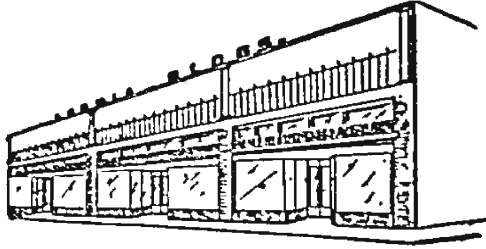
THE BULL BRAND FERTILIZERS LTD. SARNIA NATAL.

બે અઠવાડીકે પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૩ નવેમ્બર	હોલિડે ૨૦૦૯ આસો	મુસલમાન ૧૩૭૨	પારસી ૧૩૨૨ શહે. કદમી	સુર્યોદય ક. મી.	સુપરિત ક. મી.
શુક્ર	૩૦	૧૬ ૮	૨૧	૨૬	૫-૦૪	૬-૧૬
શની	૩૧	" ૯	૨૨	૩૦	૫-૦૩	૬-૧૭
રવી	૧	" ૧૦	૨૩	૧	૫-૦૨	૬-૧૮
સોમ	૨	" ૧૧	૨૪	૨	૫-૦૧	૬-૧૯
મંગળ	૩	" ૧૨	૨૫	૩	૫-૦૦	૬-૨૦
બુધ	૪	" ૧૩	૨૬	૪	૪-૫૯	૬-૨૧
ગુરુ	૫	" ૧૪	૨૭	૫	૪-૫૮	૬-૨૨
શુક્ર	૬	" ૧૫	૨૮	૬	૪-૫૭	૬-૨૩
શની	૭	સુદ ૧	૨૯	૭	૪-૫૬	૬-૨૪
રવી	૮	" ૨	૧	૮	૪-૫૫	૬-૨૫
સોમ	૯	" ૩	૨	૯	૪-૫૪	૬-૨૬
મંગળ	૧૦	" ૪	૩	૧૦	૪-૫૩	૬-૨૭
બુધ	૧૧	" ૫	૪	૧૧	૪-૫૨	૬-૨૮
ગુરુ	૧૨	" ૬	૫	૧૨	૪-૫૧	૬-૨૯

K.M. Loodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ ક્ષેત્ર

સોનાના હાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાવજી
કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેચેસ, જુદી જુદી ડીઝાઇનની બમડી અભોડા, સાડીની પીન, વીડી
બકકાસ એરોંગ વીચેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

REMEMBER DIWALI IS ON THE 6th NOVEMBER, 1953

Purchase your Diwali Greeting Cards from us, we have all ranges in English Gujarati, Hindi, and Tamil. All Cards with envelopes.

	S. D.
Religious Printed Cards	
Medium Saraswati Cards	6 3 dozen
Medium Luxmi Cards	6 3 dozen
Medium Krishna Cards	6 3 dozen
Medium Ram and Sita	3 dozen
Greeting Cheque Book	1 3 and 2 3
Natal Scenery Real Photos	12 0 dozen
Film Stars Medium Real Photo Cards	9 0 dozen
Film Stars Large Real Photo Cards	12 0 dozen
Film Stars Large Romantic Cards	18 0 dozen
Latest Religious Books	
Light of Truth — The Indian Bible	26 6
Life after Death	2 9
Elementary Teachings of Hinduism	2 9

Obtainable at :

**BHARAT MUSIC
SALOON**

AND BOOKSELLERS

Phone: 26070

286 Grey Street, DURBAN.
(Corner Grey and Lorne Streets)

GIHWALA STORE

(Established 1945)

કેપટાઉનના જુના અને જાણીતા વેપારી

હાવરેકર

કીકાભાઈ હમનલાલ ધીવાલા

અમે હરેક જાતનો દેશી અનાજ અને કરીયાણું
રાખીએ છીએ.

ભાવ કીકાયત

જાને મળો યા લખો

2 Aspeling Street,
CAPETOWN.

Phone: 23102.

એકલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

ઉપરોક્ત કંપનીના હમો સલાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રિકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગ્રેડ હોપ પ્રાવીન્સીયલ ડીવીઝન
ના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અધિષ્ઠ તથા ગુજરાતી ભાષાનુસ્તરકાર છીએ
તેમજ અવેની ઉમીદશન અંગેનું કોઈ પણ જાતનું કામકામ વિના વીલ'બે
સ્વરીત ખતીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624.

CAPETOWN
Phone 32390

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had
at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.